MÄNNISKOR

av

Ylva Ve

Signalen hos Lycka

Stigen dök upp, och hon hade aldrig trott att hon skulle känna sig så tacksam över att få vandra igen även om det inte var långt till Lycka.

Systern kutade fram för att tackla omkull henne i en bamsekram och rugga till hennes hår.

”Var har du varit!?”

Fråga ryckte blygt på axlarna, ännu osäker på sin plats i den nya, gamla, sommaren.

Med sin saknade syster i handen rusade Lycka fram bland blommorna så det for kronblad åt alla håll, och sedan föll de ner i gräset och blev tysta under sommarsolen.

Fråga kisade inte. Inte den gången. Såg rakt på ljuset när hon frågade om det hade hänt något sedan hon var där sist.

”Rätt mycket”, svarade Lycka. ”Eller lite. Jag vet faktiskt inte.”

För första gången sedan innan Verdandi, innan kullen, tilläts Frågas hud vidröras av solljus, och varm och naken glömde hon bort allt som hon annars skulle ha sökt skydd hos för att slippa sommaren.

”Du, förresten”, mumlade Lycka, ”Ovana och Grymma har dött. Hann du träffa dem, eller?”

Hon skakade på huvudet.

”Nej, lika bra det”, tröstade systern. ”De var inte som oss andra. Unkna och fel. De bara satt där i sin våningssäng och skrek mellan linorna. En gång spanade jag på dem genom min sten, och Grymma låg där med pulvernäsa och höll upp en papperslapp som det stod ’din blommiga tjockhora’ på. Först trodde jag att den var menad åt Ovana och att Grymma hade försökt stava till ’tjackhora’, men jag vet inte…just det”, kom Lycka plötsligt ihåg, ”min sten – där har du en nyhet.”

De sprang bort till jordtornet, flåsade sig uppför spiraltrappan som löpte längsmed utsidan, och när de nådde toppen var Fråga så andfådd att hon föll på Lycka, som i sin tur föll på stativet, och det var i sista ögonblick de fick tag på stenen innan den rullade över kanten.

De låg kvar så ett tag, den ena ovanpå den andra, och försäkrade sig om att stenen var i säkerhet. Sedan reste de på sig och Lycka lade tillbaka den på stativet.

”Den är som en kikare”, förklarade hon stolt medan Fråga strök med fingret över den djupröda, avlånga kristallen. ”Man kan till och med se bortom universumet med den.”

På den öppna chiffonjén bredvid stativet låg det papper och pennor och taffliga teckningar: Lycka hade efter bästa förmåga försökt rita av rymden.

Fråga fnissade åt ett ark som bara hade en cirkel med ordet ’jag’ på, lade det åt sidan, och fick syn på ett annat:

jag utanför barn hjälp

”Vad är det här?”

”Va? Jaha. Jo, alltså, för ett tag sedan så blinkade det på himlen, typ som en signal, fast som en stjärna som var väldigt långt bort, och jag sprang upp hit och kollade, och när jag såg på blinket genom stenen så fanns de där orden där.”

”Hurdå, menar du?”

”Vet inte. Jag antar att det ska vara ett helt meddelande, men det där var de enda orden jag kunde se.”

Fråga glodde på arket. Undrade vilken sorts människa det var som signalerade efter hjälp från ett sådant oerhört avstånd.

En som är desperat.

Som om Lycka hade läst hennes tankar sa hon, ”jag har ritat en karta, om du vill försöka hitta dit.”

Toppen...tänkte Fråga när hon skummade igenom de fem arken.

”Här är stigen, med bergslängorna på var sida”, förklarade Lycka medan hon pekade på de fyra strecken som tydligen fordrade ett eget ark. ”Du ska vandra till en röd värld – den är bara röd, det är nog ingen som har varit där, tror jag – och gå tvärs igenom den.” Hon bläddrade fram till det tredje arket.

”Då kommer du till en guppig öken, och –”

”Va?”

”*En guppig öken*”, upprepade Lycka långsamt och passade på att rätta till begoniorna i sitt somriga ansikte, ”och därefter ska du gå genom ett ställe med färgglada hus.”

Hon tog fram det sista arket.

”Och efter det bör du vara framme vid en höstvärld. Det var därifrån signalen kom.”

Så nu går hon här. Genom det döda röda. På väg bort från sitt jag.

Det Mörklila Huset

Det finns faktiskt en guppig öken här – en lång och bred sandplan med högar överallt. Men inget liv. Som ett ingenmansland.

Högarna når henne inte högre än till axlarna, så förutom att hon tvingas gå i sicksack är det inte svårt att hitta. Dessutom såg hon hustaken förut när hon stod uppe på den röda världens kant.

Ovanpå en av högarna ligger det prydligt vikta kläder, och ovanpå dem ligger det en lapp:

Klä på dig

Fråga ser sig om, lyssnar efter röster och ropar efter människor, men det är ingen här, så kläderna måste vara till henne.

Hon gör som hon blir ombedd. Tar på sig vita trosor, vitt linne, ljusblå jeans, ordentliga kängor, en svart kappa med huva och dragkedja, och fortsätter därefter bort till de två tegelpelare som markerar var gatan börjar.

Skuttar upp på ena trottoaren, går in i området med de färgglada husen och här var det trevligt, minsann.

Hon kör ner händerna i fickorna och myser bland röda, gula, blåa och gröna träkåkar med sina små trädgårdar som prytts med gungor och äppelträd.

Vid första korsningen svänger hon av åt höger, och hamnar plötsligt framför ett hus som inte alls ser ut att höra hit.

Den blanka fasaden sticker ut som en mörklila vildblomma bland kåkarna. Taket är täckt av bar jord. Och utanför, på trottoaren – otympligt placerad framför det ljusbruna staketets grind – står områdets enda lyktstolpe.

Segt och luddigt träder minnet fram.

Bred fot. Snirkliga mönster. Glasrutor. Toppform. Svart. Det här måste vara lyktstolpen som Njuta såg.

Då fanns det på riktigt. Tomrummet.

Fråga skäms när hon tänker tillbaka på hur hon avfärdade systern. Mycket hade blivit annorlunda om hon hade lyssnat på henne. Fast hon ångrar inte

den vandring hon har gjort. Det kan hon inte. Allt behövde bli som det blev.

Hon ställer sig nära glaset för att se på det snart nerbrunna vaxljuset och får nästan en hjärtattack när ett ansikte dyker upp på andra sidan.

Med ett skrik hoppar hon undan och glor vilt.

Det är ingen här.

”Hallå!?”

Knäpptyst, så när som på vinden i äppelträden.

”Hallå?” prövar hon med sänkt röst. ”Förlåt att jag skrek. Det var inte meningen.”

Inget svar.

Men så upptäcker hon att det mörklila husets ytterdörr står på glänt – en millimeterglipa mellan dörren och karmen, bara – och vågar sig dit bort.

Drar försiktigt upp dörren.

”Hallå?”

Inte ett knyst hörs, så hon kliver in i hallen och ser sig omkring.

Det finns ett vardagsrum och ett sovrum och en trappa som leder upp till övervåningen, men nedervåningens tredje dörr är stängd.

Hon knackar mjukt, och på andra sidan verkar någon kämpa med att få ner handtaget.

”Ska jag hjälpa dig?” frågar hon och öppnar. Anar hur en liten kropp backar i takt med dörren.

”Hej.”

Nyfikna ögon ser rakt in i hennes, men den lilla pojken säger inget.

Fråga blickar ut i rummet som inte är ett rum.

Dimman ligger tät, men hon kan urskilja den höfthöga längan med lila och vinröda blommor som börjar några meter härifrån. En gång av marmorplattor har lagts om vardera sida, och ljus från lyktstolpar vilar i den gråa luften.

Hon ser på pojken. Han ger sig på ett litet leende.

”Vad gör du här?”

”Väntar på pappa”, svarar han blygt.

”Var är han, då?”

Pojken rycker på axlarna och sträcker sig sedan efter henne med längtan i de stora ögonen.

Fråga smälter, lyfter upp honom i famnen och kliver försiktigt ut med honom på ena marmorgången. Undrar om pappan väntar på honom inne i dimman.

Längan är övervuxen från krönet ända ner till golvet, men blommorna ser inte ut som blommor. Ser inte ut som sådant som växer. Rätt form och allt, men inte rätt...någonting.

När hon passerar en fjärde lyktstolpe känns axeln tung: pojken har somnat. Lika bra det.

Det vilar en tystnad över den här platsen som hon aldrig har hört förut, och hon hinner precis få syn på ett svart paraply innan det försvinner i diset.

”Hallå!” ropar hon ivrigt, men får inget svar och vet inte åt vilket håll människan var på väg. ”Hallå! Är det här ditt barn!?” ropar hon ännu högre, men det enda som händer är att pojken vaknar.

Nu börjar hon bli orolig på riktigt. Hur ska pappan hitta pojken i den här kompakta stillheten?

De närmar sig längans slut. Marmorplattorna brer ut sig. En bred allé av nakna träd löper till höger om längan den sista biten, och pojken hasar ner från hennes famn för att gå på upptäcktsfärd.

På insidan av allén reser sig marmorn till en låg mur som börjar vid det första trädet och slutar framför ett stort hus med en mörkt orange, nästan brun, stenfasad. Vaxljus efter vaxljus står uppradade på muren – vid dess början lyser de nya, närmast huset har de brunnit ner – och en likadan mur löper längsmed träden på andra sidan, även den pyntad med ljus.

Pojken greppar Frågas hand. Drar med henne uppför de tre breda trappstegen. Vaxljus står tända i husets alla fönster, men det finns inga möbler så vitt hon kan se. Den rejäla ytterdörren är delvis täckt av naken murgröna som hänger från listen ovanför, och Fråga håller undan grenarna för att bättre se motivet bakom: djupa rötter har karvats fram ur träet, slingrandes upp mot en gran, och i mitten ger de plats åt en dikt:

Här är ännu jag
utanför ännu ini

barn förblir vi av barns lag
hjälp tycks här ett slöseri

Hon fiskar upp den värdelösa kartan ur fickan och konstaterar att Lycka hade fel: texten och signalen är på olika ställen. Men höstvärlden kommer strax efter den här, så från Lyckas position var det säkert svårt att se vad som låg var.

Hon hinner inte reagera, hör bara hur dörren öppnas och stängs, och tittar upp från kartan till upptäckten att pojken har försvunnit.

Försöker själv öppna dörren, men kan inte. Vet inte vad hon ska göra. Vet inte om det var meningen att han skulle gå in där. Kanske var det pappan som släppte in honom.

Hon går ett varv runt huset för att spana in genom fönstren, men ser ingen därinne.

Pojken verkade inte rädd, lugnar hon sig själv. Hade han tagits mot sin vilja så hade han väl skrikit eller något.

Ändå ropar hon efter honom flera gånger. Vill vara säker på att han inte behöver hjälp. Men han är bara borta.

Med visst obehag småspringer hon tillbaka till hallen och känner sig konstig när hon kliver ut ur det mörklila huset – undrar vad som fanns därinne, egentligen?

Hon skyndar ut genom grinden och bort till gatans slut.

Lämnar området med de färgglada husen bakom sig.

Hör ett märkligt ljud, som om det hela tiden funnits ett brus utan att hon märkt det och som nu plötsligt kvävts, och vänder sig om.

Gatorna, husen och deras trädgårdar är borta. En sandremsa genom mörkret är allt som finns kvar.

Kvinnan

Efter husen kom ännu en guppig öken – en som Lycka helt hade missat – och Fråga klättrade upp på en hög för att vinka mot himlen. Tänkte att Lycka kanske skulle se henne och signalera tillbaka – systern hade berättat att så fort hon har listat ut hur man blinkar med den röda stenen så kommer hon kunna blinka hela tiden så att Fråga slipper känna sig ensam – men det kom inget.

Jag måste ha tålamod med henne, påminde hon sig. Hon har också varit ensam.

Nu står hon framför höstvärlden och gläder sig åt att hon inte sagt något till Lycka om kartan, för på en stam vid trädgränsen har någon rispat in ett meddelande:

Jag behöver hjälp
mitt barn är borta
letat både innan-
för och utanför
flicka
2 år gammal
HJÄLP MIG

Hon skyndar in i hösten, men kommer snart av sig eftersom den ser likadan ut överallt: askar reser sig ur ett golv av röda, gula och orangea löv och slutar i ett tak av lika röda, gula och orangea löv, som en spegelvärld. Det finns stora mellanrum mellan kronorna, men likväl ligger löven som en tät matta ovanför huvudet. Lägre grenar spretar hit och dit, fläckade med löv som ännu inte har fällts.

”Det här var ju dumt”, muttrar Fråga för sig själv när hon inser att hon har tappat bort ingenmanslandet. Men så hör hon plötsligt höjda röster, som bråk, och skyndar sig ditåt medan hon tänker att det här orange-röda landskapet kommer sitta kvar på hornhinnan i flera veckor.

Rösterna blir tydligare, snart är de tre, och alla är de arga.

Fråga når världens ände och saktar ner för att följa kanten den sista biten, och ser snart två män och en kvinna stå och skrika på varandra.

”Tänker du seriöst inte hjälpa oss hitta henne!?” ropar den ena mannen med en klentrogen min.

”Så går det när man behandlar folk som ni gör!” ryter den andra.

”Vad fan menar du!?”

”Det skulle inte förvåna mig ett dugg om ni har dödat henne, era jävla psykopater!” säger han med ett självbelåtet leende.

”Men…” utbrister kvinnan och viker sig dubbel.

Anklagaren sliter av sig sina kläder – svart kappa, blå jeans, linne, kängor, kallingar – och går över den bro av flätade grenar som löper mellan hösten och en annan värld, som Fråga antar är hans egen.

Den första mannen tar fram en yxa och börjar ursinnigt hugga i brofästet.

Bron faller innan den andra mannen är på fast mark, men han hinner få tag i en gren och drar sig ilsket upp till sitt klot. Ställer sig därefter på kanten, bredbent och naken, och ropar elakheter åt dem.

”Ursäkta?” avbryter Fråga.

Mannen med yxan stormar iväg utan att ens ha sett henne, men kvinnan rätar på sig. Hennes ansikte är rött och söndergråtet, håret står på ända och hon har knäppt sin blåa kappa fel.

”Ja?” säger hon med tjock röst och ber utan ord om att Fråga ska stanna kvar.

”Jag såg meddelandet på trädstammen. Behöver ni hjälp?”

”Det måste ha varit en lätt sak att lura till sig flickebarnet med sådana självupptagna föräldrar!!!” skriker den nakna människan från sitt klot.

Kvinnan kastar en blick åt hans håll och verkar vara i total upplösning. Fråga lägger armen om henne och säger att hon ska strunta i de hårda orden.

”Tack”, säger hon dämpat och drar med kappärmen under näsan.

Fråga låter henne hämta sig lite innan hon frågar:

”Har din dotter försvunnit?”

Tårarna väller fram.

”Min och Mannens, ja.”

”När såg ni henne senast?” frågar Fråga och stryker tröstande kvinnans arm.

”För två veckor sedan. Jag lämnade henne i mitten av min värld, den här alltså” – hon gestikulerar mot hösten medan ansiktet skrynklar ihop sig –

”och gick för att prata med Mannen, för vi hade bråkat, och sedan gick både han och jag tillbaka hit för att hämta henne, och då var hon *borta!*” hackar hon fram.

”Hur länge var du borta?”

Hoppas att det inte lät som en anklagelse.

”Länge”, medger hon med blicken i marken.

”Tillräckligt länge för att någon skulle hinna ta sig in till mitten av den här världen och få din dotter med sig härifrån?”

”Uppenbarligen, ja.”

Fråga säger inget mer. Försöker komma på hur hon kan trösta den stackars kvinnan.

”MEN KAN DU HÅLLA KÄFTEN!!?” skriker hon i alla fall åt den nakna idioten, och kvinnan kan inte låta bli att skratta till.

”Vi var precis i hans värld och kollade”, förklarar hon, ”för Mannen misstänkte att det kanske var han som hade tagit henne eftersom vi har varit ovänner ett tag, men vi hittade ingenting. Vi har letat hos massor med människor. Ingenstans finns hon.”

”Har du någon aning om vart hon kan ha tagit vägen annars?”

”Nej. Men jag ska till en annan människa nu på direkten, så då kan jag söka efter henne där, tänkte jag.”

”Vill du att jag följer med? Det är nog lättare ju fler man är.”

”Ja, tack”, säger kvinnan, och ansiktet mjuknar en aning.

”Då så. Jag heter Fråga, förresten.”

”Hej Fråga. Jag heter Kvinnan.”

Första Människan

En bro av flätade grenar förbinder Kvinnans höstvärld till ett rosa klot ute i mörkret. Grenarna är nakna så när som på enstaka smålöv och Fråga råkar trampa rakt på ett sådant, och när hon sedan försiktigt skrider vidare så skrapas det bort från trampdynan och faller mot ett klot långt, långt nedanför.

”Oj!”

”Det är ingen fara”, säger Kvinnan. ”Ofta är det så jag lär känna nya människor – ett löv far iväg, någon signalerar till mig att de har hittat det och jag flätar en bro för att hämta tillbaka det, och plötsligt har jag en ny vän.”

”Vem är det därnere, då? Känner du den människan?”

”Ja, men vi har inte haft kontakt på länge.”

Fråga ser ner på klotet. En ljusfläck i fjärran, bara. Skulle någon kunna fara ända därifrån och hit utan att bli upptäckt? Antagligen inte.

Äntligen landar de på rosa sand och kan gå inåt land. Undan för undan blir det mjukare under kängorna när sanden övergår i djuprosa jord, små buskar växer glest ur den i övrigt nakna marken, och mitt i denna vidsträckta öken sitter en människa på huk och pysslar med en växt.

Den svarta kappan spänner lite över ryggen, kängorna är täckta i ett tunt lager av rosa damm, och när Kvinnan ropar en vänlig hälsning reser den på sig för att gå henne till mötes.

De kramar om varandra och människan säger att den har hört om det där med dottern och att det är fruktansvärt.

Kvinnan tackar, och frågar därefter varifrån alla buskar kommer.

”Ja, jag förstår ingenting”, svarar människan med ett förundrat tonfall. ”Fram tills för en vecka sedan fanns det bara sand här, det minns du – du hälsade ju på för inte så länge sedan.”

”Just det.”

”Men så plötsligt blev sanden här till jord, och så spred den sig och växter började dyka upp från ingenstans. Jag som inte ens visste att det fanns frön under sanden!”

”Men vad roligt för dig! Det måste vara skönt att äntligen få lite medvind”, säger hon och ger människan en kram.

”Vad gjorde du i förrgår?”

Bägge två vänder sig mot Fråga, tillsynes förbluffade av hennes rättframhet.

”...vem är du?”

”Förlåt”, säger Kvinnan, ”det här är Fråga. Hon hjälper oss med att leta.”

”Okej...”, säger människan, föga övertygad.

”Ska vi dela på oss?” föreslår Kvinnan.

”Visst. Om vi går åt varsitt håll så möts vi på andra sidan.”

”Eller också går du och jag tillsammans”, säger Fråga.

”Ja, om du är sugen, så...”

Hon tittar mot horisonten och försöker räkna ut hur lång tid hon och människan kommer behöva spendera tillsammans i den rosa mardrömmen.

”Då så”, säger Kvinnan nöjt.

*

”Hur länge har ni känt varandra?”

Människan svarar inte.

”Träffade du deras dotter ofta?”

”Du behöver inte prata, bara så du vet. Det är okej att vara tyst.”

Vet inte vad hon ska svara. Byter spår.

”Jag förstår om det här känns jobbigt.”

”Jag har inga problem med att ni letar hos mig”, säger den irriterat, ”men det är svårt att veta var saker är när du stökar till allt.”

Fråga tittar ner och ser att kängorna har rört om i den sandiga jorden.

Vill inte bli som människan hos Heim. Vill inte.

Börjar om.

”Hurdan är Kvinnan?”

”Stark. Hon är så där självständig och omtänksam på samma gång. Ser bakom ens fasad, liksom.”

”Jo, det verkade därborta som att hon brydde sig om dig, trots oron.” Pass på, nu när isen är bruten. ”När jag träffade henne så bråkade hennes man med en människa, och människan sade att hon och Mannen kanske har dödat dottern.”

Människan ler trött.

”Kvinnan vet jag att hon föredrar att hjälpa människor i nöd framför att bara hänga och snacka skit med folk som inte begriper hur bra de har det. Mannen känner jag inte så väl, men av vad jag har hört av andra så är han likadan. Jag har träffat den där människan en gång, och den verkar vara typen som blir kränkt när allt inte kretsar runt den.”

Fråga kommer inte på något mer att säga. Kvinnan och Mannen har sökt hos den människan utan att ha hittat något, och den här människan har bara en massa sand och jord och några buskar – dött eller vid liv kan ett barn inte ha förts hit utan att ha upptäckts av någon.

Människan måste ha fått ett ryck, för plötsligt drar den ifrån.

”Följ inte efter mig!”

”Va? Det gör jag väl inte?”

”Jo, du följer mina fotspår.”

”Men vi ska ju åt samma håll.”

Människan ökar takten utan att svara, och Fråga passar på att spana runt. Får syn på något fyrkantigt och avviker. Om människan blir arg så får hon väl påminna den om att ett barn är försvunnet.

Medan hon borstar bort sand från den rosa stenen så funderar hon på barnet i Heims skog. Först som en parallell bara, men snart gror oron...

...var hon en kidnappare på spåren utan att veta om det?

Jag får be Kvinnan beskriva dottern innan jag anklagar någon, förmanar hon sig själv och läser texten på den nu sandfria stenen:

Mitt allt är inte mycket
ibland ingenting
och min sorg heter något annat

Fort strör hon över sand igen, går tillbaks medan hon stryker bort sina fotavtryck med kängorna, och fortsätter mot punkten där de ska mötas.

Ser Kvinnan prata med människan. Vinkar.

”Jag hittade ingenting.”

”Men, sch!” väser människan åt henne.

”Va?”

”Du behöver inte skrika, Fråga”, säger Kvinnan. ”Vi hör ändå.”

Gör de väl inte? Om hon inte hör dem så hör de ju inte henne.

”Hur går det för dig?” hör hon Kvinnan fråga människan när hon kommer närmre.

”Bättre. Jag har tänkt ihop dikter, om mina minnen och sådant. Det känns bra att sätta ord på det.”

”Ja men vad bra. Har du något speciellt som du vill säga?”

”Äh”, säger den med blicken nerborrad i sanden.

”Men *någon* dikt har du väl som är värd att höras? Så dåliga tror jag inte att de är.”

Människan skruvar på sig.

”Jag är tom, du är inte tom, jag kan bara fyllas, du kan bara fylla.”

Det blir tyst, och först efter ett tag säger Kvinnan att, ”det var väl inte så pjåkigt? Sedan är det nog inte bra att se inåt för mycket, heller. Man ska ju *leva* sitt liv, också.”

”…ja.”

”Ja, medan man kan.”

Fråga börjar förstå varför den nakna människan kallade henne för psykopat, och när hon ser människan sloka så väcks minnena till liv. Klumpen i halsen lämnade en grop efter sig som aldrig kommer försvinna, och ibland får hon en skenkramp i den där gropen som känns så lik den riktiga att hon blir rädd.

”Vet du om det finns någon annanstans vi kan leta?” frågar hon vänligt. Vill ge människan en chans att hjälpa Kvinnan.

Den sneglar på Kvinnan och säger ostadigt, ”jag såg en människa lämna världen bredvid min för ett tag sedan. Har inte sett den sedan dess. Någon kanske använder den som ett gömställe?”

Kvinnan överöser människan med tacksamhet, och den ser lättad ut.

Sjukhuset

Hon tvärnitar.

Får inte bukt med den – känslan av att något är fel. Försöker tänka sig kvitt den, men det blir bara värre och magen vänds ut och in på väntrummets plastklädda soffa.

När hon har hulkat färdigt så släntrar hon bort till vattenautomaten och fyller en plastkopp, tar en klunk och spottar omgående ut det unkna vattnet.

Hur länge har det fått stå, egentligen?

”Hur går det?” frågar Kvinnan spänt.

”Ge mig någon minut, bara”, kraxar hon och går ut i kvällsblåsten. Lägger sig i fosterställning på asfalten och andas frisk luft tills magen känns som betong.

Omtöcknad, men åtminstone utan risk för fler spyattacker, reser hon på sig. Måste in igen. Vill gråta som ett barn när hon ser Kvinnans ficklampa fara runt i dunklet. Vill varna: *akta dig!* Tänker att dottern nog skulle ha gråtit om hon förts hit. Kanske har hon det.

Hon skärper till sig, tänder sin egen ficklampa, och försöker att inte tänka på den som ett lockbete medan hon går in i sjukhusentrén igen och följer efter Kvinnan genom den mörka korridoren.

Det drar, och fula gardiner ses fladdra när de går förbi ett rum med krossade fönster.

Sjukhuset är inte ens färdigbyggt på vissa ställen men likväl nedgånget överallt, och en bit bort är gipsrester från en raserad vägg det enda som skiljer korridoren från de förstörda maskinerna.

En stank som var outhärdlig redan när den var försumbar växer i styrka. Fråga håller kapphuvan mot näsan. Försöker att inte titta på hudslamsorna som draperats över möbler, och som Kvinnan marscherar förbi på vägen mot trapphuset, men stelnar när ficklampan plötsligt lyser upp ett meddelande som någon – med egna eller någon annans kroppsvätskor – har skrivit på väggen:

JAG ÖPPNADE DÖRREN
BARNEN MEDEL INTE MÅL
FLER OCH FLER

”Vad tror du att det betyder?”

”Vet inte.”

”Barnen. Fler och fler. Det finns fler”, mässar Kvinnan med stigande panik.

Fråga ställer ficklampan upprätt på trappsteget för att hålla om henne.

”Det skrevs ju uppenbarligen mitt i kaoset, annars hade människan använt en penna eller något”, tröstar hon. ”Kanske hade den skrivit något annat om den kunnat.”

Kvinnan slappnar av i hennes armar medan hon pratar.

Det är jag som måste vara den starka nu, tänker Fråga.

”Kom, så fortsätter vi.”

Kvinnan nickar. Säger att det finns en maskin däruppe, och att människan berättat för henne att en annan människa påstår sig ha sett något i den.

”Jag tänkte prova, för man vet ju aldrig...”

De följer slitna skyltar utan att veta vad det är de letar efter, men Kvinnan tror att det är den stora maskinen bakom glaset till vänster. Det får bara plats en person i den och Fråga känner att Kvinnan redan är på helspänn igen, så hon föser bort henne till ett väntrum som bara har lite blod på golvet och parkerar henne på en stol.

”Sitt här och vila”, säger hon. ”Jag fixar det här.”

Kvinnan svarar inte, men sitter kvar. Händerna skakar, och Fråga ser ljuset från hennes ficklampa fara hit och dit medan hon motvilligt backar tillbaks mot maskinrummet, ända tills de är utom synhåll för varandra.

Stålsätter sig, är glad att hon redan har spytt, och kryper in i maskinen.

Lyser inåt.

Ser bara maskin.

Bökar runt för att hamna på rygg, och lyser ut i rummet. Försäkrar sig om att det inte finns något där – inga ögon som blänker till eller något annat livsfarligt.

Lyser upp i taket.

Maskin.

Tanken dyker upp och hon försöker tysta den.

Nej, så får det inte vara.

Men så är det kanske – man kanske måste ha mörkt för att kunna se. Och hon tvivlar på att människan som såg något härinne hade med sig en ficklampa till undersökningen.

Släcker.

Ser inte ett smack.

Ligger här och glor upp i mörkret, med blodet i en hinna över ögonen.

Blöder jag? undrar hon förvånat och för handen till ögonen för att känna efter, varpå det röda försvinner.

Tar bort handen. Ser rött. Och det växer: sprids ut från taket.

Hon sätter sig upp utan att slå i huvudet. Kanske är formerna omkring henne möbler, men de är så abstrakta att det är svårt att avgöra. Det röda rör sig upp- och nerför väggarna, flyter trögt över tak och golv, och rakt framför henne har det samlats i en mörkröd göl.

Hon kämpar sig ditåt, nervös och äcklad av det röda som kletar sig uppför benen. Vet inte vad som finns under ytan, vet ingenting alls, kan inte tänka. Skräcken är i vägen. Vet bara att fötterna når fram, och att de låter henne falla – ner i gölen.

*

Ljuset tar sig in i henne. Allt vänds uppochner och bakom fluffiga moln väntar gult och rosa. Hon sparkar ifrån den röda bottnen. Sjunker uppåt. Drar med händerna över huden för att skrapa bort röda droppar. Sjunker närmre. Molnen skingras och avslöjar rötterna bakom. Hon andas ut rött klet. Fyller lungorna med ljus. Mottar huvudvärken som en välsignelse. Rötterna drar sig undan. Gulnade ögon tittar fram mellan djupa veck och en rynkig hand sträcker sig mot henne. Hon sträcker ut sin egen. Hör ett dämpat plask och tittar ner. Ser en kletig figur jaga efter. Simmar så snabbt hon kan men det tar emot, och snart har figuren gripit tag om vrist och handled för att dra ner henne igen.

*

”Hur är det? Är du oskadd?”

Fråga sitter naken på golvet och hostar upp blod. Ser ett märke på handleden där Kvinnan drog i henne. Vet inte vad som hände. Håret är inte blött, kroppen är inte kletig.

Hon kollar runt i rummet.

”Dina kläder ligger kvar i maskinen”, säger Kvinnan. ”Du måste ha tagit av dem medan du hallucinerade.”

”Va?”

”Alltså, du var helt borta.”

Hon tar stöd mot maskinen för att komma upp. Klär på sig. Upptäcker en reva i linnet och tänker att hon måste ha slitit av sig grejerna i en jäkla fart.

”Hur känns det i ögonen?”

Hon speglar sig i fönstret. Anar de rödsprängda ögonvitorna.

Vad hände, egentligen?

Hon kände ljuset. Hon *kände* det. Det var på riktigt.

Huvudvärken var också på riktigt, inser hon. Hon hade drunknat om inte Kvinnan dykt upp.

”Vi borde nog gå härifrån.”

Fråga håller med och stödjer sig mot Kvinnan, helt manglad, men i trapphuset säger hon att de åtminstone borde lämna ett meddelande.

”Människan kanske kommer tillbaka.”

”Kan vi göra”, säger Kvinnan. ”Vänta här, så hämtar jag en penna.”

Det tar ett tag, men hon bryr sig inte. Rädslan har redan haft sitt klimax.

Till slut återvänder Kvinnan med en spritpenna, som Fråga får skriva med medan hon dikterar.

”Men, vad gör du?”

”Skriver?”

”Men måste du skriva med så stora bokstäver?”

”Vadårå?”

”Det ser ju ut som att du *hånar* människan.”

Fråga vet inte vad hon ska svara, så hon stryker över och börjar om:

Var är du? Jag är orolig. Kom till mig så fort du ser det här. Kvinnan.

Sedan fortsätter de ner till markplan och skyndar sig bort till entrén.

På väg mot den flätade bron vänder sig Fråga om en sista gång. Tror att något rör sig bakom ett av fönstren, men säger inget.

Vill bara härifrån.

Mannen

Kvinnan pekar på en blå cylinder:

”Mannen tänker leta där borta. Du kan haka på om du vill. Det kan nog vara skönt efter det du var med om i maskinen.”

På vägen över den flätade bron ser Fråga att höstvärlden kantas av högar, som guppen i ingenmanslandet fast täckta av löv.

”Du, de där högarna – vad är de för något?”

”Ingen aning. Det började med att öknen närmade sig min värld, och sedan, efter att vi kommit samman, började högarna spridas utmed kanten. Jag grävde i en av dem en gång, men det fanns bara mark under.”

Från uppe på krönet ser Fråga fyra Kvinnor i hösten. Likadana, allihop – kläder och hår och allt. Hon funderar på om det är läge att fråga Kvinnan om dem. Har inte sett någon stig till andra världar.

”Det där är mina systrar”, säger Kvinnan som om hon läst hennes tankar. ”Förut bodde vi ovanpå varandra. Det är därför min värld har ett tak – ovanför den fanns min systers värld, och ovanför hennes fanns en annan syster, och så vidare. När vårt barn försvann bestämde vi oss för att samlas nere hos mig eftersom min värld är den lägsta, och det är jag som har förbindelser till människorna.”

”Har du letat hos dina systrar? Kan inte din dotter ha klättrat upp dit?”

Kvinnan ser obekväm ut.

”De finns inte kvar. Vi eldade ner dem.”

Fråga anar att saken inte är öppen för förhandling, och bestämmer sig för att undersöka taket någon gång när Kvinnan inte är med.

”Hur känner du igen dina systrar om ni ser likadana ut? Hur vet ni vem som är vem?”

”Vi är Kvinnan.”

*

”Här är hon”, säger en Kvinna, och håller varligt i bilden på en liten flicka som inte alls är barnet i Heims skog.

”Och du tror inte att människan i sjukhusvärlden tog henne?”

Hon skakar på huvudet. Smeker ansiktet på den släta barken.

”Den lämnade sin värld innan dess.”

Nu vet jag åtminstone hur hon ser ut, tänker Fråga, och lägger flickans ansikte på minnet. Sneglar upp mot lövtaket, men ser hastigt ner igen när hon känner en Kvinnas skamsna blick på sig.

”Hur tar jag mig till den där blåa cylindern?”

”Mannens värld ligger bredvid vår”, säger en annan. ”Jag följer med dig till honom, och sedan följer du med honom dit.”

*

Medan de går genom höstvärlden får Fråga höra om Mannen:

”Han är lätt att vara med. Inte spydig och så där som oss, som jämt ska krångla till allt. Och han säger det han menar, man behöver liksom aldrig gissa. Det är därför jag mest är med honom. Människorna träffar jag bara när jag behöver.”

”Jo”, säger hon, ”jag anade att han var en sådan där rakt-på-sak-typ när jag såg honom hos dig.”

”Men vadå, du får väl skylla dig själv?”

”...va?”

”Du kanske inte skulle ha avbrutit honom när han försvarade sig mot människan. Klart han går iväg utan att hälsa då.”

Fråga är nära att fälla en kommentar, men påminner sig om att Kvinnan har det tungt just nu.

”Jag menar bara det jag sa – att han verkar vara rakt på sak. Varken mer eller mindre.”

Kvinnan ser uttråkad ut, och plötsligt inser Fråga något. Vill inte fråga, kommer göra henne ledsen, men måste:

”Hur kunde någon ha tagit barnet när ni andra var kvar i höstvärlden? Ni är ju hur många som helst.”

”Vi var hos Mannen, ju! Berättade inte Kvinnan det?”

”Vadå, allihop?”

”Ja!?”

Fråga föreställer sig hundratals Kvinnor som förälskat rusar mot en enda, stackars man.

”Vad ler du åt!?”

”Inget”, svarar hon och slipper mer tjafs, för nu är de framme: en bro av grenar och stålvajrar leder ut till Mannen.

Kvinnan vinkar blygt.

Han vinkar tillbaka.

”Hejdå”, säger Fråga.

Kvinnan drar iväg utan att svara.

Bron svajar under fötterna och vajrarna är lite hala, men snart står hon på den runda och platta världen.

”Hej! Det är jag som är Fråga.”

”Okej”, säger han och traskar bort till en annan bro.

Hon följer efter med händerna i fickorna. Ser lite av Mannens värld härifrån. Ser andra Män. Då var det mysteriet löst.

Hon tar tag i den knaggliga järnstenen på andra sidan bron och börjar klättra. Hör havet på andra sidan, levande och häftigt, och ser dess speglade ljus på klipporna.

De går bara ett par steg inåt land innan de hamnar på en avsats, och hundra meter nedanför ligger ett turkost hav, blankt och stilla.

Fråga förstår ingenting – varifrån kommer ljudet av vågor?

Hon kisar. Har svårt att se i det starka solljuset, men kan ändå urskilja rörelser under ytan: vatten som kraschar in i sig självt, vitt skum som blir till och löses upp, och strömmar som leder in och ut i batik.

Mannen ropar på människan. Svaret kommer från en klippa nära ytan.

Fråga ska precis fråga hur man tar sig ner dit när Mannen, utan förvarning, hoppar, och förstenad ser hon honom dyka genom den spegelblanka ytan.

Han försvinner i det turkosa vimlet och kommer upp igen utan en skråma, ser på henne, säger ingenting och gör inga gester, och simmar in mot land.

Hon undrar om det är bäst att hoppa med huvudet eller fötterna först – mest för att distrahera sig själv från fegheten som gnager och har sig.

Äsch.

Hon hoppar med fötterna först. Kängorna tränger genom ytan med en sådan mjukhet att hon lika gärna hade kunnat hoppa från där människan står, och hon ångrar att hon inte dök istället.

Strömmarna håller havet i sitt grepp, granna växter svajar i unison och sjögräset viker sig som en levande matta, men hon simmar hur lätt som helst. Färgglada smådjur fladdrar runt överallt, och på vägen upp till ytan tittar en röd- och lilarandig filur nyfiket på henne.

Mannen står och pratar med människan, och hon simmar åt deras håll men tycker plötsligt att formerna under henne, förvrängda av undervattensvirvlar, ser ut som bokstäver.

Sneglar mot de två där borta. De verkar inte bry sig om henne, så utan att säga något dyker hon ner igen.

Sjögräs och tång har skrapats bort, järnstenen nedanför har blottats, och på den finns ett meddelande:

hjälp mig
innan rötterna

Hon önskar att hon kunde stanna kvar härnere och fortsätta leta, men de lär undra vart hon har tagit vägen, så hon har inget annat val än att simma iland.

”Det här är Fråga”, säger Mannen innan hon är uppe ur vattnet.

”Hej!” hälsar människan.

”Hej, hej”, säger hon och går rakt på sak, ”fint meddelande.”

Mannen glor som om han inte kan förstå hur hon kan vara så okänslig, men människan tar inte illa upp.

”Ja, jag funderade på att låta sjögräset växa över det, men det är ju en del av mitt förflutna. Dessutom känner jag att det är en påminnelse om att man ska respektera den resa man har gjort, liksom.”

Fråga nickar, och när Mannen inte slutar glo frågar hon, ”vad är det?”

”Nej, inget. Vadå för ett meddelande?”

”Nere på botten”, förklarar människan. ”Sjögräset dök upp direkt efter att vattnet kom, men jag har ansträngt mig för att hålla det borta från dikten. Jag orkar göra sådant nu. Har fått tillbaka krafterna, liksom.”

”Ja, du ser ut att må bättre”, håller han med, och vänder sig sedan mot Fråga: ”Människans värld är egentligen bara järnsten. Vattnet dök upp för bara ett tag sedan.”

”FORSADE in!” tillägger den glatt. ”Jag har ingen aning om varifrån det kom, men jag vet att den svåra tiden är bakom mig nu.”

”Jo, järnstenen var väl kanske inte så mycket att hurra för”, säger Mannen. ”Det är verkligen en helt annan värld nu.”

”Enda lilla problemet är att klipporna längs vattnet rostar lite, så vattenranden blir mer brun än turkos, men annars är det lugnt.”

”Det är jättevackert här, oavsett”, säger Fråga. ”Jag såg lite av livet under ytan, o–”

”Tror du att alla vill höra vad du tycker?” avbryter Mannen.

”Va?”

”Nej, det är okej att hålla ens åsikter för sig själv, liksom.”

”Du sa ju själv att du tyckte att klippan inte var något att hurra för.”

”Nej, jag sa att den *kanske* inte var så mycket att hurra för. Men du är väl en sådan där som ska låtsas höra fel hela tiden.”

Fråga biter sig i tungan. Är här för att hitta barnet. Behöver inte bli polare med Mannen.

”Det gör inget”, försäkrar människan, och förklarar sedan för Fråga att, ”vi har liksom funnit varandra, han och jag. Jag tänker mycket utanför ramen, och han är likadan, och eftersom vi sällan har intelligenta samtal med andra människor så blir vi kanske lite för ivriga när vi träffas.”

”Jaha. Ja, det måste vara trist att vara så oerhört mycket smartare än oss andra.”

”Fast du är ju som jag”, säger den snabbt.

”Hurdå, menar du?”

”Du är ju också så där smart, som jag är. Det märks.”

Trist att slösa en sådan trevlig värld på en sådan knepig typ. Nåja, tillbaka till uppdraget.

Hon frågar om det är okej att hon simmar runt lite.

Mannen ser ut att ta sats för ännu en uppläxning, men människan hinner före och säger att det går bra, så hon kränger av sig kappa och kängor för att kunna röra sig fritt, och dyker sedan ner till botten igen.

Lägger sig bland tången.

Känner efter.

Helt skonad från strömmarna är hon inte. Slappnar hon bara av tillräckligt så följer hon med. Om människan hade gömt dottern här, död eller levande, så hade hon sett henne vid det här laget – man kan till och med se cylinderns gräns härifrån – så såvida människan inte begravt barnet i järnsten så är det inte här.

Hon flyter upp för att hämta luft.

Hör hur de pratar om henne där borta. Om att det nog är svårt för henne att förstå. Att man nog måste ha gått igenom det som människan har gått igenom för att förstå. Mannen lägger sin hand på människans axel och intygar att han inte kan föreställa sig hur svårt den har haft det, och att det därför måste vara helt obegripligt för någon som Fråga, som verkar ha svårt att se saker ur andras perspektiv.

Kroppen minns Bur. Den unkna ilskan.

Hon vet att det är hon som är människa den här gången, men det här är annorlunda. Hon inkräktar inte utav nyfikenhet eller grymhet. Barnet måste bli funnet.

Hade ett barn varit gömt hos Bur så hade hon välkomnat människorna. Hon hade tittat på genom sprickan i väggen och ropat hjälpsamheter till dem.

Fråga tvingar ner ilskan.

Barnet måste bli funnet.

Isrummet

”Ser du stoden där borta?” frågar Mannen och pekar på en sandklump. ”Den som ser ut som en pall?”

Hon ser ut över ingenmanslandet.

”Ja.”

”Jag brukar sitta där ibland, när jag känner mig säker på att ingen annan kommer gå förbi, och om jag vet att någon annan är på väg dit så låter jag bli att sätta mig, så att de inte ska behöva be mig flytta.”

”Jaha…”

”Jo, jag tänkte bara att jag skulle berätta det, eftersom du verkar tro att jag inte bryr mig om människor. Så jag ville bara att du skulle få veta det.”

Blodtrycket stegrar och hon känner att en ordväxling mellan henne och Mannen hägrar i en inte alltför avlägsen framtid.

Blunda.

Andas.

Men hon *kan* inte andas.

Öppnar ögonen: har landat med ansiktet i en sandhög.

Ont gör det, också – sanden är mycket hårdare packad än hon hade föreställt sig. Först tror hon att näsan är bruten, så ont har hon, men den verkar rak när hon känner efter med fingrarna, så hon håller kappärmen under för att fånga näsblodet och fortsätter gå.

Ett berg framträder, massivt och fullt av hål.

”Vad gör vi här?”

”Vi ska leta hos nästa människa”, säger han irriterat.

Nej, det ska vi inte.

”Det här inte en värld.”

”Vad menar du?”

Det här är inte en värld. Det är ju någons berg.

En bred och upptrampad stig leder genom en patetisk grind som inte skulle kunnat hålla ett spädbarn ute, och Mannen skjutsar undan den med benet.

”Människan vill nog inte ha oss här.”

”Du vet inte allt, har du tänkt på det?”

Tyst med dig.

”Nej, just det”, svarar han åt henne och börjar klättra. ”Du kanske inte är så insiktsfull som du tror.”

Tvekande klättrar hon efter honom till ett hål nära toppen.

De kryper in i den plana tunneln, och kommer ut i ett rum.

Ett kallt, kallt rum.

Is täcker golvet och taket och de ojämna väggarna. Buktar ut där vatten har runnit. Kyler den människa som ligger på bänken i mitten.

Mannen lägger en varsam hand på dess arm.

”Hej...” viskar han.

Människan drar in luft. Låter Mannen hjälpa den att sätta sig upp. Kryper ihop på den kala bänken.

”Hur är det?” frågar han.

”Jag mår bra”, svarar den med armarna om benen och ser inte på honom.

Nej, det här går inte, tänker Fråga. För Heims skull.

”Vill du ha människor här?” frågar hon från så nära tunnelöppningen som möjligt.

”Vet inte”, viskar den med en axelryckning och låter som att den skulle vilja tala högre, argare.

Okej, det blir rakt på sak nu, men så får det bli. Barnet är inte här och människan vill inte ha någon annan här heller.

”Det här är ditt berg. Ingen annans. Om du känner att det är fel att släppa in människor så är det det”, säger Fråga. Får ont – av att se ett skört hopp tändas inuti människan, och av Mannens blick som himlar sädescirklar i nacken på henne.

”Kom”, säger hon, ”din dotter är inte här.”

”Sch…” hyschar han, och hon oroar sig på allvar för att det ska bli slagsmål härinne – inte för att hon längtar efter att få storstryk, vilket sannolikt är vad som kommer hända, utan bara för att hon inte vet om hon kan hålla inne med örfilandet så länge till – men så sveper han förbi henne och kryper ut.

Hon ger människan en ursäktande blick, och följer sedan efter.

”Vad gör vi här, egentligen?” frågar hon när hon har kommit ikapp honom på den branta bergssidan.

”Letar efter mitt barn.”

”Men varför skulle någon ha fört ditt barn till sitt berg?”

”Någon annan kan ju ha gjort det – utan att människan vet om det.”

”Hur i hela friden skulle det ha gått till?”

De kluriga ögonen kastar giftpilar på henne innan han vänder sig bort.

Där fick jag tyst på honom...

”Jag kan väl inte hjälpa om människan inte håller folk ute.”

...eller inte.

Hon ska precis till att förklara det här med personlig sfär när människan plötsligt kikar fram ur tunneln.

”Vad har du för plan?” frågar hon Mannen, som ännu inte vet att han har bergets ägare bakom sig.

”Jag tänker klättra upp till toppen. Man ser ut över hela världen därifrån”, förklarar han. ”Dessutom finns det växter där, och jag vet hur mycket det går åt till människan. Om barnet har varit här så kommer det synas.”

När han är över krönet följer Fråga efter människan in till isrummet igen. Säger hej. Berättar vad hon heter.

Människan säger att hon kan komma närmare om hon vill.

”Behöver du hjälp?” frågar hon.

Människan nickar.

”Med vadå?”

Den ser ner i knät. Pillar på sina naglar.

”Jag kan hjälpa dig om du vill, men du måste själv säga det. Annars försvinner han aldrig.”

Människan berättar. Om hur vattnet kom från ingenstans. Om hur det droppade upp mot rummet. Om hur det växte.

Om hur förtvivlad den blev.

Om hur Mannen hörde ropet på hjälp. Om hur han lärde den att det inte var någon fara. Om hur han lärde den att det blir bättre av att vänta. Om hur han lärde den det vackra i att hålla sig undan och låta tiden gå. Om hur den har gjort som han sagt. Om hur den har lagt sig på is. Om hur den har väntat och väntat. Om hur han började komma med förslag. Om hur han gav den kläder. Om hur han öppnade gränsen och reste ett staket i dess ställe.

Om hur den ångrade sig. Om hur den insåg att det var försent. Om hur den upptäckte att den inte kunde prata ordentligt längre.

Om hur den brukade vara. Innan allt det här.

Att vattnet fortsätter ta sig in. Att rummet egentligen är större än så här. Att det inte är bergets vatten. Att den inte vet varifrån det kommer.

Den tystnar och ser på henne med stora, bedjande ögon.

Fråga står och tänker.

”...och isen är inte från dig?”

Människan skakar på huvudet.

”Okej”, säger hon när hon har bestämt sig. ”Vänta här.”

Hon skyndar sig ut genom tunneln, och klättrar upp till toppen. Ser Mannens ryggtavla vid kanten på andra sidan.

Känner av den – uppgivenheten, desperationen, frustrationen.

Självföraktet.

Plötsligt är han en vanlig människa, här där han tror att ingen ser honom, och Fråga skäms. Självklart kan han inte bete sig just nu. Ingen kan kräva det av honom.

Hon är nära att ge sig tillkänna, men bestämmer sig för att inte störa, utan tassar istället bort till sädesfältet för att plocka så många strån hon kan rymma i en hand. Har fått människans tillåtelse att göra det. Är tacksam för att vinden blåser från Mannens håll.

Plockar upp ett par stenar. Lägger dem i kappfickan. Går bort till kanten, försäkrar sig om att Mannen inte har upptäckt henne, och klättrar ner.

Inne hos människan visar hon hur man gör upp eld, och lämnar sedan rummet för sista gången.

När hon och Mannen går ut genom grinden hörs plötsligt ljudet av vatten, och de måste springa för att komma undan en fors som sköljer bort staketet.

De tittar upp mot tunneln.

Ser människan stå utanför, naken.

Gruppen

Den är här.

Människan som brukar vara hos Heim.

Den är här.

Fråga tvärnitar, magen knyter sig, grottan blir en avlägsen fantasi och hon gömmer sig bakom en sandhög.

Hon är inte redo. Det var dumt att ge sig av innan hon var redo.

Hör hur den pratar med Kvinnan. Om hur viktigt det är att man uppmuntrar människor, även om de inte vill eller vågar bättra sig.

Burs ilska växer och krymper inom henne, och hon vet att det här inte kommer gå – har inget att säga till människan ännu.

”Fråga?”

Hon går in i trädringen och sätter sig vid brasan.

”Det här är Fråga”, säger Kvinnan.

Människorna hälsar. Mannen sätter sig vid ett träd och ser irriterad ut.

”Vi har träffats förr”, säger Heims inkräktare trevligt.

Fråga nickar. Råstirrar på människan. Hoppas den störs av det.

”Var då någonstans?” frågar Kvinnan.

”Hos Heim”, var den nära att svara, men Fråga hann före.

”En av dina systrar, förmodar jag?”

”Ja, det är hon”, säger Fråga med rösten tjock av anklagelse, och gruppen tystnar.

Kvinnan ser från Fråga till människan och tillbaka till Fråga.

Mannen glor ut i mörkret.

”Är det där din, eller?”

”Vadå för något?”

Fråga nickar mot björkkvisten som människan täljer på.

”Jaha! Jo, jag fick den av en människa.”

”Vilken människa?”

”Skulle du vilja veta, va?”

”Vilken människa?”

”Fråga...”

Hon vänder sig mot Kvinnan.

”Ja?”

Kvinnan andas in, klappar ner handflatorna på knäna och är på väg att säga något *vuxet,* kan tänkas.

”Vi är en grupp som samlas då och då…”

Jajjemän. Acceptera. Släta över. Låtsas att det inte stör dig. Vuxet.

”…för att prata och ha det trevligt i en trygg miljö.”

”Vad betyder det?” frågar hon, och ser att en av människorna också är lagom sugen på mötet. Undrar vad den gör här.

”Jaaa du, det betyder att vi respekterar oss själva, men att vi också respekterar varandra och det faktum att vi alla är olika.”

Fråga vet inte vad hon ska svara. Känner att alla väntar på att hon ska bidra med något.

”Ibland vågar man ju inte vara sig själv”, säger människan till vänster om henne, ”så vi möts för att ge varandra utrymme. Därute får man ju inte ha sina sanningar, liksom. Här, inuti trädringen, låter vi det vi vet är sant om oss själva vara sant.”

Kvinnan ser tankfullt på människan medan hon förtydligar, ”du menar att det kan vara svårt att säga vad man tycker och stå fast vid det.”

Människan nickar, men Kvinnan fortsätter se på den och kisar lite.

”Jo, men så kan det nog vara”, säger Mannen åt sandhögarna. ”Det var bra sagt.”

Fråga vet inte vad tystnaden ska betyda. Allt verkar betyda något här. Som om allt är något annat. Och träden har en märklig form. Stammarna buktar ut och smalnar av, och grenarna böjer sig neråt i sparsamma kronor. Som kvinnor.

”Vad brukar ni prata om?”

”Jag berättade precis om en främling som vandrade förbi min värld för ett tag sedan”, säger den som inte verkar vilja vara här, ”och att eftersom ni nu är åtminstone två som har sett en gammal människa när ni har sökt efter barnet så kanske vi borde fokusera på att en gammal människa har traskat förbi hos mig så där utan vidare.”

”Hur såg den ut?” frågar Fråga.

”Gammal. *Väldigt* gammal. Det var det enda jag såg – det var för långt mellan oss.”

”Ja, och då kanske det inte är någon idé att lägga allt krut på den”, torkar Kvinnan ut. ”Vi vet redan att det finns en gamling med på ett hörn. Fråga såg den när vi var inne på sjukhuset–”

Sjukhuset.

Magen knyter sig igen.

”–men tills vi vet mer om den så är det bättre att vi fortsätter leta efter min dotter...”

Mannen ger henne en blick, liksom utan att se på henne.

”…så att vi inte slösar tid.”

De andra nickar, tungt och allvarsamt, och det blir tyst.

Nu gör jag det, tänker hon. Skiter i vad de tycker. Den är min.

”Ge mig björkkvisten.”

”Va?”

”Ge tillbaks den!”

”Den är inte din”, säger människan och ser förvirrad ut.

”Jo, det är den.”

”Nej, det är den inte. Jag fick den av en människa.”

”Som snodde den från mig.”

”Nej, som fick den av Virvla.”

”Samma sak.”

”Nej, det är det inte. Vad du och Virvla har otalt med varandra vet jag inte”, ljuger den, ”men hon gav kvisten till människan, och människan gav den till mig.”

”Hör nu här, din jävl–”

”Fråga…” avbryter Kvinnan släpigt.

Blodet flyr ansiktet och hon måste blunda.

”Ja?”

”Människan gör sig jobbig.”

”Jaha?”

”Ja men den *gör* det, Fråga.”

Fråga suckar. Önskar att hon kunde låta bli. Vet att hon spelar dem i händerna.

”Oj, vad dålig stämning det blev helt plötsligt!” säger en annan människa, och gruppen skrattar till och börjar prata om något annat.

”Ja”, säger Fråga över surret, ”det brukar bli det när man konfronterar någon som inte vill erkänna vad den har gjort.”

”Absolut”, säger en av dem. ”Man ska möta och bemöta.”

Blunda inte. Himla inte. Kom ihåg att du är förbi dem nu.

Men så lätt tänker hon faktiskt inte ge sig.

”Hur kom kvisten till Virvla?”

”Va?”

”Hon lämnade aldrig sin värld och jag tog aldrig med mig något till henne, så hur kom kvisten till Virvla? Vem tog dit den, och varifrån?”

”Men”, suckar en annan människa, ”varför frågar du inte varför Virvla gav bort den istället?”

Mannen ler och unnar människan ett ögonkast.

”Därför att jag vet varför hon gav bort den”, svarar Fråga. ”Ni visste att hon var förvirrad och utnyttjade det.”

”Vi?” utbrister plågoanden. ”Jag har aldrig ens varit hos Virvla.”

”Men du känner dem som var där.”

”Vet du allt om alla människor du någonsin har träffat?” flikar en annan in.

”Nej, men–”

”Nej, precis”, avbryter den. ”Vi har alla våra gränser. Ingen vet allt.”

Fråga låter huvudet sjunka ner mellan knäna. Struntar i att de fnissar. Orkar inte bete sig längre.

”Det ligger mycket sanning i det, gör det”, säger Mannen utan att sluta blänga på ingenting, men ser ner på sina händer medan han fortsätter. ”Det är alltid en bra idé att ha ett brett perspektiv när man dömer ens medmänniskor, Fråga.”

Gruppen nickar så där tungt igen.

”Men det är skillnad på ett brett perspektiv och ett splittrat perspektiv, *Mannen.*”

Människorna stelnar.

Mannen fortsätter kolla på sina händer och ser ut att tänka på vad han ska säga härnäst, men gör det lite för utstuderat, och Fråga undrar om han verkligen inte känner av att hon känner av att han bara försöker vinna tid.

”Och att fokusera på helheten är inte att motbevisa dess delar”, passar hon på i tystnaden. Ville få det sagt.

”Hurdå, menar du?” frågar någon.

”Jag menar att människan har valt att bryta ner Heim, och att det är sant *oavsett* hur medvetna eller omedvetna människor är om sig själva i allmänhet.”

”Ja, jag håller i alla fall med Mannen”, säger människan med en axelryckning.

Mannen säger inget.

Människan som berättade om främlingen ser ut som att den ska explodera vilken sekund som helst.

”När hände det?” frågar någon annan, och Fråga kommer av sig.

”Va?”

”När blev Heim nedbruten?”

”Vadå när? Det hände, bara.”

”Men du vet inte när?”

Nej, det skedde ju gradvis?

”Nej, det skedde ju gradvis.”

”Då var det alltså inte så att människan gjorde någon särskilt”, säger Kvinnan, återigen som om hon vill trösta, ”och det var det Mannen menade, Fråga – att det inte är så svartvitt som att en har skadat och en annan har blivit skadad. Det skedde gradvis, som du själv säger. Allt upplevs och minns på olika sätt, beroende på vem man frågar.”

Den där tunga nickningen är tillbaka.

En människa fyller i:

”Och du förstår nog inte hur svårt det kan vara för en som har haft det kämpigt att uttrycka sig så pass väl som du gör.”

Fråga glor vantroget på den. Vet inte vad hon ska svara.

”Precis”, tar en annan vid. ”Det är det folk inte förstår. Det finns ingen medkänsla för utsatta människor. Ingen ser att de har haft det jobbigt, och att det påverkar dem långt efteråt. Folk ser bara hur de har det här och nu.”

”Fast man kan välja om man ska ta ut det på oskyldiga eller inte”, säger Fråga, och lyckas inte dölja sin ilska.

Hela gruppen glor ner i sanden.

”Jo”, säger en av dem, ”så kan det säkert te sig för någon som aldrig har behövt göra det valet.”

Inget bra kommer av att hon blottar sig själv, det vet hon, men hon måste försvara Heim. Och Virvla – hur dum i huvudet hon än må vara nuförtiden.

”Då håller ni alltså med om att det är ett val man har?” frågar hon och söker de markbundna blickarna.

En av människorna rätar på sig och ser ut som att den har kommit på något.

”Fast nu utnyttjar du ju bara att du befinner dig i överläge.”

Fråga tappar hakan.

”Va!?”

”Du vet att människan mår dåligt, och att du därför har lättare för att säga vad du tycker än vad den har, och du utnyttjar det för att köra över den.”

Hon drar in luft.

”Med ord!” tillägger den raskt, som om det skulle upphäva vad Fråga än tänkt säga härnäst.

”Om människan mår dåligt så borde den kanske vara för sig själv ett tag, eftersom den inte klarar av att må dåligt runt andra utan att ta ut det på dem.”

”Vadå, ska människan bara hålla sig utanför allt, menar du?” frågar Kvinnan sammetslent.

Fråga svarar inte.

”Vi förstår att du har svårt för att låta människan vara som den är”, fortsätter Kvinnan med mjukt tonfall och nålvass blick, ”men det kanske finns folk här som mer än gärna ger den en andra chans. Alla är inte perfektionister.”

Svara inte.

”Det blir så tråkigt när man klagar så där”, fortsätter Kvinnan, och vänder sig därefter till Heims plågoande: ”Är det kanske så att du blir osäker på om det är okej att visa att du mår dåligt?”

Den blir tårögd.

”Ja, precis så är det!”

Fråga stirrar på brasan. Vet att Kvinnan eller någon annan kommer låtsas se nederlag i hennes blick om möjligheten ges.

”Ja, jag har själv tänkt på det, Fråga”, säger Kvinnan, ”att människan kan vara lite hård i sättet. Men sådant är ju inte så lätt att märka när man är mitt i det, och du märker nog inte att du själv är likadan just nu.”

De ser på varandra. Mäter varandra med blicken. Vet att bara en av dem skulle erkänna det om det sades högt.

”Den är inte lite hård i sättet”, säger Fråga. ”Den försöker provocera.”

”Ja, och uppenbarligen lyckas den”, svarar Kvinnan med ett leende och låter som att hon tycker att diskussionen ska ta slut här.

Brasan knäcker och sprakar i tystnaden.

Ingen ser på någon annan.

Fråga undrar om den som sitter bredvid hör hur blodet bultar i halsen på henne. Smygkollar på människan som berättade om främlingen och tror att den kommer dra härifrån, men så säger den:

”Vad trevligt att du kom hit även den här gången, Mannen.”

Han svarar med ett sarkastiskt leende.

”Eftersom du aldrig verkar vilja vara här, menar jag”, fortsätter den, ”så är det kul att du ändå följer med. Varenda gång, dessutom.”

Han ler bredare. Kisar lite.

”Ja, han vill känna sig delaktig”, säger Kvinnan.

”Det vill ni båda två”, muttrar människan lagom högt.

Hon snörper på munnen.

”Det här är inte min grej, bara”, säger Mannen, med klar och tydlig röst.

”Vadå, att prata om dig själv?” frågar den klentroget.

”Att bara sitta och säga ’jag, jag, jag’ hela tiden”, svarar han och verkar själv tro på det. ”Jag föredrar insikter framför trevligheter.”

”Jag är likadan”, fjäskar en annan människa. ”Du hjälpte mig mycket när du läste texten som jag hittade i min värld.”

Han ser otroligt uttråkad ut, men Fråga blir på alerten.

”Vadå för text?” frågar hon.

”Jag hittade en text på en sten, djupt inne i min värld, och jag kan inte läsa, så Mannen besökte mig och berättade vad det stod…”

Men herregud, människa...

”Vad stod det, då?”

”Idegranens rötter begraver allt förutom vattnet, alla ser den och ingen.”

”Vet du vad det betyder?” frågar hon, och ignorerar att Mannen himlar med ögonen.

”Nej, men jag hittade stenen nära en älv som började rinna genom min värld för inte så länge sedan.”

”Alla ser den och ingen”, upprepar Fråga för sig själv. ”Och det finns inga idegranar hos dig?”

Den skakar på huvudet.

”Förutom vattnet…kan idegranen vara en metafor, kanske? Och att vattnet strömmar mot något? Något som är gömt där det tar slut?”

”Det har jag inte ens tänkt på!” utbrister den och lyser upp, och Fråga känner hur Mannen kreverar där borta vid trädet.

”Fast…” tänker den efter nu, ”jag gick faktiskt längs hela älven för ett tag sedan, från början till slut, för att lära känna den. Den börjar ur marken vid världens ände, och far ner i marken vid andra änden, och jag vet att det inte finns något gömt där, för marken i min värld är för tunn. Jag tror att älven rinner tillbaka till sin början på undersidan, men det är det enda jag kan komma på.”

Mannen småler.

”Kan det finnas något gömt på undersidan?” trycker Fråga på.

”Du kan ju kolla själv”, säger han och pekar på en skiva.

Det syns inte mycket av den i mörkret, men trots det tvingas Fråga tillstå att den är *väldigt* tunn, så tunn att till och med rötter skulle förändra dess siluett om de växte där.

Människan som berättade om främlingen tar till orda:

”Nu när ni ändå är här så kanske vi kan diskutera hur vi ska hitta ert barn?”

”Ja, tack!” ryter de båda föräldrarna till, som om de har väntat och väntat på att någon ska föra det på tal.

Människan är tyst ett tag till.

”Min gissning är att ungen har gett sig ut i jakt på bättre föräldrar”, säger den till slut, och ler när alla råblänger på den. ”Det måste vara tungt att känna att ens mamma och pappa inte räcker till.”

Kvinnan mjuknar.

”Jaaaaa, vi mammor är ju så viktiga. Vi gör så gott vi kan, och vi älskar våra barn oavsett vad de gör, och hur mycket vi än kanske misslyckas då och då så BEHÖVS vi. Vi är ju våra barns ALLT!” utbrister hon med förundrad min.

Människan ler snett.

Mannen suckar.

Fråga njuter.

Tiden går.

”Jaha, det var det, det”, säger människan, reser på sig, och lämnar gruppen.

Fråga springer efter. Lägger sin hand på dess arm. Anar rörelser därute i mörkret, men släpper det just nu.

”Vad vill du?” frågar människan reserverat.

”Den där gamlingen du mötte – hur såg den ut?”

Den rycker på axlarna.

”Gammal.”

”Tror du att den kan ha varit hon?” viskar Fråga.

”Vem då?”

”*Hon*. Kvinnan.”

”Vet inte. Såg inte ut som henne i alla fall. Hurså?”

”Tycker du inte att det är...” viskar Fråga innan hon tystnar inför ännu en blixtsnabb rörelse.

”Vadå?” viskar människan tillbaka, och hon måste slita blicken från sandhögarna.

”Tycker du inte att det är konstigt att de verkar så…obrydda? De är ju mer intresserade av människor än av att hitta sin dotter.”

”Det märks att du inte har känt dem särskilt länge”, säger den. ”De är sådana, bara.”

”Men vad finns ovanför lövtaket i Kvinnans värld?” driver hon på. ”Har någon varit där och letat? De andra världarna kanske finns kvar.”

”Ingen aning.” Den låter inte ens lite nyfiken. ”Inget av värde, skulle jag gissa. Vadårå? Tänker du kolla efter?”

Hon svarar med morska ögon, varpå människan ger henne en likgiltig blick och går härifrån.

Ensam står Fråga kvar och spejar efter rörelser, men när hon inte ser några går hon in i trädringen igen och avbryter samtalet för att fråga Kvinnan vilken värld hon tänkt leta igenom härnäst.

Kvinnan låter skrattet ebba ut innan hon pekar på en brun och grön plan som knappt syns i natten.

”Den där.”

”Okej”, säger Fråga, nappar åt sig björkkvisten från Heims plågoande, och springer ut i mörkret innan miffot hinner reagera.

Armén

Hon smet över till Kvinnan, gömde kvisten i en lövhög i en ände av höstvärlden som inte har några förbindelser, och såg att Lycka hade listat ut hur man signalerar med stenen – det blinkade på bra därute i tomrummet mellan tomrummen. Hon vinkade tillbaka, men vet inte om Lycka såg det.

Efter att ha fört kvisten i säkerhet passade hon på att vila lite. Funderade på om hon skulle undersöka lövtaket där och då, men såg flera Kvinnor i närheten och bestämde sig för att det var för riskabelt.

Nu sitter hon och väntar vid de flätade grenar som leder till nästa människa.

En Kvinna sveper förbi.

”Kommer du?”

Hon reser stelt på sig.

De första människorna hon besökte hade broar formade som bågar, och det var knappt att hon såg världarna på vägen upp till kulmen. Den här bron är inte plan, men lutningen märks knappt.

Kängorna landar i kladdig, mörkbrun jord under en orange himmel, och hon försöker borsta bort stänket från jeansen men det blir bara att hon smetar ut det istället.

Det klafsar otäckt, klafsar på fel sätt, för varje steg de tar runt de gröna grejerna som står överallt, och som har en sådan märklig form: stora uppepå – ett par huvuden högre än Fråga, men flera gånger bredare – och därunder snorsmala ända ner till marken, där de kletar ut sig och går ner i jorden. Och de är nästan självlysande, fast bara svagt och lika sjukligt som allt annat här.

Det finns något mer. Något bortom hennes synfält. Något som färdas på vinden, fast det inte är någon vind här. Som en lukt hon inte kan känna lukten av. Undflyende men överallt. En atmosfär i atmosfären. Så pass vag att hon inte vet om den känns olustig eller angenäm eller något däremellan.

Kängan fastnar i slajm, och hon ser längsmed den smala stjälken upp till den oformliga toppen. Ser att det finns något därinne, krokigt och nästan genomskinligt, och ryggar tillbaka medan blicken jagar efter något annat att fästa sig vid, vad som helst, men ser bara fler och fler...foster, fast ändå inte. Säkert mänskliga, men inte...nej, inte av människor. Ingens foster. Framavlade ur ingenting. Behöver ingen. Som om de har planterat sig själva. Som en sovande armé. Som om de kommer vakna när det är dags.

Dags för vad?

Något nuddar hennes axel.

”Ta det lugnt, det är bara jag.”

Kvinnan lägger armen om en kallsvettig Fråga, och går så med henne resten av vägen.

”Vad är det här för ett ställe?”

”Människan vi är hos mår inte så bra.”

”Men varifrån kommer de där gröna grejerna?”

Kvinnan ser nästan sorgsen ut, och nu när Fråga har lugnat ner sig lite så tänker hon att Kvinnan är vacker när hon är ledsen. Rynkorna runt ögonen får en innebörd.

Hur blev hon så här? Det är som om hon skäms för att hon oroar sig för sitt barn och bara vågar släppa fram den oron i sällskap med annan oro.

”Vi vet inte”, svarar Kvinnan. ”Det brukade inte finnas mycket liv i den här världen. En handfull låga träd, bara. Men en dag steg plötsligt vatten från marken och växter sprang upp i massor, och vi blev så glada för människans skull, men lika snabbt vissnade allt igen, och vattnet samlade ihop sig till det här kletiga gröna.”

Fråga tittar på ådrorna som löper genom ett av fostren som hon inte vet vad annat hon kan kalla än foster. Vet inte vad inkräktaren bör kallas. De är vanliga, men ändå inte som de ska. Det är inte som det ska, att sakna ursprung.

”Vi trodde att det var skogens cykel, och att slajmerna skulle brytas ner och bli till träd igen. Men de växte sig bara större och större, och sedan började de bilda sådana där”, berättar Kvinnan och pekar på ett foster.

Fråga låter henne ha kvar sin arm om hennes axlar. Kommer inte orka ända fram utan henne.

”De är inte farliga”, försäkrar Kvinnan när hon ser hennes plågade min. ”Jag blev också illa berörd i början, men när man väl har vant sig så är de faktiskt rätt häftiga.”

Fråga sänker blicken och ser inget mer förrän människan dyker upp, sittandes i skräddare mellan fyra slajmer.

Kvinnan släpper taget om henne, sätter sig mittemot den, och tar dess händer i sina.

”Hur går det för dig?”

Den svarar inte. Håller huvudet högt och blicken låg.

”Jag har med mig någon”, säger hon, och Fråga kommer närmare.

”Förlåt för att jag tränger mig på, men vi måste leta efter Kvinnans barn.”

Människan ser inte på henne.

”Det är jobbigt att ha folk här, det förstår jag”, säger hon med en sådan ärlighet att den höjer blicken till hennes kängor.

Kvinnan flyttar sig så att hon hamnar jämte människan. Lägger armen om dess axlar, rycker om den så där ömt, och säger, ”ja, det är en problematik som den har.”

”Vadå problematik?” frågar Fråga en smula irriterat, och människan höjer blicken lite till.

”Nej sluta, Fråga”, säger Kvinnan och fnissar sedan åt människans vitnade kinder, åt motståndet, när hon vaggar med den från sida till sida.

Fråga kan inte låta bli att glo och gapa åt spektaklet – hur störd är Kvinnan, egentligen?

”Vad fan sysslar du med? Låt den vara!”

”Men *lugn*”, säger Kvinnan, och ser bekymrat på människan medan hon förklarar att, ”man måste orka skratta åt den, annars blir man själv galen.”

”Den verkar inte galen.”

Människan ser henne i ögonen.

”Du verkar inte galen”, upprepar hon. ”Du ser ut som att du behöver en förändring.”

”Ja, och så kommer det ju bli, också”, säger Kvinnan, ”men det ska inte gå för fort, heller.”

”De här…” Fråga gestikulerar mot slajmerna och försöker att inte se äcklad ut, utifall att, ”…grejerna. Med foster i. Är de dina?”

Den skakar på huvudet. ”Och du vet inte varifrån de kommer?”

Skakar igen.

”Men de inkräktar?”

Nickar. Tar inte blicken från Fråga.

”I så fall verkar du vara redo för förändring.”

Kvinnan ser på henne som om hon inte fattar hur man kan säga så.

”Den verkar vara redo för förändring”, upprepar Fråga med ett sådant där halvtrevligt leende som Kvinna brukar dra till med.

”Du ställer för höga krav, Fråga.”

”Är det för höga krav att uppmuntra folk till att ta sig ur situationer de mår dåligt av?”

”Du bryr dig för mycket om resultat”, säger Kvinnan tålmodigt, som om hon vore hundra år äldre än Fråga. ”Man måste se *människan* också.”

”Okej. Jag tror att jag ser människan, och att du ser dig själv.”

Kvinnans ansikte stramas åt. Ögonen skjuter skarpt.

”Jag tror att jag försöker hitta en lösning”, fortsätter Fråga, ”och att du bara försöker göra dig behövd.”

”Jo, jag är nog en naturlig beskyddare”, medger hon, och verkar ha mjuknat igen, ”och jag vet att jag ibland har en tendens att stänga ute andra som försöker hjälpa till eftersom jag blir orolig för att det ska gå fel. Det kan du nog ha rätt i.”

”Äh, glöm det”, viftar Fråga.

Kvinnan ler medan hon fortsätter, ”men sedan tycker jag även att det är viktigt att alla får komma till tals, och det är svårt för människan att säga något när du drar iväg på det där sättet, Fråga, och då blir jag faktiskt lite överbeskyddande. Ibland är det viktigare att det blir rätt i stunden än att det blir rätt längre fram.”

”Det är lugnt”, viskar människan.

Kvinnan lutar sig mot den.

”Vad sade du, vännen?”

”Hon får prata om hon vill. Det är lugnt för mig.”

Kisande söker hon människans blick och säger, ”om du tycker det så är det säkert sant, men jag undrar ändå om du har tänkt till ordentligt. Du får tänka på hur lätt din ångest blossar upp när du tycker att människor säger fel saker.”

Människan och Fråga ser på varandra.

Jag vet vad du känner.

Det är som om den läser hennes tankar, för utan att bryta ögonkontakten så säger den plötsligt, ”jag får ångest när *du* säger fel saker.”

Kvinnan ser förvånad ut, kollar från människan till Fråga som om hon inte begriper varför den skulle vilja säga något så elakt till stackars Fråga, och det värmer i Frågas bröst när hon ser hur det långsamt går upp för Kvinnan att det var henne människan tilltalade.

”Oj!” Som om hon har blivit slagen i ansiktet. ”Vad hände nu?”

Tystnad.

”Inget”, viskar människan.

”Nej, det är svårt att förstå vad du menar...men oavsett om jag har gjort dig något eller inte så har du alltid rätt att vara arg. Känslor är viktiga.”

Den sjunker ihop, och irritationen känns inte av i luften längre. Istället är det tillbaka – det där osynliga som inte är någonting men ändå överallt.

Fråga har vant sig så pass att hon kan se sig omkring nu utan att må alltför illa.

Fostren är så små att de knappt syns på långa avstånd.

Hade barnet legat gömt i någon av slajmerna så hade jag sett det, tänker hon. Fast vem vet hur det ser ut bortom horisonten...

”Vad är det som har hänt den här gången, då?” frågar Kvinnan.

Människan säger inget först, verkar sträva emot, men ger till slut upp:

”Mannen var här.”

”Jaha. Ja, han kan vara jobbig”, fnissar hon konspiratoriskt och lutar sin panna mot människans.

Den ler lite.

”Han sa att det är jag som har planterat armén, och att–”

”Armén?” avbryter Kvinnan roat. ”Kallade han det här verkligen för en *armé?”*

Den nickar.

”Ja, och han påstod att jag har planterat den själv.”

”Varför då?” frågar Fråga, och ignorerar Kvinnans blick som säger att det är onödigt att avbryta folk på det där sättet.

”Han sa att jag gjorde det för att få dig att tycka synd om mig”, säger den till Kvinnan, som tröstar den med att det var dumt sagt, och den lyckas nästan fälla en tår innan ilskan tar över igen.

”Jag sa till honom att det inte var sant.”

”Bra.”

”Och så sa jag det lika gärna kan vara han som planterat den, eftersom slajmerna har samma obehagliga luft omkring sig som han har.”

”Okej…” säger Kvinnan, förebrående eller bara allvarsamt – det är nog vilket som med henne, tänker Fråga.

Människan döljer halva ansiktet med ena handen. Glor ner i den kladdiga jorden.

”Och då skar han ut ett foster ur en slajm, och gned det över hela ansiktet på mig medan han höll fast mig. Och sedan sög han vätan ur jorden längre in i världen och tog med sig den härifrån.”

”Usch, så hemskt”, säger Kvinnan och låter nästan som att hon menar det.

Människan nickar som att den nästan tror att hon menar det.

”Men *varför* försvarade du dig?” utbrister hon bedrövat.

Blicken flackar.

”VAD FAN MENAR DU!?”

”Om du lugnar ner dig, Fråga, så ska jag förklara innan det blir fler missförstånd. Ni behöver nog höra det här, båda två.”

Fråga kör ner händerna i fickorna, skjuter upp ögonbrynen till hårfästet och stirrar på Kvinnan, som förstår att hon inte tänker bli lugnare än så här.

”Jag menar att man ju måste kunna kompromissa också.”

”OM VADÅ!? ENS VÄRLD!?”

Kvinnan vänder sig mot människan.

”Fast visst är din värld förbunden till min på samma sätt som alla andras?”

Den nickar så återhållsamt att det knappt märks.

”Ja”, bekräftar hon, ”och du väljer ju själv om du vill ha kontakt med människor eller inte. Hade du inte velat ha besökare så hade du lossat bron från fästet, eller hur?”

Den nickar igen.

”Men sluta förvränga ord!” sätter Fråga emot. ”Att välkomna människor in i ens värld är inte samma sak som att be dem gnida foster i ansiktet på en!”

”Fast, Fråga, nu är det ju du som förvränger det jag har sagt.”

Kappan blir till en mantel när Fråga slår ut med armarna.

Människan pillar på sina fingrar.

Kvinnan ser intresserat på Fråga medan hon filosoferar, ”det är nog svårt att sätta sig in i Mannens situation om man aldrig har varit i den själv.”

”Vadå för situation?”

”Fråga” – ett smygleende – ”kommer du ihåg att du sa att du vill hitta lösningar och att jag bara vill känna mig behövd?”

”Ja, och?”

”Och ändå är det du som glömmer bort att Mannens och mitt barn är försvunnet, kanske kidnappat, och tror dig veta hur du skulle bete dig om det hände dig och du plötsligt mötte någon som har en massa foster hos sig.”

Fråga blänger på sina kängor.

”Låt henne vara”, ber människan ostadigt. ”Jag tycker att hon har rätt.”

För en gångs skull ser Kvinnan uppriktigt häpen ut.

”Jaha, du har äntligen lärt dig att stå på dig. Bra.”

”Kan du sluta?” suckar Fråga.

”Med vadå?”

”Med dina meningslösa anpassningar som du bara gör för att ha rätt.”

”Men Fråga, jag måste ju få göra rätt. Eller vill du att jag ska fortsätta göra fel, så att du kan fortsätta vara arg på mig?”

Det blir tyst.

Ingen ser på någon.

Fråga undrar vad det är som känns av i luften. Människan sade att det var slajmerna, men det är något annat också, och det får henne att tänka på Verdandi. När hon besökte henne, långt innan hon försvann, så anförtrodde systern till henne att hon brukade fantisera om att hennes fingrar kunde bränna igenom saker. Att hon kunde sitta långa stunder och föreställa sig vilka former fingrarna skulle lämna efter sig i vilka ting.

Skammen blossar upp.

Varför påminns jag om henne? Det här är inte Verdandi. Verdandi var färger och sol och trygga nätter. Inte det här.

”Sedan kan jag tänka mig att du förstår människan för att ni har en del gemensamt”, säger Kvinnan, och Fråga skönjer en utmaning i tonfallet.

”Vad har vi gemensamt?”

”Jo men, visst kan du också bli så där att du liksom låser dig? Att du blir svår att få kontakt med? När du mår dåligt, menar jag.”

Barriären är tunn, nu. Hon kommer gråta om hon svarar.

”Nej, du behöver inte berätta om du inte vill”, säger Kvinnan med sin mest sympatiska röst.

”Eller så vill vi bara inte blotta oss för blottare”, säger människan trevande och med ett svagt leende åt Fråga.

Hon ler tillbaka.

”Nej, nu går du för långt”, hugger Kvinnan till. ”Det är bra att du vågar, men du ska nog vänta med att försöka vara rolig tills du är mer stadig på rösten.”

Människan sjunker ihop igen.

Den behöver få vara ifred, tänker Fråga. Men vi behöver leta.

Bäst att fråga rakt ut.

”Det här som känns i luften – inte från slajmerna, utan något annat – kommer det någonstans ifrån?”

Människan rycker på axlarna.

”Kanske från där Mannen sög bort all väta? Slajmerna där dog bort efteråt, men det växer ju inget annat där heller nu, tror jag.”

”Tror?”

”Jag har inte varit där sedan dess”, säger den tårögt.

”Och det här är var då? Rakt inåt?”

Människan nickar och drar in snor.

”Vi borde gå dit och kolla”, föreslår hon.

”Ja, jag tror faktiskt att du har rätt i det”, säger Kvinnan och vänder sig till människan. ”Följer du med?”

Den skakar på huvudet.

”Nej”, säger Kvinnan. ”Det är nog inte så farligt som du tror, men jag förstår att det känns jobbigt just nu. Det är nog bra om du stannar kvar här och vilar, och du vet ju att jag och Fråga inte kommer störa.”

*

Det finns inget här. En torr fläck, bara – omringad av slajmer.

Det känns tydligare här, och Fråga förstår inte. Hon känner det sjukliga, men blir lugn, som om det blir mindre obehagligt ju närmare obehaget man kommer. Eller faran.

Fast här är den inte riktigt likadan som inne på sjukhuset. Den bara är, här. Den inne på sjukhuset hade gjort något, kändes det som.

”När det är torrt är det nästan vackert här”, tänker hon högt. ”Om människan kunde få tillbaka några växter så skulle de kanske slå ut slajmerna.”

”Fast det är inte därför vi är här.”

Djupt andetag.

”…nej...”

”Nej”, nickar Kvinnan och ser sig omkring.

Kängan slår i något, och Fråga böjer sig ner för att dra upp föremålet, men måste gräva fram det.

En gren. En gren på en större gren. En stor gren. Död och helt grå.

Kvinnan ställer sig bredvid henne och läser meddelandet som har karvats in i träet:

Dom har sagt att jag kan avsluta allt
hos dem. Dom finns på riktigt.

”Avsluta vad?”

Det hörs på rösten att hon inte vill ha något svar och Fråga skakar på huvudet, för hon vet faktiskt inte.

Varför är meddelandena så kryptiska?

Kvinnan slår händerna mot huvudet, och släpper ut ett långt stön innan kräket kommer.

”Du kan gå hem till dig om du vill, så följer jag efter när jag har letat klart”, erbjuder sig Fråga.

”I HELVETE HELLER!!!” skriker hon när hon har hulkat klart, och den kräkiga andedräkten fyller luften mellan dem. ”Jag har alltid känt att det var något skumt med människan! Jag lämnar inte den här världen utan mitt barn!”

Fråga måste ta en paus för att tänka igenom hur hon ska uttrycka sig.

”*Om* hon finns här”, prövar hon sedan, ”och det är det inte alls säkert att hon gör, så hjälps varken ni eller ert barn av att du berättar för människan att den är misstänkt. Gör du det så kommer den bara lossa bron och börja om någon annanstans.”

Kvinnan står och frustar, men säger inte emot.

”Och om det bara finns ledtrådar i den här världen, och du tappar fattningen, så kommer vi kanske aldrig hitta barnet.”

Hon vet att det är hårda bud, men just nu är det viktigare med resultat än med sympati.

Kvinnan gungar på stället. Biter ihop medan tårarna rullar ner mot hakan.

Men till slut ger hon med sig, och går härifrån.

Fråga sitter kvar på huk.

Tänker.

Vilka är ’dom’?

Jag har sett en gammal människa. Människan i trädringen såg en gammal människa. Såg vi samma människa? Enligt meddelandena finns det flera stycken. Ett gäng gamlingar? Som gör vadå?

Vem har skrivit meddelandet? Fråga är inte så säker på att det är människan. Den är instängd, precis som Bur. Hade den funnit någon att fly till och avsluta allt hos så hade den inte varit så pass arg som den är.

Den maktlösheten kommer Fråga aldrig glömma.

Nej, det är inte människan.

Mannen tog med sig vattnet härifrån för att människan hade anklagat honom. Varför gjorde han det? Han är ett as, absolut, men även ett as kan ha sina skäl. Genom att suga ut vätan tog han död på de slajmer som stod här. Det kanske inte var hans avsikt, men han hjälpte människan att få tillbaka en bit av sin värld. Varför då?

Finns det mer?

Samma sekund som tanken dyker upp kränger hon av sig kappan, och börjar gräva.

Obehaget växer. Obehaget minskar.

Hon gräver och gräver. Händerna blir såriga. Jeansens framsida är knappt blå längre.

Vet inte hur långt ner hon har kommit när naglarna till slut raspar mot något hårt. Känner efter. Lirkar loss det, får upp det, och släpper det med ett skrik.

Hon har aldrig sett ett människoben förut, men kan inte tänka sig att det här är något annat än ett sådant.

Vad ska jag göra? Ropa på Kvinnan? Nej, hon är borta hos sig vid det här laget.

Ropa på människan? Knappast. Det finns bara en sak att göra, och det är att fortsätta gräva, så hon går ner på knä och kör igång igen. Låter händerna rida på chocken. Vet inte om hon kommer svimma, vet inte om det skulle göra någon skillnad, men hur som helst kryper det i pannan när en skalle blottläggs, och armbågarna tar i jorden när hon faller framåt.

Hon behöver lägga sig ner, men kommer inte upp ur gropen.

Du får inte ligga på skallen. Var still, bara. Håll huvudet lågt.

Kroppen håller på att lugna ner sig, tror hon – det kryper mest innanför bröstbenet nu – så hon bestämmer sig, tar tag i skallen, och ser på den.

Ett barns.

Hon smeker jacket i hjässan medan tårarna tränger fram. Håller den lilla pannan mot sin egen. Vaggar fram och tillbaka. Tröstar: någon är här nu.

Vill inte sluta, men vet att hon måste se efter ordentligt.

Håller skallen en bit ifrån sitt ansikte. Stryker med tummen över ena ögonhålan medan hon inspekterar.

Skallen är för stor. Kvinnans och Mannens barn är mindre. Den här är minst ett par år äldre.

Jacket går genom skallbenet – ett brett, avlångt hål – så förhoppningsvis hann barnet inte känna något.

Vem har gjort det här mot dig? Mannen? ’Dom’? Människan?

Kvinnan?

Hon klättrar upp ur gropen, hämtar grenen, och tar på sig kappan.

Håller skallen mot bröstet hela vägen tillbaka.

*

Människan hoppar till när en gren dyker upp, vänder sig om, och hasplar ur sig ett förskräckt ”hej” när den ser Fråga bakom sig.

”Har du skrivit det här?”

Den försöker läsa grenens meddelande, men det går så där mitt i ångesten.

Fråga läser högt, och upprepar sedan, ”är det du som har skrivit det här?”

Den ser förvirrat från Fråga till grenen och tillbaka till Fråga. Skakar på huvudet.

”Känner du igen den här?” frågar hon och håller fram skallen.

Det tar ett tag innan den förmår skaka på huvudet igen.

”Vet du vem det är?”

Ännu en skakning.

Fråga stirrar på människan som stirrar på skallen och vet inte vad hon ska tro, men förfäran avtar inte från människans ögon, och till slut måste hon erkänna att den nog talar sanning.

Hon slappnar av lite och sätter sig ner – har glömt bort hur kladdig jorden är här.

Människan är på sin vakt.

Den kommer aldrig lita på mig igen, tänker hon och är besviken på sig själv.

”Förlåt.”

En vag axelryckning.

Ska inte gråta här. Ska inte få den att känna sig pressad. Vill den inte så är det mitt eget fel.

”Senaste gången Mannen var här”, börjar hon, och ser bort så att den ska slippa hennes blick, ”hade han med sig något då?”

”Nej”, viskar den sammanbitet.

”Innan, då?”

Den skakar på huvudet, och Fråga önskar att hon hade gått direkt till höstvärlden istället. Hade människan varit skyldig så hade den väl skyllt ifrån sig på Mannen, men den verkar helt ärligt inte ha vetat om att barnet fanns här.

”Någon annan, då?”

Ena ärmen glider ner när människan drar fram håret för att täcka sitt ansikte. Ärr blir synliga.

”Nej.”

Torget

En Kvinna går före på bron, och Fråga undrar om någon av dem såg henne gömma skallen i lövhögen. Undrar om hon någonsin kommer kunna undersöka lövtaket, eller Mannens värld.

Bete dig som vanligt, förmanar hon sig. Verka nyfiken på världen framför dig.

Den ser konstig ut, liksom dassig och glittrig på samma gång, och liten – kan inte rymma mer än hundra steg mellan de raka kanterna.

De hamnar på en bred avsats klädd i gråa, avlånga stenar, och antagligen övergår den i en trappa men det är svårt att se stegen under den regnpiskade ytan.

Vattnet når Kvinnan upp till låren, och den blåa kappan tyngs av skyfallet när hon går nerför trappan för att vada inåt.

Fråga kan inte bestämma sig för vad som är minst respektlöst – att klä av sig och gå runt halvnaken i någon annans värld, eller att behålla de skitiga kläderna på och låta den sjukliga jorden spridas i vattnet. Måste bestämma sig snabbt, för snart kommer Kvinnan vara utom sikte, och trots att världen är pytteliten vill hon inte hamna för långt efter.

Raskt tar hon av sig kängor, jeans och kappa, och kliver ner i vattnet.

Det är kallt – inte så pass att det gör ont, men tillräckligt för att man ska förbli obekväm.

Hon kommer ikapp Kvinnan vid en stor stenkub, och kan urskilja ett par enorma, metallgråa fötter ovanpå. Resten är höljt i vatten, och när de rundar kuben tänker hon att statyn måste vara ofantligt hög – man ser nätt och jämnt den mörka fläck som täcker högra fotknölen.

På andra sidan världen, på motsatta avsatsen, sitter en människa på en stenbänk.

Kvinnan griper tag i Frågas arm.

”Du, det är jättesnällt av dig att vilja hjälpa till, men här är det inte läge för det. Bäst att överlåta snacket till den utav oss som vet vad hon gör, så att det inte går för långt.”

Hon nickar. Vill inte gräla.

”Människan har inga egna världar, förstår du.”

”Vad menar du?”

”Alla världarna har förstörts, så människan hjälptes hit för att ha någonstans att vara, men den äger inte torget. Innan den kom hit så vandrade den genom andra människors världar, och hade ingenstans att ta vägen.”

”Men hur förstördes världarna...?”

Kvinnan ger bara en uppgiven axelryckning till svar.

De når trappan på andra sidan, blåser bort droppar från sina näsor och stryker lönlöst undan vatten från sina ögonbryn, och sätter sig hos människan.

Sitter här ett tag, bara.

”Är du redo att prata?” frågar Kvinnan till slut.

Människan blundar.

”…eller behöver du lugna ner dig lite till?”

Ögonen öppnas och ett ”nej” hörs knappt genom väven av vattentrådar.

Kvinnan lutar huvudet åt sidan. Betraktar.

”Det regnar fortfarande”, konstaterar den.

”Ja, det gör det.”

”Och människan var här igen för ett tag sedan.”

”Vilken människa?”

”Den som ville veta varför jag stal den där röda stenen från min värld innan den försvann”, försöker människan svara argt, men låter mest tjurig.

”Vad svarade du, då?”

”Att den inte vet hur det är att må dåligt.”

”Mår du så dåligt då, tror du?”

Den blänger på sina dyngsura kängor.

”Jag hatar den!” ryter den till med vacklande röst.

”Nej, hata behöver du inte. Men bläng på, om det känns bra.”

Fråga känner hur människan krymper.

”Eller gråt, om du hellre vill det”, föreslår Kvinnan. ”Det är sunt att gråta. Det lättar på trycket.”

De sammanpressade läpparna rör på sig medan människan kämpar mot det osagda.

”Jag kan inte gråta längre”, säger den, och Fråga anar att den inte ville berätta det.

”Nej, du är nog inte vid den punkten ännu, och det var lite det jag syftade på, också”, förklarar Kvinnan. ”Till exempel så gråter jag ofta nuförtiden, för mitt barn är ju försvunnet. När man utsätts för något som är så oomtvistat hemskt så kommer tårarna av sig själva, om du förstår. Och du har ju fått väldigt mycket hjälp, dessutom. Det är många människor som har lagt sin tid och ork på att ge dig den här fristaden. Det vet du.”

Plötsligt får människan råg i ryggen.

”Jo, det kom förbi en människa för ett tag sedan som hjälpte mig, faktiskt.”

”Jaha?”

”Ja, den sa att den vet hur det här känns, och att jag visst har blivit utsatt för något, oavsett vad ni andra påstår.”

”Men snälla människa, det är väl ingen som påstår att du inte har utsatts för något?”

Men den ger sig inte. Mot Kvinnans överläge och sin egen framtoning fortsätter den:

”Och den sa att jag inte behöver vara kvar här för alltid, för man har fler världar än man själv vet, så jag har världar som väntar på mig, och som jag bara inte har hittat ännu.”

Kvinnan är så kass på att låtsas att hon funderar, tänker Fråga fascinerat. Ständigt detta halvkisande.

”Ja”, svarar Kvinnan segt, ”den föll nog in på det spåret för att den här...kännbara avsaknaden du dras med gav den en kick. Den hade ju knappast vetat om allt det där om den inte var inblandad, och folk som åsamkar andra lidande brukar tycka om att besöka dem efteråt. De njuter av att se skadan.”

Paniken växer i de regngråa ögonen. Senor spänns på halsen. Läpparna säras, men inget ljud kommer.

”Usch! Jag blir så ARG när jag tänker på hur du har utnyttjats!” utbrister Kvinnan.

Människan ger henne en långsam axelryckning. Ena axeln släpper innan den andra.

Kaoskärring, tänker Fråga och känner att det är dags att bryta överenskommelsen om tystnad.

”Och jag tänker att det såklart är lätt för dig att rikta din ilska mot mig, för du vet att jag är pålitlig och empatisk och att jag aldrig kommer överge dig, hur orättvis du än är”, tillägger Kvinnan med sorgsen blick.

”Jag önskar att jag bara kunde glömma allt som har hänt”, säger den gnälligt.

”Ja men *gör* det! Det tycker jag absolut!”

Fråga ser i människans ögon hur den slits isär inombords. Ser den osynliga kontrasten mellan ett angripet inre och ett stelnat yttre. Känner sin egen ärrvävnad sprättas upp lite.

Men nu är Kvinnan igång.

”Och när det gäller människor som du tror bär skulden för att du mår dåligt så har jag varit i deras situation förut, och jag vet hur viktigt det är att man blir förlåten, även om man inte menade något illa.”

”Vadå, ska människan förlåta utan att ha fått upprättelse?” lägger sig Fråga i. Kan inte hålla tyst längre.

”Men den får ju upprättelse *nu*”, svarar Kvinnan utan att så mycket som blinka. ”Jag är ju här och tröstar – trots att jag själv har det jobbigt, dessutom. Och du är så stark att du klarar dig utan upprättelse, eller hur?”

Människan nickar ostadigt.

Fråga snörper ihop munnen.

”Jag ser på dig att du har svårt att skilja på dig själv och människan, Fråga.”

”Och jag ser på dig att du gottar dig i människans misär.”

Kvinnan ryggar tillbaka som om hon har fått ett slag i ansiktet.

”Tror du verkligen att jag skulle beskriva mig själv som pålitlig och empatisk om jag njöt av andras misär?”

”Den här världen är pytteliten och genomdränkt. Det finns ingenstans att vila, än mindre att få vara ifred. Vad din empati än ger människan så hjälper det uppenbarligen inte.”

Ilskan blixtrar till i Kvinnans ansikte.

”Det var andra som hjälpte den till att börja med. Jag hittade den i den här världen efter att andra människor hade hjälpt den på fel sätt, och då var det ju redan försent.”

Människan har begravt ansiktet i sin svarta kappa.

”Jag vet att jag inte kan återställa människan helt och hållet, och ärligt talat – jag vet vad du tycker om att man hyllar sig själv, men nu måste jag faktiskt försvara mig – ärligt talat så är det här ett solklart exempel på varför vanliga människor inte ens borde *försöka* hjälpa andra, utan istället borde överlåta hjälpandet till oss som har upplevt tillräckligt mycket för att kunna hjälpa på *riktigt,* så att det inte blir fel.”

Fråga snörper ihop munnen igen.

Ingen säger något, men mördande blickar fyller tystnaden.

Till sist tar Kvinnan ett djupt andetag.

”Fråga, kan du snälla lämna oss ett tag?”

Tro inte att det här är över, kärringjävel, tänker hon och reser på sig.

Människan ger henne ett ögonkast, och under en halv sekund delar de onämnbara erfarenheter.

”Du märker nog inte själv att du tar för mycket plats ibland”, föreslår Kvinnan försonligt bakom henne medan hon går bort till världens ände.

Väl på kanten och utom synhåll så undrar hon varför det finns en gångbana här – bara hundra steg lång – som börjar och slutar i ingenting. Kullersten, dessutom. Fast det kanske bara är för att markera var kanten börjar, så att man hinner stanna innan man faller över den.

Hon sätter sig med benen i vattnet, men kan inte tagga ner. Kan inte ens sloka med ryggen. Hon är på krigsstigen, och halsen kittlar av alla sanningar hon vill spy ut över Kvinnan.

Men inte här.

Det döda barnet, tänker hon istället. Vem är det? *Vems* är det? Ligger Kvinnans och Mannens barn också begravt där?

Dum som hon var så tänkte hon inte på att gräva vidare, och människan lär inte vilja ha henne hos sig igen. Skit, också.

”Kommer du?” kallar Kvinnan på henne.

Hon glider ner i vattnet, men så fort Kvinnan är utom synhåll tar hon sig tillbaka till människan.

”Ursäkta att jag stör”, skriker hon så lågt hon kan, ”men jag undrar om du har något berg?”

Den verkar inte förstå vad hon menar.

”För när jag var vilse så upptäckte jag att jag hade ett berg”, förklarar hon, ”som löper längsmed stigen som förbinder mina systrar. Har du någon stig?”

Den rycker på axlarna.

”Nej, det var bara en tanke jag fick”, ursäktar hon sig, och är på väg ner i vattnet igen när människan plötsligt griper tag i hennes huva.

”Det är en grej jag vill berätta...”

”Mm?”

”...du såg en kullerstensgata borta vid kanten, eller hur?”

Nickar.

”Den har inte alltid funnits där. Den dök upp när den där människan kom förbi – den som sa att jag visst har blivit utsatt.”

Fråga sneglar åt statyns håll för att försäkra sig om att Kvinnan inte spejar på dem.

”Den berättade att den var på väg till sig själv”, fortsätter människan, ”men att den ville ta reda på varifrån vattnet kom, först, och att den hade hört talas om en bokvärld med en människa i som kanske visste.”

Den vinkar åt Fråga att komma ännu närmare, ända tills hennes öra vidrör dess läppar.

”Sedan hände något konstigt”, viskar den nästan. ”Efter att människan var här så hade jag en dröm om att torget inte fanns. Trappan slutade bara, utan att ha någon botten, och jag dök ner i ett mörker. Det blev tyst, jag kunde inte höra regnet mot ytan. Jag nådde toppen på en mörk vägg, och fortsatte neråt tills jag fann undersidan, och simmade under den till andra sidan, och jag kom till ett rum där vattnet var som en bassäng. Det fanns höga, mörka väggar, så mörka att jag knappt såg dem, förutom den innersta, som speglade ett svagt, rött sken. Och jag simmade bort till det mörka golvet – det var nästan i höjd med vattnet – och gick fram till en uppochnervänd pyramid som bestod av samma mörka material som allt det andra, och det fanns ett meddelande skrivet runtom den.”

Fråga håller andan.

”Det stod *om du lämnar vattnet så lämnar du dig själv, tänk på det nästa gång du tror att det här är den riktiga döden.* Det fanns mer text, men plötsligt hördes röster bakom den innersta väggen och jag blev rädd, så jag simmade upp till ytan igen, och sedan vaknade jag.”

Fråga kämpar med att sortera tankarna. Vet att Kvinnan snart kommer vara här.

”Hur såg människan ut – den som kom förbi?”

”Gammal...”

Vågar inte hoppas.

”...slitet hår...och skör.”

Hjärtat pumpar.

Vi är nära, nu.

”Något mer?”

”Den sa att den hette Glömma.”

”Fråga, KOM NU!”

Hon tackar människan.

Lovar att inte berätta för någon.

Hoppas den inte ser att hon har bleknat.

Skyndar sig härifrån.

Glaskulan

På vägen hit fattade hon inte hur de skulle kunna undersöka världen – bron tar fäste precis mellan norra och södra polen, och det finns inga stegar upp till sfärens ovansida – men när kängorna tar mark så visar det sig att man kan gå upprätt överallt.

Kvinnan kallar den för Glaskulan, men egentligen är världen en faluröd stuga vid en sjö, omgärdad av granar och lingonbuskar, fast inte längre: en dag forsade enorma mängder vatten in, så att hela världen dränktes, och forsen satte världen i rotation och människan låste in sig i stugan – dels för att inte drunkna, dels för att inte trilla av – men under natten som följde frös allt till is...

”...och människan är fortfarande kvar därinne”, avslutar hon. ”Ihjälfrusen.”

Fråga går ner på alla fyra för att gnugga ytan, och tittar ner på sommaren som har frusit i tiden. Förstår inte vad de gör här. Om människan inte kan ta sig ut så kan barnet omöjligen ha förts in.

”Jag tänkte att det kanske finns något meddelande därnere som kan ge oss en ledtråd”, förklarar Kvinnan, som om hon hört hennes tankar.

Hittills har det alltid funnits annat mellan dem. Nu när de är själva så känner Fråga av förlusten. Det behövs något – ett föremål, en människa, en riktning att gå i – vadsomhelst, bara hon slipper vara i tomma luften med Kvinnan.

Hon fokuserar på sommaren under fötterna. Granskar stugans fasad. Buskarna. Matbordet. Midsommarstången. Kan svära på att hon känner lukten av surströmming genom den tjocka isen.

Forsen gjorde isen vågig innanför den släta ytan, och stugans ena fönster har förstorats så att något bakom det blir synligt.

”Här finns det något.”

Kvinnan kommer för nära och gnuggar fram en egen kikarfläck.

”Jag tror att det där röda kan vara bokstäver, men jag ser inte vad det står.”

”Låt bli att säga till, då”, suckar Kvinnan och reser på sig.

Nu räcker det.

”Vill du ens hitta din dotter?”

”Va?”

”Du är ju totalt ointresserad av henne. Du bryr dig inte ett skit om vad hon kanske har varit med om sedan hon försvann.”

”Men–”

”Har ni dödat henne?”

Kvinnan spärrar upp ögonen.

”HAR NI DÖDAT HENNE!?”

”NEJ, JAG HAR INTE DÖDAT HENNE!”

”Mannen då!?”

”NEJ, HAN HAR INTE DÖDAT HENNE!”

”Hur kan du vara så säker på det? Vi snackar om en människa som använder foster som maktmedel. Han är ju inte frisk!”

”MEN! HAN! HAR! INTE! DÖDAT! VÅRT! BARN! Och inte jag heller”, och det hörs på den spruckna rösten hur Kvinnan kämpar med att återfå kontrollen.

”Hur vet du att hon inte ligger begravd i hans värld?”

”För det första så älskar han henne, och för det andra så är hela hans värld bara en stålklump – det finns inget att gräva upp.”

Den där dolda sorgen kommer upp till ytan, rösten får en annan klang, och Fråga minns Kvinnans panik inne på sjukhuset. Minns hur hon kräktes när de fann meddelandet i slajmvärlden.

Om hon visste att det låg ett barn begravt där så hade hon väl försökt få mig därifrån, eller kommit på en bättre ursäkt för att få stanna kvar medan jag grävde, men hon drog ju bara.

Men det här måste ske.

”Den där människan ni bråkade med hade rätt – det måste ha varit lätt för en främling att lura med sig flickan.”

Kvinnan blir så upprörd att hon inte får till några ord.

”Du kan ju inte ens ta hand om dig själv”, öser Fråga på.

Efter några snubblande försök lyckas Kvinnan få ur sig att ”jag har älskat mitt barn sedan dagen hon kom ut ur mig!”

”Men inte tillräckligt för att skydda henne.”

”Jo, det har jag!” gråter hon, och faller ner på knä. ”Det har jag! Det har jag!”

”Till och med nu, när du inte vet var hon är, så bryr du dig mer om att inkräkta hos människor än att leta efter henne”, envisas Fråga. Tänker inte släppa det här, om hon nu trodde det.

Ett suckande skratt far ur Kvinnan, och med händerna i midjan ser hon ner på timmerstugan.

”Snälla Fråga, sluta skämma ut dig.”

”Vad menar du med det?”

”Du tar i så du spricker, och så blir det bara så tydligt att du egentligen är arg på mig för något helt annat”, får hon fram medan snyftningarna avtar.

Fråga håller på att krevera. Slår ut med armarna och skjuter upp ögonbrynen till hårfästet.

”Vad menar du!?”

Ännu en suck, sedan ett hopplöst leende och, ”jag menar att du har ett räddarkomplex, och att du inte tål att se människor bli hjälpta av någon annan än dig.”

”Du kan in–”

Men Kvinnan håller upp handen för att visa att hon inte är klar.

”Du kan inte låta andra ta plats, och det är riktigt synd eftersom andra människor också kan ha bra råd att ge, även om du kanske inte tycker det” –det där jävla kisandet är tillbaka – ”Du har en sådan aggressiv framtoning, du pressar människor till att konfrontera delar av sig själva som de inte är redo att konfrontera, och du märker inte att de blir rädda för dig och att det är därför de låter dig ha rätt hela tiden. Och ibland ser jag på dig hur du går igång på deras osäkerhet, nästan som att du njuter av att ha inflytande över deras liv istället för att bara fokusera på *problemet*–”

”Men–”

”–som oftast är att de bara behöver må bättre. Den enda hjälp du erbjuder är att stärka deras band till skam eller ilska eller sorg. Du är så djupt rotad i ditt eget dåliga mående, så för dig är glädje ett hot som du ska rädda människorna från, och genom att uppmuntra till glädje så har jag ovetande gjort mig till ondskan själv i dina ögon.”

Äntligen slutar hon prata, och Fråga vet inte var hon ska börja.

”Kaoskärring…” slinker det ur henne.

”Ursäkta?”

”Kaotisk värld, kaotiska känslor, kaotiska behov. Det är du, det. Du låtsas vara självuppoffrande, men egentligen utnyttjar du sårbara människors trasiga integritet för att kunna livnära dig på deras tillvaro. Du är som en fästing, som biter sig fast i andras psyke och suger ut deras sista styrka.”

”Okej. Visst.” Kvinnan nickar stelt. ”Du vet allt. Bra. Då vet jag det.”

”JAG HAR INTE SAGT ATT JAG VET ALLT!”

Fråga skiter högtidligen i att skriket försätter henne i underläge. Hon har låtit bli att skrika på alldeles för många människor. Nu är det dags.

”Du tillåter inte att människor gör något som skulle kunna förbättra deras situation på riktigt”, gastar hon, ”för du tror att deras enda syfte här i livet är att tillfredsställa ditt sjuka behov av att känna dig behövd!!! Vet du vad jag sa till människan på torget? Jag berättade att den antagligen har kvar ett berg som den aldrig har varit i förut. Och vad gjorde du? Du försökte lura i den att den inte led överhuvudtaget. Det du gör är inte att uppmuntra till glädje! Det är att skambelägga självkänsla!!!”

”Och vet du vad, Fråga? *Precis* så har det varit för mig”, säger Kvinnan och nickar eftertryckligt. ”Jag har verkligen fått *kämpa*.”

”Vad fan har det med det här att göra!? Tror du att sårbara människor har en moralisk skyldighet att underhålla dig?”

Kvinnan glor så galet att Fråga inte kan se något i hennes blick, annat än mer galenskap.

”Eller tror du att empati är så jävla sällsynt att bara människor som har lidit svårt och länge klarar av att sätta sig in i en sårbar människas situation?”

Tystnad.

”För om det är det som motiverar dig så måste jag tyvärr informera dig om att man ska vara rejält efterbliven för att *inte* kunna sätta sig in i någon annans situation. Det enda som gör dig unik är hur kasst du hanterar problem.”

Kvinnan gapar teatraliskt, och nickar sedan i takt till sina egna ord medan hon mullrar, ”du vet ingenting om vad jag har genomlidit – inte ett skit! Hade du vetat det så hade du hållit med mig om allt jag har sagt till dig.”

”Alla som vill ha makt över någon annan påstår att de har förtjänat den.”

”Jaha, jag är en maktgalning, alltså? Ja, det förklarar ju varför jag lägger all min tid på människor som ingen annan vill veta av.”

”För det första så skulle andra människor vilja veta av några av dem ifall du lät dem gå ut på vandring. För det andra så finns det en del människor i din krets som folk har goda skäl att hålla sig borta från.”

Hon är ute på minerad mark nu, det vet hon, men kan inte hålla tyst längre. Måste säga ifrån. Kommer kanske aldrig få en bättre möjlighet till det än den här.

Kvinnan korsar armarna och himlar med ögonen. Suger in kinderna. Sneglar ner mot isen.

”Har du något du vill säga?” manar Fråga, och får ett outgrundligt leende till svar.

”Det här handlar om den där kvisten, eller hur?”

Svara inte.

”Det ante mig”, säger Kvinnan, och svänger lite med ena benet medan hon ser ner på isen igen. ”Du har en sådan enkel bild av verkligheten, Fråga. För dig är trauma bara ett ord. Du tror inte att hemska saker kan hända på riktigt. Du borde umgås mer med människan. Se hur den lever, höra vad den har varit med om. Då kanske du lär dig lite ödmjukhet, och tacksamhet för ditt eget liv på köpet.”

Fråga stirrar i förundran. Har lagt armarna i kors.

”Sedan så kanske jag kan bli lite väl överbeskyddande ibland, som jag har förklarat förut”, fortsätter Kvinnan, ”och det beror ju på att jag lätt suger åt mig andras känslor. Det är därför jag mår så dåligt av att se andra må dåligt. Jag känner *direkt* om någon har haft det tungt. Det liksom sitter kvar i själen på folk, långt efter att de har gått vidare med sina liv.”

Fråga skakar på huvudet.

”Vad lider du av?”

”Medmänsklighet.”

Kärringjävel.

En tystnad lägger sig över sfären. Den sorten som uppstår när nästan allt är sagt, men det som finns kvar inte kan lämnas osagt.

Det blir Fråga som tar till orda först.

”Du förminskar Heims situation när du bara fokuserar på människan på det där viset.”

Kvinnan himlar med ögonen igen.

”Och Virvlas”, lägger Fråga till. ”Du favoriserar den människa som du vet kan ge dig mest underhållning och spänning, och du gör det genom att förminska dem som lider på grund av den människan.”

”Men du reagerade inte på att jag förminskade människan när jag sa över huvudet på den att den gjorde sig jobbig, eller hur?” påpekar hon och spänner ögonen i Fråga. ”För då var det ju den *du* favoriserar som blev försvarad.”

Fråga biter ihop så det känns i käkbenet.

Kvinnan passar på.

”Det är som att du har siktet inställt på människan. Du är *besatt* av den.”

Svara inte.

”Människan behöver–”

”Fast–”

”–och förtjänar hjälp!”

”DEN FÖRTJÄNAR EN REJÄL ÖRFIL!” skriker Fråga så det ekar över isen.

Kvinnan suckar så där överdrivet igen och säger sedan, ”du märker inte hur självupptagen du är. Och det är väl okej, kan jag tycka. Jag tror på dig när du säger att din syster har haft det jobbigt, och det brukar vara svårt att tänka ordentligt när man har det som er. Men kan du inte hålla med om att jag är mer neutral än dig för att jag förstår människan bättre än vad du gör?”

”Så att kritisera folk gör man bara om man inte förstår dem? Är förstå synonymt med att hålla med?

”Nej, förstå betyder förstå.”

Fråga kan inte låta bli att sucka innan hon säger, ”du vill inte leva i verkligheten.”

”Jag vill inte vara cynisk.”

Det är ingen idé.

”Nu har jag sagt mitt, så om du inte har något mer att säga så går jag härifrån nu.”

Kvinnan blir tårögd, och ser länge på henne innan hon säger, ”jag vet inte vad mer jag kan säga till dig. Jag blir så ledsen, för jag vet precis hur du mår just nu. Och jag önskar att du vågade öppna upp lite, och inse att det inte är skamligt att bli hjälpt.”

Hon sväljer hårt innan hon fortsätter:

”Den där ilskan som du är fast i just nu – jag har varit fången i den innan dig, och jag vet att man måste få läka i sin egen takt,” dramatisk suck, ”men det är min förhoppning att du vågar satsa på dig själv snart, och att du då inte kommer vara rädd för att ta emot goda råd.”

”ÅÅÅÅÅÅÅÅÅÅHHHH!!!” vrålar Fråga medan hon klampar iväg.

”Ja”, hör hon Kvinnan bakom sig, ”går bort och andas lite.”

Tillbaka På Sjukhuset

Arg. Fruktansvärt arg. *Jävligt* arg! FÖRBANNAD!!!

Hon vrålar. Dundrar genom skogen. Plaskar genom en å. Sparkar löv. Svär högt när smalbenet slår i en stor sten. Tröstas lite av att några Kvinnor gråter över den raserade högen.

Tänker inte på vart hon går. Har plötsligt sjukhuset framför sig. Ser en gardin fladdra ur ett krossat fönster medan hon dundrar bort till ingången.

Atmosfären härinne är rena avkopplingen jämfört med den där myglaren och hennes sopa till man, tänker Fråga och klär av sig kappa och kängor: vill känna hotet nära inpå – det blir en trevlig omväxling.

Fingrarna stryker över det rostbruna meddelandet i trapphuset.

Vem är du? Vad hände dig?

Hon går upp till rummet med maskinen och stannar utanför dess stora fönster. Funderar på om hon borde försöka en gång till, men vet att det är dumt att göra det ensam.

Glömma.

Hon kan inte förtränga det längre.

Var det min syster jag såg därinne? Vad har hänt henne? Hur kan hon ha blivit så gammal så snabbt?

Varför försökte hon dränka mig?

Fråga förmår inte hålla tillbaka tårarna. Vill inte, heller. Står här, bara, utanför maskinrummet, med ena handen mot glaset och den andra över ögonen, och gråter.

Varför kommer hon inte till mig? Vad det än är som har förändrat henne så vet hon ju att hon kan prata med mig. Om jag har sårat eller svikit henne så vet hon att hon kan säga det till mig. Vi är lika, hon och jag – hon vet ju det. Varför vill hon att jag ska dö?

När tanken slår henne att Glömma kanske har dödat andra systrar, att hon kanske försöker ha ihjäl hela universumet, får Fråga nog och örfilar sig själv.

Nej, sådan är hon inte. Skärp dig!

Hon går längre in i sjukhuset. Välkomnar annan rädsla. Andas in obehaglig luft för att tvinga undan obehagliga tankar. Går och går.

Hamnar i en operationssal.

Går fram till den blå britsen. Tittar på de bruna fläckarna. Fingrar på det vita plastsnöret som hänger från metallräcket. Ser på de vassa verktygen borta vid väggen. Känner den fruktansvärda sammansättningen av mjukt och hårt under foten, och lyfter den tyst från den kapade hand hon råkat kliva på.

Skuttar ut på sin andra fot. Vet inte hur hon ska få bort äckelkänslan från sulan.

Fortsätter så hela vägen tillbaka till trappan, och hinner bara se konturerna av någon som blockerar den innan hon svimmar.

*

Turkost rinner ner i turkost. Tystnad, med lite ljud i. Vattnet droppar ner på hennes ansikte innan det lägger sig som tungt silke över pannan, och hon ser sig om efter klippan i mitten men hittar den inte.

”Är du vaken?”

Handen sträcker sig efter lila och rosa, men får tag i något annat. Ögonen rullar runt i hålorna tills det klarnar, och hon uppfattar en grå tröja mot sin hand.

Blicken glider uppför den korta överkroppen, skelar åt det skäggiga ansiktet som tittar ner på henne.

”Hallå? Hör du mig?”

”Mmfh...”

Huvudvärken växer i takt med medvetandet, och när hon äntligen minns var hon är så har hon för ont för att röra på sig.

Den lilla lyfter trasan från hennes panna, lägger den i en skål med vatten, och bär upp allt till avsatsen. Fråga hör ljudet av porslin mot sten.

Försiktigt böjer hon bak nacken för att se på när han tar sig ner igen – så liten att han måste åka på rumpan. Han kan inte vara längre än upp till knäna på henne, och vore antagligen ännu kortare utan den röda luvan.

”Här.”

Hon gapar, och får ett glas till sina läppar för att skölja ner värktabletten.

”Är det du som äger sjukhuset?” sluddrar hon.

Han skakar på huvudet.

”Nej, det tillhör min människa.”

”Den som är borta?”

”Mm”, nickar han.

Måste blunda lite till.

”Ta det lugnt, du”, säger han och har en förvånansvärt djup röst för att vara så liten. ”Här är du trygg.”

Knappast, men okej.

Hon trycker fingertopparna mot handflatorna. Kollar att han inte har kapat av fler händer.

Hör hur han fnissar.

Din lille retfulle fan, tänker hon för sig själv, och sluddrar till och med i huvudet.

Värken ger med sig och hon sätter sig upp. Minns nästan vad han har sagt hittills.

”Förlåt, vem sa du att du var?”

”Jag är en nisse”, säger han varmt, ” och jag tillhör det här sjukhuset, som tillhör min människa.”

”Vadå tillhör sjukhuset?”

”Det är det vi nissar gör. Vi tar hand om våra människors världar.”

”Jag har aldrig haft någon nisse”, säger hon, och det glittrar snällt i de mörka ögonen när han ler åt avundsjukan i hennes röst.

”Du behöver nog bara ingen.”

Hon ser på honom under tystnad. Mjuknar lite.

”När min människa var här så var sjukhuset ganska livligt”, berättar han. ”Det var många människor som behövde vård, och min uppgift var att ta hand om själva byggnaden, så att människan kunde fokusera på att hjälpa andra människor.”

Världens minsta vaktmästare.

”Finns det fler nissar?”

Han nickar.

”Jag har nästan lika många bröder som min människa har, men jag är den enda av oss som kan tala människornas språk.”

Fråga granskar honom nyfiket.

”Är du skapad efter hur din människa ser ut?”

Han brister ut i skratt.

”I ansiktet, menar jag”, lägger hon till och känner sig dum.

”Nej”, frustar han och torkar tårar från kinderna. ”Nej, jag ser ut som en nisse, och han ser ut som en man.”

Hon glor ner i knät.

”Men alla vi nissar ser likadana ut”, säger han och lägger vänligt sin hand ovanpå hennes.

De sitter så ett tag, och Fråga inser hur mycket hon har saknat vänlighet. Vill gråta, eller tacka nissen för att han är så snäll.

”Var är han? Din människa, menar jag.”

Glittret dör, handen släpper hennes och nissen glor på ingenting medan han förklarar att, ”sist vi talades vid så skulle han ge sig av för att hämta hem sin kvinna, och jag har inte sett honom sedan dess.”

Fråga vet inte om hon borde säga att han säkert dyker upp igen. Stämningen på sjukhuset talar inte för det.

”Vart har hans kvinna tagit vägen?” frågar hon istället.

Nissen pillar på sina fingrar.

”Norrut.”

”Vad är Norrut?”

”En riktning. Kvinnan hade fått höra en myt av en människa som besökte sjukhuset, att om man vandrar tillräckligt långt norrut så kommer man till Tundran.”

Fråga förstår inte. Är det här språket som nissarna talar?

”Tundran ska tydligen vara som en sorts...övergång”, förklarar han utan att hon behövt fråga. ”Ett land där nio varelser möter värdiga själar och vägleder dem bort från livet. Människan hade sagt att varelserna gör en lång vandring med en över Tundran, och att man under den långa vandringen kan välja att vända tillbaka, men att man också kan välja att uppsöka varelserna där innan ens tid är kommen, om man vill.”

”Och kvinnan ville?”

Nissen nickar, och blinkar bort tårar.

”Det är inte alla som blir valda. Ganska få, enligt människan. Men kvinnan fick dille på det där, pratade om att hon hörde trummor som kallade på henne, och att de kom närmare och närmare och att hon behövde ge sig av.”

Det är oartigt att fråga, hon vet det, men hon måste nog:

”Varför ville kvinnan dö?”

”Hon kände skuld för att Kvinnans – du vet, hon som bor i höstvärlden?”

Fråga nickar.

”Hon kände skuld för att Kvinnans och Mannens barn försvann.”

Håret reser sig i nacken.

”Varför då?”

”Vet inte. Min människa visste inte heller. Det var inte hennes fel. Det var ingens fel, så vitt jag kunde se. Men kvinnan bara grät och grät, och skrek åt mannen att det var försent. Det gick i inte att få sans i henne, och en dag eldade hon plötsligt ner hela sin värld. En hel värld bara försvann i tomma intet, det finns inte ett enda dammkorn kvar.”

Den djupa rösten har blivit monoton. Fråga gissar att han såg förödelsen med egna ögon.

”Efteråt lades hon i en säng här på sjukhuset, och mannen satt på en stol bredvid henne hela tiden. Han brydde sig inte om något annat längre. Rörde sig inte en millimeter. Vägrade lämna rummet tills kvinnan hade lugnat ner sig. Men en natt råkade han somna, och då smet hon.”

Skensmärtan är tillbaka i halsen när Fråga föreställer sig den hopplöshet som kvinnan måste ha känt, och nissen blundar för att orka fortsätta:

”Morgonen efter gav sig mannen av för att hämta hem henne från Tundran”, han gömmer ansiktet i händerna, ”och jag passade på att besöka en av mina bröder...”

Tystnad.

Fråga väntar.

”…och när jag kom tillbaka var det blod ÖVERALLT!”

Fråga lägger armarna om honom. Kramar den skakande lilla kroppen.

Länge står han och dubbelandas mot hennes vita linne, och hon säger inget. Undrar hur han orkat vara kvar här så pass länge.

När gråten börjar avta frågar hon, ”tror du att det var någon av dem som skrev meddelandet på väggen?”

”Vet inte”, säger han hackigt. ”Kanske. Men det är många människor som har tillgång till det här sjukhuset, och jag vet inte hur många det var som letade efter Kvinnans och Mannens barn.”

”Och det var ingen som betedde sig märkligt?”

Nissen gnuggar näsan medan han skakar på huvudet.

”Nej. Efter att barnet försvann så rusade Kvinnan och Mannen hit eftersom de visste att det fanns många människor här, och Kvinnan skrek och anklagade alla hon fick syn på, och Mannen sparkade upp dörren till vartenda rum. En operation gick helt åt skogen för att han skrämde upp kirurgen.”

Det låter som honom, ja.

”Men alla lovade och svor att de inte hade något med försvinnandet att göra, och de flesta erbjöd sig att hjälpa till med att leta.”

Det verkar inte finnas mycket mer att hämta här, men bara en grej till:

”Förra gången jag var här så låg jag i den där stora maskinen däruppe...”

”...och såg något, som en drömvärld?” fyller han i.

”Ja”, svarar hon förvånat. ”Vad var det för något?”

”Det är inte alla som ser något”, berättar han, ”men ibland, om man har ett problem som är så djupt begravt att man inte når ner till det, så kan maskinen hjälpa en att nå det genom att vända uppochner på allt, så att det som var nedanför en hamnar ovanför en istället. Och då kan man ta sig upp till det.”

Magen knyter sig.

Är det ett problem att jag lever? Vet Glömma något som jag inte vet?

Nissen ser hur obekväm hon känner sig.

”Kom, så följer jag med dig ner till ingången.”

Stelt och smärtsamt reser hon på sig, och han försöker stödja trots att han inte når henne längre än till låret med armarna uppsträckta.

På vägen tillbaka kommer hon plötsligt ihåg:

”En människa berättade för mig att det finns en bokvärld.”

Han nickar.

”Den ligger inte särskilt långt härifrån.”

Hoppet knastrar i bröstet – med lite tur hinner hon ikapp Glömma.

Nissen går bort till soffan vid fönstret, klättrar upp, och pekar.

”Ser du det där gula tornet där borta? Det som har åtta sidor? Det är knökfullt med böcker på insidan.”

Hon tackar honom hjärtligt och försäkrar att hon klarar sig själv den sista biten.

Han smeker hennes hand, säger ett vänligt ”farväl”, hoppar ner från soffan och går bort till trapphuset igen.

När hon knyter kängorna får hon syn på en hudslamsa, draperad över ett armstöd i receptionen.

Så gick det för den senaste människan som kom för nära, tänker hon bistert.

Hon saknar grottan. Saknar sitt liv. Har fortfarande inte pratat med Njuta. Vet inte om hon vill träffa Glömma, med tanke på hur förändrad hon är nu. Kanske är det dags att gå hem?

Men nej.

Barnet måste hittas.

Böcker

Hon måste korsa både Kvinnans och Mannens värld för att komma till bokvärlden, men det gör inget. Nissens vänlighet har gett henne nya krafter. Kvinnornas snorkiga leenden rör henne inte i ryggen.

Det ljuder trevligt när hon klampar över gren- och vajerbron bort till Mannen.

”Vad gör du här?”

”Man måste ta den här vägen för att nå det gula tornet”, förklarar hon.

”Men, hallå!” protesterar han.

”Jag ska inte störa, det lovar jag. Jag ska bara hitta ditt barn.”

Han säger inget mer och hon traskar vidare – längsmed den runda kanten, ändå, för att inte inkräkta för mycket.

På bron ut till tornet måste hon sakta ner för att inte halka på stålvajrarna, och stannar tvärt vid insikten att den människa hon precis gått förbi inte var Mannen.

”Ursäkta?”

Den vänder sig om.

”Ursäkta”, upprepar hon, ”är du en av Männen?”

Den ser ner på sina kängor medan den skakar på huvudet.

”Okej. Nej, jag bara undrar vad du gör här. Jag har fått intrycket att han inte gillar att ha människor hos sig.”

Människan tar handen ur fickan och pekar blygt på en enorm trädgård, inte långt härifrån, som är full av vackert arrangerade rabatter med djupröda rosenknoppar. En gunga hänger från ett pilträd, och det står bänkar med detaljrikt sirade ben här och var.

”Det där är min värld.”

”Den är väldigt vacker.”

”Jo…”

Det hänger i luften, så hon går rakt på sak.

”Kan du inte vara där?”

Människan skakar på huvudet.

”Varför inte? Det finns ju en bro.”

”Jo, fast…” börjar den, och nu hör hon det – ropet på hjälp, lättnaden över att någon som kan hjälpa äntligen har kommit hit.

”Hålls du kvar här?”

Den nickar.

”Av Mannen?” Mer ett konstaterande än en fråga.

Den säger inget. Rör sig inte.

Jag måste ta det långsamt, påminner hon sig. Ta det mjukare.

”Hålls du bara kvar?”

Ännu en nickning.

”Det är inte dags att lämna än”, viskar den ostadigt.

Magen sugs ihop av stress – Glömma kan i detta nu vara på väg bort från bokvärlden – men Fråga säger inget. Vill inte vara en sådan som har något viktigare för sig.

”Varför inte?”

Tvekande, trevande – så självförminskande att den inte uttalar alla konsonanterna – säger människan, ”jag kan inte säga vad det är han gör mot mig.”

Hon förstår, och uppmuntrad av hennes tålamod fortsätter den.

”Jag har inget namn på det, liksom…så det finns liksom inget att lämna.”

Fråga kan inte låta bli att hänga med huvudet.

Hon blir så ledsen. För människans skull. För Burs skull. För Heims skull. För Virvlas skull.

Varför gör folk så här mot en?

”Det behöver inte heta något”, säger hon till människan. ”Vill du gå hem så är det din rätt. Mannen har ingen talan i den saken.”

Det nästan gnisslar när människan säger, ”nej, fast alla har det.”

Alla är så många, minns Fråga att Njuta brukade säga.

”Kom.”

Med hakan gömd bakom kappkragen fattar den hennes hand, och låter sig ledas bort till bron medan den undviker att se på Mannen som står och ropar.

Vid trädgårdens brofäste säger Fråga att bron borde lossas så att han aldrig kan komma hit igen, och vänder sig sedan om för att gå tillbaka.

”Vill du inte se trädgården?” frågar människan, och den skamliga ensamheten hörs på rösten.

Hon äcklas av sig själv som måste tacka nej.

”Jag är tyvärr ute och letar efter någon”, ursäktar hon sig med självföraktet möglande under huden, ”och om jag stannar så kommer den komma så långt ifrån mig att jag aldrig hinner ikapp, annars hade jag gärna stannat hos dig...men vi kanske ses igen?” försöker hon, och får en blyg nickning till svar.

Det hjälps inte. Hon måste skynda sig.

”Kolla!” säger hon med en nickning åt människans högra hand.

Den tittar ner, och ser att en ros har blommat mot lillfingret.

”Det kommer gå bra”, lovar hon, och går sedan tillbaka över bron så snabbt hon vågar, förbi en Man som ger henne en tjurig blick.

Hon håller upp ett par fingrar och säger ”två”, och gläds åt den ilskna rodnad som sprids i ansiktet på honom.

Vid nästa bro hasar hon sig fram på skenbenen för att nå det gula tornet snabbare, knackar snart på den smala trädörren, och känner livet självt sjunka ner i fotsulorna när Kvinnan öppnar.

”Jaha, vi hade samma idé”, säger Kvinnan och låter lika nöjd, hon.

”Uppenbarligen”, säger Fråga medan hon tränger sig förbi, och råkar riva ner några böcker i farten.

Fan också. Kan inte ropa på Glömma medan kärringen är här. Får ta och titta runt istället.

Hon navigerar sig förbi travar och travar och travar av böcker – omgivna av vägghyllor med böcker och böcker och mera böcker – för att nå spiraltrappan.

Med Kvinnan i hasorna går hon upp till den, om möjligt, ännu mer belamrade övervåningen och blir varmt välkomnad av en människa i manchesterbyxor, blå skjorta och röd ylleväst.

”Nämen!” utbrister den. ”Vad kan jag hjälpa dig med?”

”Hej”, hälsar hon en smula andfått, ”jag har hört att du har böcker.”

Med ett lågmält fnitter ser den på henne över glasögonen och svarar, ”ja, jo, det kan jag inte förneka.”

”Och jag undrar om du har sett min dotter”, säger Kvinnan, bara pyttelite aggressivt.

Den ser tankfullt på henne.

”Näe…”

”Hon har varit borta i tre veckor nu.”

”Oj...”

Människan drar fingrarna genom sitt bångstyriga hår och tänker högt.

”…ja, jag vet inte vad du kan tänkas behöva.”

Den kikar runt bland travarna en stund, och drar till slut fram en bok varpå hela traven kollapsar.

”Den här handlar om sinnet”, berättar den, ”och jag vet att det ska finnas ett kapitel häri om barn som rymmer hemifrån, men–”

”Hon har inte rymt.”

Kvinnans blick är obeveklig och munnen är ett streck.

Människan ser ut som att den inte förväntade sig ett sådant benhårt motstånd, men svarar, ”nej, det är klart, näe, i så fall vet jag faktiskt inte om jag har någon bok åt dig, tyvärr.”

”Ingen om meddelanden?” frågar hon nu, och lyckas inte dölja sin desperation.

”Meddelanden?”

”Om hur man tolkar dem, till exempel?”

Människan far med blicken över hyllorna.

”Nej, jag tror inte det. Tyvärr.”

”Nähä,” säger hon korthugget och sätter sig på en trave, och Fråga ska precis till att fråga lite snyggt om Glömma när hon får syn på något i Kvinnans öga.

Hukar sig nära hennes ansikte.

”Vad är det!?” biter Kvinnan ifrån. Hennes pupiller har blivit tefat, ser ut som svarta brunnar, och Fråga för sitt eget ansikte ännu närmare.

Det finns något. I det högra ögat finns det något.

Fråga ser på medan Kvinnans profil tar form i det svarta – nästan lika mörk som pupillen. Ser henne slå runt med armarna, öppna munnen i ett gallskrik som inte hörs, slita sitt hår tills det bara är spretiga strån kvar och kollapsa under maktlösheten.

”Lägg av!”

Kvinnan knuffar bort henne med en sådan kraft att ännu en trave välts omkull, och medan människan hjälper till att gräva fram henne igen så funderar hon på om hon kanske är en sådan där, trots allt – en sådan där som inte har tid med andra.

Hon vet att Kvinnan har svårt för att visa oro. Hon vet ju det. Och hon har faktiskt ingen aning om hur det är att vara förälder, än mindre hur det är att vara förälder till ett försvunnet barn. Inte en susning.

Jag måste ta mig tid med henne, tänker hon. Och hon måste få vara som hon är. Så är det bara.

Människan befriar henne från de sista böckerna och hjälper henne upp på fötter igen.

”Var du ute efter något särskilt?”

”Äh…” säger hon med ett getöga på Kvinnan.

Människan följer hennes blick.

”Jo, alltså, jag har hört...” säger hon så lågt hon vågar, ”...att någon kom hit för ett tag sedan.”

”Det kommer hit många människor.”

”Jo...”

”Jag har många böcker”, säger den med en svepande gest.

”Fast det här var någon som, öh…”

Hon sänker rösten lite till, och människan sänker sin haka i samförstånd.

”…ville lära sig om *vatten.”*

”Aha!” Ett pekfinger far upp i luften. ”Du menar Glömma.”

”…”

”Jo, hon hittade en bok. Åh, nu måste jag tänka efter, här…” suckar den nyfiket, ”...jo, men det var nog just den om vatten.”

”Kan jag få se den?”

”Tyvärr”, säger människan och slår ut med händerna. ”Jag sa åt henne att ta den med sig, för jag skulle aldrig ha läst klart den. Så himla intressant var den faktiskt inte – bara en massa långrandiga utlägg om främmande vatten, översvämningar och sådana saker.”

Fråga flackar med blicken när kinderna hettar till, och hon måste ut härifrån innan det märks hur nervös hon är, så ett hastigt ”tack” senare vänder hon på klacken.

”Om det hjälper”, hejdar människan henne, ”så stod det att man kan lära sig mer om det där i en värld med en göl i.”

”Vadå för något?” frågar Kvinnan.

”Vi måste leta i en värld med en göl i”, säger Fråga medan hon föser bort henne till spiraltrappan. “Vet du var den finns?”

”Äh, öh…” hackar människan fram, oförberedd, ”jag har för mig att hon sa att den var förbunden med järnsten.”

”Tack.”

Gölen

Längs en smal landremsa, fläckad med stora och täta granar, går de nära inpå varandra.

”Jag har aldrig varit här förut...ska vi ropa på människan?”

”Vet inte. Det verkar ju inte finnas några gömställen, så den måste väl dyka upp för eller senare”, och i samma stund som Fråga säger det kikar en människa fram.

”Hej”, hälsar Kvinnan, fortfarande seg.

De stora, runda ögonen glor på dem.

”Ursäkta att vi tränger oss på, men det är en nödsituation”, säger Fråga. ”Ett barn är borta, och vi har hört att det ska finnas en göl här som man kan lära sig om…saker...i.…” – hon hör själv hur dumt det låter – ”...och vi undrar om vi får besöka den. Om vi får för dig, alltså.”

Människan säger inget. Pekar bara inåt landremsan och fortsätter stirra på dem efter att de har tackat och gått vidare, och allra längst bort hittar de ett vatten omgivet av granar.

”Vad gör vi nu?” frågar Kvinnan medan Fråga klär av sig.

”Du sitter här och ser till att jag inte drunknar.”

Kvinnan nickar från någonstans djupt inom sig själv.

Gölen är bara någon decimeter längre än Fråga, och så pass smal att hon kommer behöva ha armarna intill kroppen, så hon ställer sig vid kortsidan med hälarna mot vattnet, lägger händerna på bröstet, och faller raklång bakåt.

Det grumliga vattnet slås undan innan det sköljer över hennes ansikte, och hon känner tusentals ålgrässtrån föra henne neråt. Trodde hon skulle till botten, men gissar att hon bara kommit halvvägs när gräset plötsligt håller fast henne.

Öppnar ögonen och fattar inte vad det är hon ska göra. Börjar få andnöd. Bestämmer sig för att simma upp till ytan men kan inte ta sig loss.

Lungorna töms när hon skriker luftbubblor upp mot Kvinnan. Unket vatten sugs in i näsan. Ringandet växer i öronen och ytan förvandlas till vitt ljus, och sedan blir det svart.

*

Nerför brun sten. Ser inga fötter. Knappt trappstegen de landar på. En öppning. Skott som åska. Grönt gräs. Mörkgrönt gräs. Sluttning. En vit kåpa som väntar. Råg under lila himmel. Bloddroppe. Över gräsmattan. Nära kåpan. Osynlig hand på dess axel. Marmorgolv.

*

Hon hostar upp äckelvatten bredvid gölen, och det bränner i luftstrupen när den äntligen får andas igen.

Ett ömt tryck ligger över bröstkorgen där Kvinnan har pumpat.

”Det var meningen att du skulle dra upp mig *innan* jag blev medvetslös!”

”Jo, det blev fel”, säger Kvinnan och hjälper henne sätta sig upp. ”Det är okej. Man får göra fel ibland. Fick du veta något?”

Kan bara nicka.

”Jag hörde ett skott, tror jag”, säger hon sedan när hon återfått rösten ordentligt, ”och såg blod.”

”Var då?” och det hörs att hon inte kommer orka med svaret.

”Vid en åker.”

Det är ingen idé att vara arg. Kvinnan ser dödstrött ut, och hon reser tungt på sig och frågar om Fråga orkar fortsätta själv.

Fråga nickar. Det blir perfekt.

Hon sitter kvar längre än hon behöver för att ge Kvinnan ett rejält försprång innan hon uppsöker den tysta människan igen.

”Du, ursäkta igen...?”

Den spänner sig, så hon berättar mer om barnet i hopp om att intrånget ska kännas värt det, och prövar sedan...

”...en annan människa var här innan oss, och jag undrar bara om du såg den dyka ner i gölen också?”

Människan skakar på huvudet.

”Är du säker? Den heter Glömma och bär en stengrå särk. Och är gammal. *Väldigt* gammal, nuförtiden, tydligen.”

De stora ögonen bara stirrar.

”Hon kom hit för att hon hade läst i en bok att din värld hjälper människor få svar. Du måste ha blivit besökt av en gammal människa i grå särk som bar på en bok och ville dyka ner i gölen.”

Den skakar på huvudet. Och i resten av kroppen.

”Tänk efter. Du måste ha träffat en–”

”Ni är de enda besökarna jag har haft”, piper den.

”Är du säker på det?”

Den nickar ivrigt.

”Hur vet du att hon inte var här utan att du märkte det?”

Människan sveper snabbt med armen utöver landremsan för att betona hur smal den är – ingen kan ta sig ända bort till gölen oupptäckt – och Fråga tvingas tillstå att Glömma nog inte har varit här.

Var är hon, då? undrar hon. Undviker hon mig? Väntar hon på att jag ska gå härifrån så att hon kan komma hit?

Fråga tackar människan för att hon fått låna gölen och ber om ursäkt igen, men får plötsligt en innerlig blick och en försäkran om att den vill hjälpa till, och springer sedan ikapp Kvinnan.

Känner nu att ögonlocken är blytunga och önskar att hon fick vila på riktigt. Längtar tillbaka till grottan. Undrar om Glömma har fört barnet dit.

”Får jag vila hos dig ett tag?” frågar hon Kvinnan. Vet inte vem annars hon kan fråga. ”Jag är så fruktansvärt trött.”

”Visst”, svarar hon lika trött. ”Jag ska ändå ha sammankomst med de andra Kvinnorna, så det är lika bra. Vi kommer att vara nära Mannen, så om du lägger dig i andra änden av hösten så får du lugn och ro.”

Ingenting

Det är nu eller aldrig.

Hon blundar så mycket hon vågar under lufsandet bort till andra sidan. Vet att det inte kommer finnas tid till det när hon väl är där. Går dödstrött längsmed kanten. Vinkar med stängda ögon åt Lyckas blinkande. Väljer ett träd att klättra uppför och börjar riva i lövtaket.

Lättnaden är obeskrivlig när det visar sig vara tunnare än hon trodde.

Hon drar ner sjok av löv tills hålet är tillräckligt stort, och ålar sig sedan upp.

*

Riktig tystnad. Äntligen.

Hon klär av sig – vem vet när hon kommer få möjlighet att vara naken igen – och går ut över det svedda lövgolvet. Kroppen är inte helt tyngdlös men svävar mellan varje steg, och tröttheten avtar något.

Till vänster om henne ligger människornas världar utspridda, men mest är det mörkt. Bakom ryggen gnistrar systerns röda sten och rakt fram, bortom andra änden, ligger Mannens värld.

Hon vet att hon borde skynda sig – Kvinnan sa inget om hur länge sammankomsten håller på – men måste få hänge sig åt tomrummet ett tag. Har varit utanför sig själv och innanför andra för länge. Det tär på en.

Fotsulorna landar mjukt på golvet vid andra änden – ovanför sammankomsten, kanske – och hon stannar för att titta på Mannens värld.

Platt. Nästan helt rund. Uppdelad i trianglar som smalnar av mot mitten, med en hårfin å i varje. Den är inte mycket att se på – delarna är mer eller mindre identiska, med fult gräs insprängt i knaggligt stål – och mitten täcks av en stålcylinder med en pelare innanför.

Fråga tittar på, och funderar.

Varför sög han ut vätan i slajmvärlden? Var det för att begrava barnet, eller för att visa var det hade begravts av någon annan? Visste han ens att det fanns ett skelett där, eller var utsugningen bara en impuls han fick, och som banade väg för upptäckten av ren slump?

En av dem har suttit med ryggen mot henne, och när han nu reser på sig, klumpig och slokande, får hon se hans söndergråtna ansikte. Ser honom pressa händerna mot huvudet, slå dem mot järn så hårt att något lär knäckas, och pressa dem mot huvudet igen. Som en kvarglömd själ i ett tömt folk.

Nu när hon har avstånd till allt därnere så blir hon ledsen för hans skull – för att allt han är lever ut sin existens på en bar skiva och aldrig vidrör något mer, annat än som gäst. Barnet är det enda han har som är mer än honom själv. Nu *är* han bara – dussintals kloner som planlöst går och står i väntan på att det som är mer ska återvända, som om det är det enda möjliga. Som om det är självklart att flickan kommer hittas, för allt annat strider mot honom.

Hon önskar att någon kunde nå honom, önskar att han ville bli nådd, och hon skulle kunna stå kvar här hur länge som helst men påminner sig om att tiden är knapp.

Nu vet hon i alla fall att Kvinnan talade sanning om sina nedbrunna världar.

Kan hon ha ljugit om att den här är den lägsta?

Fråga har sett botten när hon gått över broarna, och visst, den är några meter tjock, och höstvärlden är för omfångsrik för att man ska kunna se om den har samma tjocklek överallt, men hon vet ärligt talat inte. Rötter finns det helt klart, men det finns det ju i många världar. Dessutom är det många ljusprickar därute i mörkret som har haft förbindelser med Kvinnan och Mannen tidigare, och som nog anser sig ha goda skäl att såra dem.

Dom.

Ett barn är dött. Ett annat försvunnet. Dom. Barnen. Plural och plural.

Huvudet tuggar på i lugnet.

Har hon lurats av fel personer?

Tänk om det inte är Kvinnan och Mannen som manipulerar.

Tänk om det är människorna.

Hur gör folk som vill skada barn utan att upptäckas? De söker sig till ett som redan har förövare, såklart. Det skulle förklara varför människan de bråkade med anklagade dem när jag var i närheten: den ville kanske så ett korn av misstanke hos mig innan jag ens visste hurdana de var, som sedan skulle växa för var gång de beter sig illa. Men varför?

Nissen har sagt att Tundran är en myt. Kanske var det en fälla människan gillrade för det försvunna paret för att de var förövarna på spåren? Och så

fort paret lämnade mannens sjukhus så slog de till? Då är frågan vilken människa det var som berättade för kvinnan om Tundran.

Vem eller vilka? Det är frågan. En eller flera?

Den äldre, undrar hon igen, fast...vad var den äldre? Och var den ens där, hos Heim? Varken människa eller syskon. Inte *hennes* syskon, i alla fall. Inte någons syskon, kändes det som, nu när Fråga tänker efter.

Barnet var tryggt hos den äldre, så mycket vet hon, och det kan inte ha varit den äldre hon såg i maskinen, för den är för ung.

Den försvunna kvinnan – är det hon som är den äldre? Nja. På nissen lät det som att hon var hyfsat ung.

Jag borde ha frågat, förebrår hon sig själv.

Egentligen kan förövaren vara vem som helst. Till och med människan i slajmvärlden. Vems är de där fostren, egentligen? Varför skulle de *inte* vara människans?

Fast hon vet inte. De första människorna hade hon inte mycket till övers för. Men den bland slajmerna, och den på torget, kändes att de var som hon har varit. Sådant kan man inte låtsas. Hon har stött på många människor som har försökt – för att de ville ha omväxling, eller för att de inbillade sig att det fanns skönhet i misären, eller för att de trodde att det skulle göra dem intressanta – och det låter sig helt enkelt inte göras. Man måste ha utsatts för det, oombett och utan att förstå varför, för att veta vad det är.

Hon gör sig redo för att återvända, men får plötsligt syn på en fläck i tomrummet, långt bortom den bortre änden av höstvärlden som saknar förbindelser.

Grå och liten, mindre än torget och utan förbindelser – inte ens ett ingenmansland – far den förbi livet här, långsam och osedd.

Hon svävar bort till kanten, går ner på knä för att inte falla ut i tomrummet, och skärper ögonen.

Vad i hela...?

Fläcken är inte ens en värld, men den är inget annat heller. Ingenting. Bara ett grått golv med en grå vägg bakom. Men det står en människa på den.

Gammal, rynkig över hela kroppen och lika färglös som icke-världen den står på, tycks den söka med blicken i tomrummet rakt framför sig. En svart kostym med grå skjorta har lagts fram på golvet, och bredvid byxorna ligger det en svart käpp.

Fråga ropar, men påminns bara om att det inte finns ljud här, så hon börjar vifta som en galning istället, men likt Mannen i sin stålvärld lägger människan inte märke till henne.

Det enda hon kan göra är att iaktta den.

Tror att den bär ett armbandsur, för med jämna mellanrum kollar den på sin vänstra hand.

Trots att hon inte kan se några anletsdrag så tycker hon att människan verkar uppgiven, och på alla sätt som finns. Som om den har övergetts, och är medveten om det, men är för anständig för att besvära någon med skammen. Som om den har blivit tillsagd att vänta och inte vill tro ont om folk, och därför bara har stått där och väntat medan den blivit mer och mer förtvivlad. Som om den inte har rätt att misstänka att den har blivit utnyttjad. Som om det är opassande för sådana som den att veta själv.

Men människan vänder på sig, och Fråga får syn på en mörk fläck på höger fotknöl, och när käppen plockas upp från golvet och fälls ut så visar den sig vara ett paraply.

Hon ropar igen. Helt meningslöst, såklart.

Hon vinkar åt Lycka, men den glada idioten fortsätter bara blinka.

Kanske.

Kanske går det.

Kanske har jag inget val.

Hon tar sats. Hoppar ut från Kvinnans värld.

Efter några meter dras hon tillbaka mot lövgolvet igen, och vet inte vad mer hon kan göra, så hon ser på icke-världen en sista gång för att pränta in den på minnet innan hon måste bege sig ner i höstvärlden igen, men vänta...

...där!

Intill väggen, så grått i färglösheten att det knappt syns – nog är det ett skelett? Kanske till och med *två?* Lika prydligt utlagda som kostymen.

Plötsligt stressad betraktar Fråga icke-världen där den segar sig fram genom tomrummet. Den kommer vara synlig ett bra tag till, gissar hon, förutsatt att den inte ökar farten, men den har ju inga förbindelser, och man kan inte kommunicera med människor som saknar förbindelser, och förr eller senare kommer den hamna utom räckhåll.

Men det finns helt enkelt inget hon kan göra åt det just nu. Måste återvända, nu på momangen, innan Kvinnan upptäcker att hon är borta, så hon svävar tillbaka till hålet så snabbt hon förmår, klär på sig, ålar sig ner till askens högsta grenar, klättrar ner till marken, hämtar de löv hon rev bort, klättrar upp igen, lagar hålet, klättrar ner igen, lägger sig raklång på marken, och slocknar.

Bunkern

Hon fick sova tills hon vaknade men behöver fortfarande vila, så hon har begett sig ut i ingenmanslandet.

Sätter sig på en sandhög. Tittar på ingenting. Tänker på allt möjligt. På hemma och här. På varför hon lämnade sig själv så tidigt. På varför en karta var allt som behövdes för att locka bort henne. På varför den gråa icke-världen inte syntes från höstvärlden när hon kollade efter att ha vaknat. Kanske gasade människan på efter att ha sett henne utan att hon märkte det. Kanske syns icke-världen bara utanför världar, men hon vet inte.

Däremot vet hon att hon måste berätta för någon av dem, och tror faktiskt att hon föredrar Mannen. Det har äntligen blivit lugnt mellan henne och Kvinnan, och hon vill inte ens tänka på den vrede hon kommer dra på sig när Kvinnan får veta vad hon har gjort, men Mannen kanske kommer ha överseende med henne när han får höra om skeletten.

Men hon vet att det är oförlåtligt, det hon har gjort, och hon har ingen bra ursäkt. Man gör inte så mot folk.

DÄR! Där är det igen – en rörelse i ögonvrån, precis som när hon pratade med människan utanför trädringen!

Bestämt traskar hon bort dit. Är trött på det här nu. Känner hur något rör sig nära inpå och hinner precis se det försvinna ner i sandhögen bredvid henne. Kränger av sig kappan. Slänger den på marken. Drar med armarna från sida till sida och har nästan omintetgjort högen när huden skrapar mot pansar.

Bankar på luckan.

Bank! Bank!

Och till slut lyfts den av en blek hand, som vinkar åt henne att följa efter innan den försvinner ner igen.

Så hon följer efter – nerför en stege – och landar i ett litet rum. Ser sig omkring bland skärmar och mackapärer. Känner igen periskopet som står i mitten.

Den bleka människan sitter med ryggen vänd mot henne.

Hon tar av sig kängorna för att inte råka trampa på någon av all den utrustning som ligger överallt, och tassar därefter bort till den.

Tittar på skärmen med fyra olika bilder som distraherar den så pass att den inte ens har hälsat på henne. Ser en bro fäst i järnsten, rosa sand, framsidan på det gula tornet och en bro av grenar och stål.

”Hej.”

Människan vänder sig mot henne utan att svara, och återvänder därefter till skärmen.

”Vill du att jag går härifrån?” undrar hon men får inget svar, så osäker på vad hon borde göra berättar hon att hon heter Fråga.

”Bunkern.”

Hon höjer huvudet för att nicka, men frågar, ”menar du att du *bor* i en bunker?”

Den fnyser.

Jaha.

Hon tittar sig nyfiket omkring.

”Vad är alla prylarna för något?”

”Observation.”

”Okej”, säger hon som om hon förstår. ”Vilken av de här,” frågar hon med en svepande gest över väggarnas alla skärmar, ”är din värld?”

”Den här”, svarar den utan att peka, och Fråga undrar om det verkligen kan stämma – bunkern är mer som en hiss som har fastnat än en värld.

Men om människan trivs så är det inte hennes sak att klaga.

”Tack för att du släppte in mig.”

”Visst! Det är inte ofta någon tar sig tid att hälsa på. De flesta människor går bara rakt förbi utan att ens se på mig.”

”Men...du syns ju inte.”

”Och ändå hittade du mig. Konstigt, va?”

”…jo.”

Bunkern säger inget mer, så hon funderar på att gå ett varv längs väggarna för att kolla på prylarna, men det är så knökfullt härinne att det får bli till att snurra på stället.

”Vad är det här?” frågar hon och lägger handen på en trave tjocka böcker – det enda som inte behöver el härinne, förutom periskopet och några pennor.

”Mina loggböcker”, svarar Bunkern och förmår äntligen slita sig från skärmen. ”Jag har åratal av observationer däri. Kolla, om du vill!”

Hon öppnar den översta boken och far med pekfingret över första sidan:

1.
Värld: blåregnsträsk med marklyktor
Dag: 10 226
Handling: höjd röst, överdrivna gester
Karaktärsbrist: uppmärksamhetssökande
Intelligens: medel

2.
Värld: parkeringshus, rostiga bilar
Dag: 10 226
Handling: skrattade åt allt, sa inte mycket men pratade konstant
Karaktärsbrist: uppmärksamhetssökande, saknar självinsikt, lat
Intelligens: låg

3.
Värld: labyrinttrappa av blåsippor med björnbärsräcken
Dag: 10 226
Handling: pratade om vädret
Karaktärsbrist: tråkig, förväntar sig sällskap utan att göra sig förtjänt av det
Intelligens: låg-medel

4.
Värld: rosenträdgård, bänkar, gunga
Dag: 10 226
Handling: tänkte inte innan den talade, fick ta om flera meningar för att det blev fel hela tiden
Karaktärsbrist: stressad, okänslig inför andras stresströskel, osammanhängande tal
Intelligens: medel, möjligtvis med anlag för hög intelligens men har aldrig tränat upp den

”Vad…är det här?” frågar hon igen.

”Till exempel, ja men, typ, kolla här”, säger Bunkern och pekar på en annan skärm, ”den där människan som pratar nu, den har sagt ordet ’jag’ tjugotre gånger på sju minuter.”

”Ja…ha?”

”Jag lägger märke till mer än de flesta”, förklarar den nu entusiastiskt, och pekar på en skärm där en Kvinna promenerar längs kanten i sin höstvärld. ”Ser du de där lövhögarna?”

”Ja.”

”Det är bunkrar som har lyckats ta sig in i en annan människas värld. Är man så pass smidig som vi bunkrar är så kan man komma människor väldigt nära inpå.”

”Men de kan inte vara bunkrar”, protesterar Fråga, ”för jag rev ner flera stycken och det fanns ingenting under, förutom en som hade en sten.”

Bunkern rycker på axlarna.

”Man måste gömma sig ordentligt när man är inuti någon annans värld, så att de inte upptäcker en. Stenen var antagligen där för att bunkern inte hade några planer på att komma upp igen.”

En smula obekväm blickar Fråga upp mot pansarluckan.

”Är alla sandhögar däruppe bunkrar?”

”Japp, och vi brukar hälsa på varandra med våra periskop.”

Hon vet nog redan svaret, men måste ändå fråga:

”Du råkar inte ha något meddelande härinne?”

”Nej, jag för loggbok istället.”

”Ja, jo.…”

Plötsligt öppnar den en bok bredvid en massa knappar och börjar skriva, och Fråga smygkollar över axeln. Ser orden ’villig att lära sig’ och ’potentiellt altruistisk’.

”Hur kommer det sig att man aldrig ser er däruppe bland världarna?” undrar hon.

”För det första”, svarar den en smula irriterat, ”så finns det inget ’vi’, och för det andra så ger jag mig bara ut när jag är beredd.”

”På vadå?”

”På att bemöta människor så som jag tycker att man förtjänar att bli bemött.”

Som om det är självklart.

”Jaha...?”

”Ja”, betonar den efter henne. ”De därute är så självupptagna. De måste synas och höras hela tiden, och de bara erkänner misstag utan att bry sig och ber inte ens om ursäkt ibland, för de har ingen skam i kroppen. Det enda de bryr sig om är uppmärksamhet, och det spelar ingen roll hur de får den. Det är som att de inte kan andas utan uppmärksamhet, så de märker aldrig hurdana andra människor är. De ser bara det som finns på ytan.”

Fråga begraver blicken i en skärm för att inte verka konfrontativ och vet inte riktigt vad Bunkern vill höra.

”Inte alla, va?”

”Nej, såklart inte. Den där, till exempel”, säger den och pekar på en Man vid stålvärldens kant, ”brukar vara väldigt precis. Det märks att han tänker efter ordentligt innan han öppnar munnen.”

”Det är jag inte helt säker på, hörrudu.”

”Jo, om du tänker efter. Hur ofta har du hört honom säga typ, ’äh’, ’öh’, ’typ’, ’alltså’ eller liknande, som bara är ljud som tar upp plats?”

Hon gör sitt bästa för att inte se förebrående ut när hon påpekar att ”du sa ju ’typ’ nu.”

”Ja, fast jag är ju härinne”, svarar den otåligt. ”Jag utsätter ingen för det när jag är utanför mitt eget utrymme. Varenda gång jag beger mig ut för att säga något så har jag förberett mig innan, och när det blir min tur att tala så säger jag det som jag gick dit för att säga, och sedan är jag nöjd för min del, men jag stannar ändå kvar och lyssnar på vad de andra har att säga eftersom jag värderar ödmjukhet, och jag förstår att en del inte har kommit lika långt som jag när det gäller ödmjukhet, så jag ser ingen anledning till att bara gå därifrån eller berätta för dem att ingen vill höra på deras tomma prat. De är inte mogna för att uppskatta observation ännu, helt enkelt, och det gör inget.”

Nu kan hon inte låta bli att glo förbryllat.

”Men visst”, fortsätter den som om hon hade frågat, ”ibland stör jag mig på att människor inte uppskattar den möda jag lägger ner på att få dem att känna sig sedda, särskilt med tanke på att de aldrig ser mig. Man får liksom inte hålla sig undan, för gör man det så håller man sig inte undan, utan då finns man bara inte. Det är som en oskriven lag – du FÅR INTE vara ödmjuk, Du MÅSTE ta en massa plats och du får BARA tänka på dig själv, för annars är du inte värd något.”

”Fast…” börjar hon, och vet inte riktigt vad hon ska följa upp det med, ”...du är ju gömd…under marken…i ett ingenmansland? Det är ju ingen

som ser att du finns här. Hit kommer ju folk bara om de är på väg till någon som är någon annanstans än här.”

”Precis. De bryr sig inte. Man måste göra sig till ett högljutt och självupptaget kräk för att folk ens ska orka se att man existerar.”

”…”

”…” svarar Bunkern med höjda ögonbryn.

”…jo.…”

Den reser sig upp från stolen som den har suttit på och går bort till en skärm, och måste luta sig över prylar för att komma tillräckligt nära, och medan den betraktar brofästet i järnstenen prövar Fråga försiktigt, ”umgås du med de andra bunkrarna?”

”Va?”

”De är väl också sådana som observerar och förbereder sig och så?”

Bunkern rycker på axlarna.

”Vet inte.”

”Har du aldrig träffat någon av dem?”

Den skakar på huvudet utan att slita blicken från skärmen, till synes omedveten om vad hon vill få sagt.

”Kan du inte göra det, då?” föreslår hon till slut. ”Eftersom ni verkar vilja umgås på samma sätt, menar jag.”

Bunkern återvänder till stolen, märkbart tjurig.

”Det är inte så himla lätt att söka kontakt när man har fått för få möjligheter att träna upp den förmågan. Jag skulle kanske kunna prata med andra bunkrar om bara någon människa bemödade sig med att låta mig öva på den, men ödmjukhet är som en utrotningshotad art”, börjar den med igen. ”Vi vet att de därute bara vill förändra oss, och då blir det att man håller sig för sig själv för att skydda ens jag, liksom.”

”Var det därför du vinkade ner mig?” undrar hon. ”För att ha någon i ditt utrymme som du kan öva på?”

”Nej, för du är ju också en bunker.”

”Nej, det är jag inte. Jag har aldrig varit i en bunker förut.”

”Men, jag menar att du *är* en bunker. Till sättet, liksom. Och det är en komplimang, om du inte förstår det.”

Känns inte som en.

”Du är så där omtänksam och observant, som vi är”, utvecklar den. ”Du orkar lägga märke till folk.”

Fråga har lust att säga att vad hon än är så är hon det inte på samma sätt som Bunkern, men hon orkar inte bråka med fler människor. Är nästan sugen på att berätta om grottan, men nej. Har lärt sig av vandringen. Kommer aldrig blotta sig för någon igen.

”Människor kanske pratar mer än du orkar lyssna”, säger hon efter en stund, ”men deras världar är ju stora och det händer saker i dem, så de får ju mer att prata om. Den här bunkern är ganska liten, och det mesta som händer i den är egentligen bara observationer av saker som händer i världarna, så det är ju inte så konstigt att du inte har lika mycket att berätta för människorna som de har att berätta för dig.”

Den blänger stint på skärmen. Ser kanske lite sorgsen ut. Pyttelite.

”Just nu, menar jag”, lägger hon till, och ångrar att hon gick över gränsen. Bara för att bunkern är nergrävd i ett ingenmansland så betyder det inte att det är fritt fram för vem som helst.

”Eller så har jag bara inte så mycket att säga, för jag sitter på en massa kunskap tack vare mina observationer, och ju mer man vet desto mindre behöver man prata?”

Det lät mer som ett påstående än en fråga.

”Fast det mesta av din kunskap har du ju fått från människorna genom att observera dem.”

Det syns på Bunkern att hon är ute på hal is nu.

”Så egentligen”, fortsätter hon, ”är din kunskap kanske i andra hand din, och i första hand människornas?”

”Vadå, som att jag tar åt mig äran för andras upptäckter, eller något?”

Lika bra att vara ärlig.

”Jag får det intrycket, ja.”

”Okej, vi får väl se.”

”Vadå?”

”Min plan har alltid varit att lämna den här bunkern en dag, om typ niohundra dagar eller så, och när jag gör det så kommer jag ha ägnat mer än elva och ett halvt tusen dagar åt att se människor såra varandra och skämma ut sig, medan jag kommer ha lärt mig av dem utan att ha begått ett enda misstag själv, så när jag ansluter mig till dem så kommer de bära på tiotusentals dagar av skuld och skam medan jag kommer vara fri, och då får vi väl se vem som valt rätt. ”

Fråga rullar in läpparna. Orkar inte med fler idioter.

Så hon snör på sig kängorna igen.

Och med ena handen på stegen frågar hon, ”du råkar inte ha sett barnet?”

”Vilket barn?”

Hon försöker att inte himla.

”Kvinnans och Mannens barn.”

”Jaha. Nej. Men jag vet att varken Kvinnan eller Mannen var i höstvärlden när det försvann, för jag såg dem i hans värld. Och hade någon av människorna tagit sig in i höstvärlden så hade jag märkt det, för jag har koll på sådant.”

Ja, nej, det är väl för mycket begärt att du ska observera något som faktiskt spelar roll, tänker hon besviket och klättrar upp.

”HALLÅÅÅ!” ropar hon så det ekar, och när ingen svarar går hon in till stålcirkelns mitt. Når cylindern, går runt den, och hamnar öga mot öga med en arg Man.

”Vad fan gör du här!?”

”Så här är det”, börjar hon nervöst, ”jag har sett ett skelett. Ett barnskelett.”

Mannen ser spyfärdig ut, ansiktet har blivit likblekt, och efter att Fråga vikt undan för att inte träffas av strålen så fortsätter han bara kolla rakt fram och hon förbereder sig på att ta emot honom om han svimmar.

”Tror du att–”

”Jag vet inte.”

Blodet återvänder, och en rodnad sprider sig över hans kinder. Når ögonen. Tårarna forsar nerför ansiktet, och ett bröl tränger ut när han viker sig dubbel.

Jag borde passa på nu när han är för orolig för att bry sig, tänker Fråga och vet att hon är oförskämd.

”Jag såg skelettet ovanför Kvinnans värld.”

Mannen reagerar inte ens.

”Alltså…jag gjorde ett hål i lövtaket, och tog mig upp till tomrummet ovanför...”

Tunga suckar. Djupa läten. Men inget svar.

”...och däruppe såg jag en människa flyta runt på en liten grå grej, ute i tomrummet. Och jag tror att det låg ett barnskelett på den där gråa grejen.”

Han bara tittar på henne. Blinkar genom tårarna.

”Men den var inte förbunden i något”, fortsätter hon, ”och den rörde sig långsamt, men sedan, när jag kollade från inuti höstvärlden, så syntes den inte alls, så den kanske redan är utom räckhåll.”

Mannen tvingar sig att stå upprätt.

”Jag har en kikare”, säger han, och öppnar dörren till cylindern. ”Kom.”

Hon följer med honom in, och glor nyfiket på ett taggigt föremål som ligger ovanpå pelaren härinne.

Mannen känner efter i ett utrymme under ovansidan, får fram ett kikarglas infattat i stål, och när han ser att Fråga glor på det taggiga föremålet så förklarar han att, ”det där är min exaett.”

Han håller upp de otaliga, blanka stålskivorna, som är fästa i varandra i en brokig sammansättning.

”Varje Man har en spegel var. Kolla, här är min”, säger han och pekar. ”Vi har den för att påminna oss om att vi är samma person, för ibland känns det som att vi är olika, och då går den som känner så hit för att påminnas om att han är som resten av oss.”

Fråga tänker på den hon såg gråta uppe på lövtaket. Undrar hur lik han känner sig de andra.

Mannen lägger försiktigt tillbaka exaetten på pelaren, och de går ut igen.

*

”Jag vet inte. Jag hann bara se ett paraply.”

Hon har berättat om det mörklila huset i bostadsområdet, och Mannen har lugnats av att det kanske var pojken hon såg i icke-världen – båda skeletten var för stora för att vara hans dotter, tror hon, och hon har därför bestämt sig för att inte säga att det fanns två. Vill inte oroa honom i onödan.

Skelettet i slajmvärlden tänker hon inte berätta att hon har hittat. Inte för att hon vet varför han skulle ha dödat det barnet, men det är ändå bäst att ta det säkra före det osäkra.

”Och jag vet ju inte säkert, men det kan ha varit det paraplyet som jag såg den nakna människan fälla ut.”

”Nakna?”

Skit också...hon skulle ju inte säga något om det, och hon vänder sig om för att ge honom ett försäkrande leende men ger upp när hon ser kaoset av onämnbara rädslor i hans ansikte.

”Du menar...?”

”Nej. Nej! Alltså, den hade ju kläder bredvid sig, och barnen måste ju ha varit döda länge om det bara fanns ben kvar.”

När hon tar sats för att klättra uppför asken och till det lappade hålet så känner hon plötsligt en öm hand på sin arm.

”Du?” säger Mannen, och i hans ögon finns det en skör tillit. ”Tack.”

Hon lägger sin hand ovanpå hans.

”Det är inte många som skulle våga ta sig upp genom Kvinnans tak. Hon kan bli rätt knepig när man går emot henne.”

Fråga fnissar tyst och börjar klättra.

Uppe vid hålet vänder hon sig om för att påminna honom en sista gång:

”Kom ihåg att vi inte kommer kunna prata däruppe.”

Han nickar, och följer efter.

*

De svävar bort till den ände som är utan förbindelser.

Fråga känner Mannens förväntansfulla blick på sig. Kan bara gestikulera att hon inte förstår vart den har tagit vägen.

Han räcker henne kikaren.

Hon spejar ut i mörkret, men den gråa fläcken är borta.

Han tar tillbaka kikaren för att se efter själv. Skakar på huvudet.

Något dyker upp bakom stålcirkeln: ett svart klot, bara tillräckligt stort för att dess människa ska kunna ligga på det utan att böja ryggen för mycket.

Fråga pekar på klotet.

Mannen nickar, och vinkar åt henne att följa med honom tillbaka till hålet.

*

De skyndar sig tvärsöver stålcirkeln, och från dess bortre ände ser de klotet.

Fråga vinkar och ropar medan Mannen tvinnar ihop ett par vajrar, och snart backar han några meter, tar sats, och kastar ut den improviserade förbindelsen i tomrummet.

”Vi får ta oss över uppochner”, säger han bara, och börjar hasa sig ut.

Hon följer efter. Får ont i fingrarna, men kämpar på.

”Ursäkta?” hör hon Mannen säga till människan medan hon fortfarande hänger uppochner.

Glödande ådror löper runtom kolet som hon kryper upp på, och hon suger in luft genom tänderna när den knastertorra hettan smälter handflatorna.

”Hallå!?”

Hon ställer sig upp på det lilla kolklotet, men måste sedan luta sig mot människan som ligger naken på det ändå, för annars ser de inte varandra.

”Försök, du”, säger Mannen argt till henne. ”Jag skiter i det här, nu! Jävla idiot som bara har sönder sig själv och skiter i andra.”

”Men angår det dig att människan lever så här?” frågar hon och känner att tålamodet återigen börjar tryta, så utan att vänta på svar vänder hon sig till människan.

”Ursäkta?”

Den sneglar på henne utan att röra sig en millimeter.

”Vi letar efter en liten flicka, ungefär så här lång”, visar hon, ”och vi vill inte störa, men vi måste tyvärr leta överallt.”

Utan ett ord vänder människan sin hårda blick upp mot mörkret igen, och nu syns rosa och svart kött runt dess undersida och blåsor bakom nacken. Fråga undrar om människan känner av sina skador, och om den väljer att vara här.

”Vill du följa med oss tillbaka?” frågar hon utan att samråda med Mannen först. ”Det finns ett sjukhus inte långt härifrån. Jag kan hjälpa dig dit och vårda din rygg, om du vill.”

Käkmusklerna rör sig bakom den svedda huden.

Mannen drar henne i kappärmen.

”Men kom, den vill ju inte”, säger han, och börjar hasa sig tillbaka mot stålcirkeln.

Fråga ger sig inte.

”Är det säkert att du inte vill följa med?” försöker hon igen.

Men snart är kängornas sulor borta, så när människan inte svarar har hon inget annat val än att följa efter.

Känner tvivlet inombords.

Ingen väljer att leva så där.

Ingen.

När hon åter står på grässprängt stål rycker en ilsken Man loss vajrarna och drar in dem.

Sista Människan

Mannen har blivit avbytt av en annan, som tillsammans med Fråga nu är på väg genom höstvärlden till nästa människa, där Kvinnan väntar.

”Har du någon hum om var i världen din dotter skulle kunna hållas gömd?”

”Har du tänkt på att du gör folk obekväma när du är så där på?”

Så var det, ja. Hon hade nästan glömt bort hurdan han är.

”Förlåt för att jag försöker hjälpa till.”

”Man kan ju hjälpa till på ett sunt sätt, också.”

Fråga svarar inte. Har ingen lust.

Eller jo, förresten.

”Är det sunt att ta sig in i någon annans berg, lura den människan till att gömma sig inuti det, låtsas att man vill hjälpa den, och sedan bli förbannad när någon annan hjälper den på riktigt.”

Mannen suckar, och säger bara ”jag bryr mig inte.”

”Av ren nyfikenhet – varför söker du inte efter människor som redan behöver hjälp? Är det för att du måste vara den som har försatt dem i nöd för att du ska vilja hjälpa dem, eller?”

”Alltså, Fråga, det är helt utmattande att vara med dig. Du är som Kvinnan, du hittar bara problem överallt. Inget man gör duger.”

”Som att stjäla vatten från andras världar, menar du?” frågar hon, och börjar bli rejält trött på det här aset nu.

Han tvärnitar, och de blänger på varandra.

”När Kvinnan höjs till skyarna på min bekostnad så anser jag mig ha rätten att försvara mig, ja. Den människan påstod att Kvinnan hade planterat frön åt den, och att de inte växte ordentligt för att jag tydligen skulle ha planterat de där gröna äcklen ovanpå, så jag torkade ut marken så att människan skulle få se att det inte fanns några frön. Och inte fan blev någon arg på Kvinnan för att hon ljög, men mig ska man såklart beskylla för all misär i mannaminne.”

Fråga vet inte vad hon ska tro, så hon säger inget mer, och de går vidare under tystnad. Mannen före, och hon ett par steg bakom så att han inte ska se hur generad hon blivit.

”Du”, säger han efter ett tag, ”får jag fråga en sak?”

”Vadå?”

”Varför är du så dryg?”

”Va?”

”Nej, alltså, jag bara undrar om du har råkat ut för något som kan förklara det.”

Det känns i luften att han blir nöjd när hon inte svarar.

”Jag är inte så säker på att Kvinnan är den enda som hittar problem överallt”, säger hon till slut.

Nu är det Mannens tur att inte svara. Ser inte ens på henne.

”Du verkar ju vara rätt sugen på att hitta problem överallt, du också”, fortsätter hon.

”Jo”, håller han med, ”jag vet att vi är väldigt lika, och det är ju därför jag älskar henne, men vi är också väldigt olika. Till exempel så tror Kvinnan att hon är den perfekta hjälparen, och att det självförtroende hon får av att hjälpa andra bara är en oförutsedd bonus. Själv lever jag med en ständig medvetenhet om att det finns en symbios mellan den som hjälper och den som blir hjälpt.”

Han tar upp ena handen ur fickan för att vifta runt med den medan han fortsätter:

”Jag vet att syftet med mitt liv är att hjälpa andra, och eftersom jag vet det så förstår jag även att jag är beroende av andras utsatthet. Det finns sådana symbioser, faktiskt – mellan folk som är utsatta och folk som vill hjälpa – och skillnaden mellan mig och Kvinnan är att jag inte låtsas annat, så på det viset är jag mer empatisk än henne eftersom jag inte bara ser människorna, utan även mig själv. Jag accepterar att jag behöver människorna, och att de därför är lika viktiga för mig som jag är för dem.”

Frågas ögon kommer rulla ur skallen av allt himlande.

”Dessutom är det lättare att hjälpas av mig eftersom jag sällan blir osams med folk, så hjälpandet sker mycket smidigare med mig. Och det vet jag att Kvinnan också har sagt till dig!” utbrister han när han ser att Fråga är nära att ta till orda, och ”jag är inte lika tävlingsinriktad”, avrundar han med innan han äntligen håller käft igen.

”Hm...”

”Och–”

Nähä.

”–till skillnad från Kvinnan så försöker jag inte putsa till min värld så att den ska se normal ut för människorna, vad ’normalt’ nu ens är. Jag visar vem jag är. Alla som lär känna mig får veta vad jag behöver, och vill någon att min värld ska läka så är de välkomna att läka den.”

Nä, nu...

”Så du går runt och väntar på att människor ska piffa upp din värld medan du lallar runt?”

Sorgen hon kände för honom på lövtaket är död. Stendöd. Kommer aldrig skåda dagsljus igen.

”Vad annat kan de ge mig?” svarar han uppgivet. ”De har ju lika stor rätt att göra nytta som jag, och det här det enda sättet jag kan komma på, så då är jag snäll nog att spara det åt dem. Sådan är tingens ordning, Fråga. Förstår du det?”

”Jag förstår att du gillar att predika och avskyr att diskutera.”

”Va!? Jag tycker visst om diskussioner! Men det är sällan jag träffar människor som har egna åsikter och vågar tänka själva, och vågar de det så är de antingen manipulativa eller pratar bakom ryggen på en. Alla andra ska bara hålla med varandra hela tiden, som Kvinnan – det går inte att samarbeta med henne eftersom hon bara vill att man ska hålla med henne om allt hela tiden, så allt mynnar ut i konflikt hur jag än gör.”

”Eller så blir det konflikter för att diskussionerna inte blir exakt som du vill.”

”Det är ju det jag säger!” kommer det ut i stötar nu, så irriterad är han. ”Vi måste SAMARBETA!”

För Frågas del spelar det ingen roll längre – hon bryr sig inte om alla försök till manipulation utan låter de störda Männen och Kvinnorna fortsätta vara störda så att de kan hitta ungen och hon äntligen kan gå hem. Men hon undrar ur det kommer gå för den stackars flickan om hon hittas i livet och förs tillbaka till de här idioterna, och först nu, när hon tänker så, inser hon att människorna kanske har samarbetat för att *rädda* flickan. Men tanken bara sveper förbi, för det spelar ingen roll.

Vi måste ju hitta ungen först. Därefter kan vi reda ut vad hon behöver, förutsatt att hon lever.

Fråga minns stigen hos Bro, som hon troligtvis aldrig kommer få träffa igen, och ödlorna som offrade sig för att hon skulle orka fram till grottan, och sig själv. Minns tiden hos Glömma och att hon inte var säker på om hon fanns på riktigt när hon skar fram blod ur tån.

Nu vet hon att hon finns. Känner av sig själv överallt inom sig. Kommer ihåg att hon har ett försvar nu, och låter därför Mannen och Kvinnan och alla andra trängas ut ur henne. Känner kroppen stöta bort allt som inte är den.

”Alltså, Fråga?”

”Mm?”

”Jag gillar inte dig, om det är det du tror.”

”Det är lugnt. Jag gillar inte dig heller.”

”...”

”Du, jag har tänkt på en sak, förresten.”

”…”

”Jag har tänkt att du underskattar känslor, och överskattar intryck.”

Fullkomligt ursinnig vänder han sig mot henne.

”JAG VISAR JU VAD JAG KÄNNER HELA TIDEN!!!”

”Jo, det är möjligt, men jag menar att du reagerar mer på vad du tror dig uppfatta hos människor än på vad människor faktiskt känner.”

”Och? Har jag påstått något annat?”

”Du har hintat rätt hårt om att du är mer insiktsfull än oss dödliga, ja, och jag tänkte bara berätta för dig att de intryck du får inte alltid stämmer överens med de signaler som sänds till dig.”

Undermedvetandet larmar för att det hänger en snyting i luften, men hon måste lätta sitt hjärta. För få vågar stå upp mot de här två. Någon måste göra det. Hon klarade av Kvinnan. Hon kan klara av den här egenkära skitstöveln.

”Hur kom du egentligen fram till att du var en lämplig kandidat för att rota runt i andras världar och bestämma vad som ska göras med dem?” frågar hon. ”Din egen är ju bara en stålklump med lite gräs på.”

”Jag har inte sagt något om hur lämplig jag är”, påpekar han med ett sakligt tonfall. ”Jag går bara efter huruvida jag känner samhörighet med människans lidande, men tack för att du bekräftar att det inte är tillåtet för mig att visa mina känslor – från och med nu ska jag vara en logisk maskin som aldrig begår några misstag. Bra. Tack.”

Men, din överspelande fjant.

”Jag säger inte att du inte får visa dina känslor. Det jag säger är att du klagar, mellan raderna, på att människorna missköter sina världar, medan din egen inte tas hand om alls, och att det därför lika gärna kan vara *du* som behöver invaderas och göras om.”

”Eller så talar det för att jag är som jag ska vara, och att människorna inte är som de är menade att vara, och att det är därför människorna mår dåligt – för att de motsätter sig något som egentligen är våra naturliga roller här i livet. Man behöver inte analysera sönder allt hela tiden. Jag tror att man kommer närmast sanningen genom att betrakta verkligheten utan filter, och sedan lära sig leva med att den är som den är, och att det inte är mer med det. Det är inte sunt att söka med ljus och lykta efter obskyra behov som uttrycks i språk men aldrig observeras i handling – det är vad jag tror.”

Nu räcker det med hemmasnickrade teorier, tänker Fråga och låter honom tro att han har vunnit.

*

Kvinnan har återvänt till höstvärlden för att möta dem.

”Vad bra att ni är här”, säger hon lågmält, trots att människans värld är långt bort och människan själv inte syns till. ”Det är nämligen en sak ni behöver veta innan ni går dit, så att ni inte säger något klumpigt när ni väl är där: man kommer inte åt något.”

”Vad menar du?” frågar Fråga, men tror att hon vet.

”Man kommer inte åt något”, upprepar Kvinnan. ”Det är som om allt har täckts med en hinna. Jag försökte leta i havet, till exempel, men kunde bara gå på ytan.”

Mannen ser fundersamt på världen.

”Man kan alltså inte leta…”

Hon skakar på huvudet.

”…längre”, lägger han till med eftertryck, och ett tag står de tysta, alla tre, och funderar på hur misstänksamma de bör vara.

Fråga vet att man inte väljer att ha hinnor. Det är trycket utifrån som skapar dem. Fast å andra sidan har hon ju bara stött på en enda – hos Verdandi – och Verdandi dolde inte någons unge under ytan, vilket är mer än vad hon vet om människan.

”Vi borde ändå gå dit och kolla”, tycker hon. ”Är hinnan genomskinlig?”

Kvinnan nickar.

”Då gör vi det”, bestämmer Mannen, och går ut på den slaka bron.

De följer efter, och snart har alla tre klivit ut på kalksten med vindpinade tallar under en blek himmel.

Havets brus är för dämpat, de gapar i försök att lätta locket för öronen, och när de går mellan agtaken ser Fråga att något grått växer på horisonten.

Kvinnan säger något, och de måste be henne upprepa sig.

”Jag har bett människan möta oss i kyrkan.”

De rundar en husknut, kommer ut på en asfaltsväg som leder bort till en illrosa kyrka, och ser inget när de kliver in i den plötsliga kylan.

Kvinnan öppnar träluckor till de målade fönstren, och en människa på näst främsta bänken blir synlig. Fråga följer Kvinnan bort till den allra främsta bänken för att sätta sig ner.

Bägge två vänder sig bak mot människan.

”Hej, igen”, hälsar Kvinnan med sitt ansikte så nära människans som möjligt med bänken emellan.

”Hej”, säger den reserverat.

”Ja, jag har ju redan bett om ursäkt, men jag vill göra det en gång till, nu när det finns andra här, så att de kan intyga att jag har gjort det.”

”…ja.”

”Ja”, nickar hon. ”Det blev ett missförstånd, helt enkelt.”

När den inte svarar passar Fråga på att hälsa. Vill få det här överstökat.

Människan hälsar inte tillbaka, blicken söker skydd hos ett rött och gult fönster och har den gråtit?

”Den här kyrkan har jag byggt”, berättar Kvinnan och ser sig omkring. ”Ihop med människan, förstås. Och här får man vara precis som man är. Du får gråta, skrika, skratta, bara vara.”

Fråga tittar på människan. Tycker inte att den verkar få bara vara.

”Varifrån kommer hinnan som täcker allt?”

Den rycker på axlarna.

Mannen traskar bort till en bänk på andra sidan altargången.

Inte för nära oss dödliga, såklart, tänker Fråga. Så kul ska vi inte ha.

”Det är det jag har försökt få ur människan”, förklarar Kvinnan, ”och ärligt talat så tror jag att den döljer något, för den är rätt ovillig att tala med mig om saken.”

”Jag tror inte att hinnan döljer er dotter”, tänker Fråga högt, ”för min syster råkade ut för samma sak...”

Lyckades säga det högt utan att bli gråtfärdig.

”...och hon skadade ingen så länge hon levde.”

Människan höjer sin blick en aning. Luften har blivit lättare.

”Men vårt barn har varit borta i flera veckor nu. Hade hon råkat ut för en olycka, hos oss eller någon annan, så hade någon hittat henne vid det här laget”, säger Kvinnan med darrande röst.

Mannen blänger på stengolvet och biter ihop mot tårarna.

”Alltså måste någon ha tagit henne”, fortsätter hon.

Mannen dundrar bort till sakristian. De hör honom kasta sönder något därinne. Hör honom dra handen över näsan.

”Jag tror åtminstone inte att det är *den här* människan som har tagit ert barn”, säger Fråga.

”Jag går efter vad jag vet”, mullrar Kvinnan, ”och jag vet att vi bara har en människa kvar efter den här, och att det därför måste vara antingen den här eller nästa som har tagit henne.”

”Och du kan inte tänka dig att stå ut med ovissheten medan vi funderar på andra möjligheter? Det måste ju finnas fler möjligheter än att hon har skadats av någon.”

Som till exempel att hon har rövats bort för sitt eget bästa.

Fast det säger hon inte.

”Nej, jag kan som sagt bara gå efter vad jag vet”, upprepar Kvinnan, och Fråga känner irritationen växa.

”Och är det här en situation där den som inte vet tillräckligt borde vara tyst, eller finns det särskilda regler när det gäller dig?”

”Fast, Fråga, jag har precis kämpat i flera timmar med att få bort hinnan utan att ha fått veta hur den kom hit, och då blir det ju svårt att veta tillräckligt om den, eller hur? Och om jag hjälper människan, och människan inte hjälper mig i gengäld, så blir jag misstänksam, ja.”

En upprepning av Glaskulan nalkas, tänker Fråga och kontrar, ”vem är det du försöker hjälpa *egentligen?*”

”Fråga...”

Hon undrar om Kvinnan någonsin sett sig i en spegel medan hon kisat.

”...tänk på vad du säger nu.”

”Ja?”

”Ja, och tänk på vad *jag* säger.”

Mannen kommer ut igen, lutar sig mot väggen, lägger armarna i kors och blänger på portväggen och säger kallt till människan, ”berätta vad det är som har hänt, så slipper du få världen nedbrunnen.”

Fråga ser förvånat på honom.

”Hur har du tänkt att hot ska hjälpa oss!?”

”Vadå oss? Är det *ditt* barn vi letar efter, eller?”

”Va? Nej.”

”Det gör inget”, säger människan. ”Jag vet vad som har hänt. Jag vet bara inte varför. Allt har blivit så ljust. Först trodde jag att det bara var solen som blivit starkare, men allt har blivit ljusare. Det är som att det bleknar.”

Den fingrar på sin svarta kappärm, och fortsätter:

”Och jag vet inte när hinnan kom hit eller varifrån den kom. Plötsligt kunde jag bara inte bada längre, och då upptäckte jag att den var överallt.”

”Okej?” Mannen släpper inte väggen med blicken.

”…jo.”

”Och det här är något som du tycker att vi behöver känna till, eller? Du tycker inte att det kan vänta tills efter att vi har hittat vårt barn?”

”Vad fan snackar du om!?” hugger Fråga till. ”Du krävde att få veta vad som har hänt. Det här är vad som har hänt. Ledsen att det inte är vad du ville höra, men det är inte människans fel att sönderfallet sker samtidigt som ditt barn är borta!”

”Det är inget sönderfall”, säger den, men ingen lyssnar.

”Det är mycket känslor just nu”, säger Kvinnan, ”och det är många missförstånd, och–”

”SLUTA KALLA ALLT FÖR MISSFÖRSTÅND!!!” vrålar Fråga så kraftigt att hon tappar andan.

”Ska vi ta en paus?”

”Och varför låter du henne tala åt dig?” frågar hon åt Mannen. ”Du som är så insiktsfull och lätt att ha och göra med och duktig på att samarbeta – varför, o samarbetsgud, tar du inte tillfället i akt att visa oss hur enormt skicklig du är på att samarbeta? Va!? Jävla fostergnuggare!”

Mannen glor på henne som om han inte vet hur han ska försvara sig mot ett sådant orättvist påhopp.

”Nej, Fråga, nu börjar det likna mobbning”, försöker Kvinnan avbryta igen, och har skruvat upp vuxenrösten några grader. ”Du gör det ju omöjligt för honom att försvara sig, och ha–”

”MITT BARN ÄR BORTA!!!” skriker Mannen. ”Försök själv att bete dig som ett jävla helgon i min sits så får du se hur enkelt det är!”

”Ja, jag håller med. Ni är väldigt olika, helt enkelt.”

”Ingår botgöring i din fantastiska talang för samarbete? Eller har du inte ens sagt förlåt till människan som fick ett foster i ansiktet för att du använde barnet som en ursäkt till att blotta din rövhålighet?”

”Förlåt”, säger han bara och rycker på axlarna.

”Är du dum i huvudet på riktigt?”

”Förlåt.”

”Eller njuter du bara av att bråka?”

”Förlåt.”

”Du kanske är så pass korkad att du inte ser någon skillnad mellan offer och förövare?”

”Förlåt.”

”Eller så kanske du mördade barnet som låg begravt bland fostren?”

Alla tre glor på henne som om de inte förstår ett ord av vad hon sagt.

”Har du hittat ett dött barn utan att berätta om det för oss?” frågar Mannen.

”Ja, men det är inte ditt, så du behöver inte låtsas att du bryr dig.”

”Jag förstår inte vart du vill komma”, inflikar människan från ingenstans. ”Han har ju sagt förlåt. Vad vill du, egentligen?”

Fråga blir tyst. Känner sig dum som försvarade den.

De andra verkar ta tystnaden som en paus. Mannen går in i sakristian igen och människan börjar pilla sig i örat.

”Få se?” viskar Kvinnan, och när hon tar bort människans hand är det helt rött bakom.

”Det är ingen fara.”

”Men älskade vän, vad har du gjort?”

Den pillar på sin kappärm istället.

”Det började ungefär samtidigt som allt började blekna. Min hörsel blev sämre och sämre, och nu känns det som om jag har bomull i öronen. Det är därför jag pillar. Jag kan inte låta bli. Det är som att det finns en hinna över örats insida.”

Mannen kommer ut igen, och Fråga är beredd på nästa omgång men Kvinnan hinner före:

”Eftersom Fråga inte låter oss leta här så föreslår jag att vi går vidare till den sista människan, och återvänder hit någon gång när hon är upptagen med annat.”

De börjar gå mot sakristian innan Fråga kommer på vad hon ska svara. Hon har inget annat val än att spara på anklagelserna och följa efter.

Undrade först vad de skulle hit och göra, men ser nu att det finns en dörr härinne och går sisten in i mörkret.

*

Det är inte jättemörkt härinne, men likväl en stor skillnad mot blekheten utanför.

Mannen och Kvinnan delar på sig.

Fråga tar av sig kängorna för att inte smutsa ner sammetsgolvet, och drar därefter iväg i sin egen riktning, hon också.

Höga väggar, klädda i mörkblå sammet, står i lustiga vinklar – som stora, mångsidiga, sneda pelare – och bildar breda gångar och fantastiska, tomma salar.

Fråga knackar på en vägg för att höra om det finns något innanför.

Knappast.

Hon ser upp mot sammetstaket, ser hur mörkt det är, och undrar hur hon kan se härinne – varifrån kommer ljuset, om det finns ett sådant?

Hon rundar ett hörn, stönar av chock när hon krockar med människan, och tror först att den har tagit av sig sin svarta kappa men ser sedan att den har bytt om helt och hållet.

”He-ej”, hälsar den. ”Ja-jag ha-ha-har inga b-b-b-barn gö-gömda i v-väggarna, om d-d-det är d-d-det d-d-du t-tror.”

Den ser ut exakt som människan i kyrkan, så det går ett par sekunder innan hon inser att det här är någon annan.

”Förlåt, det var inte meningen att inkräkta.”

Den svarar inte, och hon kan inte avgöra om det beror på att den vill ha ut henne, inte vågar prata om varför hon är här, eller bara inte orkar på grund av stamningen.

”Ursäkta att jag är nyfiken”, börjar hon skamset, ”men finns det någon ljuskälla här?”

Människan ser förbryllat på henne.

”Det är bara det att jag undrar hur man kan se härinne...”

Den fortsätter titta henne rakt i ögonen, och hon tycker det är lite konstigt med tanke på hur blyg den verkar i övrigt, ända tills hon ser ropet på hjälp i dem – den sorten som kommer från någon som inte vågar lita på en, men som samtidigt inte vågar låta det kanske enda tillfället till hjälp gå förlorat.

”...trots att det är så mörkt.”

”K-k-kom”, viskar den så det knappt hörs mellan de tygklädda väggarna.

De går genom rymliga gångar. Eller salar. Hon är inte säker på vad som är vad, för de löper liksom in och ut ur varandra och verkar inte själva veta var de slutar eller börjar.

När de har rundat ett hörn pekar människan på väggen rakt fram. Det mesta av tyget har rivits bort, mer vid taket än vid golvet, och något grått upptar den ojämna triangel som det har lämnat efter sig – inte ljust, men tillräckligt mycket ljusare än sammeten för att det ska kännas som att det lyser.

Fråga går fram till glaset.

Människan följer henne i hälarna.

När hon äntligen begriper vad det är hon ser på så stannar hon, och människan stannar bakom henne.

Vatten.

Grått vatten, i en enorm tank.

”Vad är det här?”

”Fö-fö-fö-fffö-fö…”

Den sätter en hand för munnen, får tårar i ögonen, vänder sig bort, men försöker ändå.

”...ffffffff…fö-fö-fö…fö-förva…rrrring.”

Fråga går fram till tanken, lägger handen mot en remsa sammet som inte gav med sig vid rivningen, och känner hur fuktig den är.

”Jag förstår”, tror hon. ”Du har samlat ihop vattnet.”

Människan nickar, och nya tårar tränger fram medan den torkar de gamla.

”Men du vet inte hur du ska bli av med det”, konstaterar hon.

”Ka-an inte”, säger den bara, och pekar på det gråa.

Fråga trycker näsan mot glaset. Ser ingenting, men ger inte upp. Vill inte att människan ska tro att hon inte bryr sig.

Undan för undan vänjer sig ögonen, och till slut träder något fram, djupt därinne i gråheten: en himmelsblå vägg, och en naken människa – den enda hon sett hittills förutom den som skrek åt Mannen och Kvinnan, men den människan stod på kanten i sin värld. Det här är första gången hon har sett någon vara naken och djupt inuti sig själv samtidigt.

Knäpptyst står Fråga med ansiktet mot glaset och tittar på medan den nakna människan vankar av och an, stirrar ut i ingenting och drar bort bitar av klarblå tapet som är så nedgången att den nästan faller av sig själv.

”Hhhhhiiiinne…”

Hon förstår. Önskar att hon inte förstod. Önskar att hon hade fel. Ser på det innersta. Människans innersta. Ser bara ännu en människa. Bara ännu en vägg. Bara blåa tapeter. Som vilket rum som helst.

”Säg vad du behöver”, uppmanar hon så självsäkert att hon knappt känner igen sin egen röst. ”Jag kan hjälpa dig.”

Den skakar på huvudet, och pekar sedan på en spricka i glaset.

”Förssssent.”

”Det är inte säkert.”

”Jo, fö-fö-för m-m-mmmig...borde g-gått t-till t-t-tundran me...edan j-j-jag k-kunde.”

En blixt far genom kroppen.

Tundran!

”Där är ni!” utbrister Kvinnan glatt bakom dem. ”Har ni hittat något?”

Människan skakar på huvudet.

”Nej”, säger Fråga, ”och jag har en sak jag behöver göra.”

”Jaha?”

”Ja, så om det är okej för dig så kommer jag vara borta ett tag, och ni kan ju leta i den bleka världen så länge.”

Kvinnan ser förvirrad ut, men säger inte emot.

”Ja, det kanske blir bäst så.”

Och med det springer Fråga bort till sakristian, ut ur kyrkan, och bort till bron.

Det här borde hon ha gjort för längesedan.

Det är dags att hitta Tundran.

Tundran

Hon hade stannat till utanför sjukhuset och ropat på nissen, och han hade tittat ut ur en krossad fönsterruta och vinkat till henne med en skiftnyckel som nästan var lika lång som han själv.

Hon hade frågat vilken riktning som var norrut.

”Norr”, hade han rättat henne och pekat med sin lediga hand, ”ligger ditåt! Jag tror att du måste gå över min människas berg för att ta dig härifrån, men det är lugnt – jag kände på mig att du skulle försöka hitta Tundran, så jag har redan sagt till de andra nissarna, och de kommer låta dig passera!”

”Tack!”

”Men kom ihåg”, hade han ropat när hon börjat röra på sig, ”att vi inte vet om den finns! Jag vet inte vad du kommer hitta bortom berget!”

Hon hade vinkat till honom att det inte var någon fara, och därefter hade hon börjat springa.

Mot norr.

*

Det svider i luftvägarna, och dunkar i tandköttet så tänderna nästan bankas loss, och hon måste stanna ett tag.

Den försvunna mannens berg är hyfsat lågt, men på alla andra sätt olikt hennes. Vass flinta står som rakblad över hela ovansidan, och här och var bildar de trappor upp till tunna avsatser – som vakttorn som man inte ser är vakttorn förrän man har kommit för nära. Hon har hållit stadig kurs häruppe, dels för att inte störa och dels för att inte gå vilse, men en bit bak blev hon tvungen att runda ett torn, och kunde då inte låta bli att titta på avsatsen, och se hur den tycktes ha slagits sönder och lappats ihop flera gånger om, och sedan dess har hon funderat på hur den togs sönder, och varför mannen har fortsatt laga den istället för att ersätta den med något av de miljontals andra flintabladen.

När det inte finns något mer att tänka om det så försöker hon föreställa sig sitt eget berg, men mannens blir allt vassare och ju mer hon tvingas anstränga sig desto svårare blir det att drömma sig bort, och snart kan hon inte låta bli att tänka på vad som kanske väntar där borta.

Vilka är de nio varelserna? Vad för sorts varelser är de?

Är det försvunna paret där? Lever de? Har de Kvinnans och Mannens dotter hos sig?

Nissen sa att man måste vandra länge över Tundran innan man får följa med varelserna ut ur livet. Hur långt före mig kan det försvunna paret ha hunnit?

Hur hittar jag dem? Den försvunna kvinnan hörde trummor. Kommer jag höra trummor?

Kommer de gamla människorna finnas där? Kommer Glömma finnas där? Är det de gamla som är varelserna? Lurades den försvunna kvinnan till dem för att de ville skada henne? Kan nio gamla människor skada två som är yngre än dem?

Jag vet inte hur gamla det försvunna paret är, påminner hon sig, och bestämmer sig sedan för att det inte är rätt sak att oroa sig för just nu.

Berget är vitt och brett, men till slut når hon andra sidan och klättrar ner till ännu en öken med bunkrar.

Ser periskopen fara upp och ner.

Ser ett mörker vänta bortom dem.

*

Det finns ingenting.

Först tänkte hon att ingenting *finns* här, men det finns inget *här*. Finns bara ingenting.

Men inte någons ingenting.

Inte något ingenting.

Ingets ingenting.

Och i detta ingenting går hon, med något under fötterna som saknar namn, och som inte får något namn förrän namngivaren inte längre har något namn att ge.

Framför henne reser sig en vägg av flingor, och hon sträcker ut handen.

Känner gränsen mellan ingenting och snöstorm.

Går över.

Bits av iskall vind.

Fortsätter. Vet inte vartåt, men fortsätter.

Vet inte om det är dag eller natt. Vet inte vilken färg himlen har. Vet inte om det finns någon himmel. Ser inte längre än några armslängder åt varje håll. Det känns inte som att det finns någon sol ovanför stormen, men det känns inte som att det saknas en heller.

Hon stannar. Av koncentration eller rädsla vet hon inte. Trodde det var sitt eget hjärta hon hörde först, men nej: ett dunk färdas på vinden.

Dunk.

Vind.

Och tystnad.

Dunk.

Först trodde hon att det ekade, och det gör det också, men samtidigt låter det som fler än ett dunk, och hjärtat trycker mot strupen när trummorna sakta närmar sig.

Eld föds bland flingorna. Viker sig för vinden, men växer.

Hon rör sig inte. Vågar inte. Står här och ser facklan närma sig. Ser snart den högresta skugga som bär den. Hör trummorna bakom.

De är här.

En första vit kåpa sveper förbi.

En andra. En tredje.

En fjärde, femte, sjätte, tills de går förbi henne i klungor och hon inser att de är långt fler än nio. Deras huvuden är täckta av vita huvor och hon vet inte vartåt de tittar, men de verkar inte se henne.

För säkerhets skull gör hon sig ändå så omärkvärdig som möjligt, men ser nu att en av dem bär på ett barn.

En grön kofta har trätts på den lilla kroppen, när varelsen går förbi måste Fråga snurra på stället för att kunna se ordentligt, och bokstäverna ′Angi′ blir synliga – broderade i spretig tråd på bröstet.

Jag syns inte, tänker hon innan hon vänder sig om igen och skriker: en av dem har stannat precis framför henne, så nära inpå att den vita kåpan smeker hennes svarta kappa.

Hon tittar upp.

Ser bara vit skugga.

Spritter till.

Tittar ner.

Ser rutten hud över missfärgade fingerben.

Vet inte vad hon ska göra. Skakar på huvudet.

Varelsen går vidare. Följer takten från trummorna. Och hon följer med – vågar inte annat – tills det plötsligt tystnar.

Facklan stannar. De andra stannar. Fråga stannar.

Luften viner.

Sakta, sakta, vänder sig varelserna mot henne. De hon kan se, i alla fall.

Vad ska hon göra?

Hon börjar gå. Rör sig mellan dolda ansikten tills hon når facklan. Sträcker ut en hand mot mörkret bortom den.

Känner gränsen.

Går över den.

Tillbaka till livet.

Skuld

Hon sitter på sina händer och dinglar med benen över höstvärldens kant. Tittar på Lyckas blinkande med ont i magen. Vill bara hem, nu.

Prassel.

Hon lutar sig bakåt för att se förbi lövhögarna, och ler trött åt nissen.

”Hur kom du hit?”

”Nissar kan använda människors förbindelser”, säger han och sätter sig hos henne. ”Oroa dig inte. Kvinnan vet inte om att jag är här – jag är för liten”, ler han finurligt. ”Jag ville bara höra hur det gick för dig. Hittade du Tundran?”

Hon nickar slött.

Lägger sig ner.

Kisar upp mot lövmosaiken som täcker hålet.

Orkar inte längre.

”Men du såg inte min människa, eller hans kvinna?”

Det prasslar under öronen när hon skakar på huvudet.

Jag längtar efter en vanlig himmel, är det enda hon orkar tänka, men så sätter hon sig upp igen.

”Du?”

”Ja?”

”Visst finns det kameror inne på sjukhuset?”

”Om du menar övervakningskamerorna”, gissar han, ”så var allt material raderat när jag kom tillbaka.”

”Och det fanns inga spår av den som förstörde maskinerna?”

”Inga alls, nej.”

Hon väntar. Har ingen brådska längre.

Frågar till slut: ”varför har inte sjukhuset reparerats? Det måste ju finnas människor som behöver vård fortfarande.”

”Först väntade jag på att mannen skulle komma tillbaka, för jag tänkte att han skulle vilja att vi gör det tillsammans så att han kan vara säker på att det görs rätt. Men jag väntade och väntade, och månaderna gick, och nu har jag bara inte ork till det”, säger han sorgset. ”Ovisshet kan vara utmattande.”

Fråga blänger på honom.

”Vadå månader? Flickan har varit borta i tre och en halv vecka.”

”Vilken flicka?”

”Dottern. Kvinnans och Mannens barn.”

”Vad snackar du om? Det är en son de har.”

De ser på varandra under tystnad. Tänker ikapp.

Långsamt, långsamt vänder sig Fråga mot Lycka. Ser på det envetna blinkandet. Tycker plötsligt att det ser ut som en varning. Rusar upp på fötter och börjar vifta.

”Vad håller du på med?”

”Försöker få kontakt med min syster.”

Nissen fiskar fram en grå kikarsten som han har burit på en rem innanför tröjan och tar sig en titt.

”Vad gör hon!?”

”Vilken av dem?” undrar han.

”Va!?”

Hon tar emot stenen med båda händerna och kikar på blinket. Ser Njuta stå uppe på jordtornet och gestikulera som en galning medan hon skriker något som inte hörs, och bakom henne står en fånigt glad Lycka och håller upp pappret med orden på så att Fråga ska se dem.

Hon gestikulerar tillbaka att hon inte förstår.

Njuta pekar med hela armen åt höger. Lycka pekar på pappret och till höger om vartannat.

Fråga ser på högen till vänster om sig, den som hon har gömt kvisten och skallen i, och känner fasan stiga.

Krafsar bort alla löven. Får fram resterna av en borthuggen gran – en död stam med några gula barr nedanför, bara – tar tag i den, snurrar runt, och

hänger med kroppen över kanten för att läsa meddelandet som Lycka såg genom stenen:

Trummorna kallar, snart är
jag lika utanför livet som
de andra barnen, begravd
bland rötterna, varför
kommer det ingen hjälp?

Arga tårar bränner i ögonen och hon rasar ner på knä. Kör ner händerna i löven. Gräver utav bara fan. Lägger sig på mage för att komma ner snabbare, och när överkroppen omges av brungulorangerött så lyfter hon upp benen för att göra sig tyngre. Skiter i att det prasslar. Hoppas kärringen hör det och kommer hit.

Men innan någon Kvinnan dyker upp så ger lövgolvet vika, och hon faller.

Smalbenen slår i något hårt, kroppen slungas runt och huvudet hinner slå i något lika hårt innan fast mark bankar luften ur henne.

Hon kan kanske resa på sig, men låter helst bli. Vet inte om det blöder, är för paff just nu för att bry sig, men anar att värken kommer förvärras mångdubbelt om hon rör på sig. Å andra sidan känns den nervskärande smärtan i smalbenen nu försumbar jämfört med hennes mosade bakhuvud, så det är ju alltid något.

Blicken är suddig. Det enda hon ser är avlånga grejer mellan henne och lövtaket.

Ett ensamt löv singlar ner, och landar på hennes öga.

Tackar, tackar.

Hon ämnar lyfta ena handen för att ta bort det, men orkar bara dra med fingertopparna över marken och känner kall sten mot huden. Kall och len.

Ett kraftigt illamående sköljer över henne. Motvilligt vänder hon huvudet åt sidan för att inte kvävas, och när hon har hulkat klart kan huvudvärken inte bli värre, så hon tvingar sig själv att ta spjärn, och lyfter på huvudet för att lägga det med kinden mot stenen istället. Mer än så klarar hon inte. Måste vänta tills värken har domnat.

Hon viftar på tårna. De fungerar, åtminstone.

Sakta men säkert rullar ögonen på plats. En dörr blir synlig. Rötter, slingrandes upp mot en idegran, har karvats fram ur det mörka träet.

Hon gör en ansats att sätta sig upp, men tar stöd mot något som går av under belastningen.

Sneglar ditåt. Är för yr för att tänka något om det gröna tyget, och huvudet som vidrör hennes känns som en tröst, bara.

Hon släpper den lösa armen för att göra ett nytt försök. Huvudet bultar ovanför de spända nackmusklerna, men det går, och väl uppe kommer hon må bättre om hon bara får luta pannan mot knäna en stund.

Just det…kommer hon på och för en svajig hand till bakhuvudet.

Blött är det. Men blodet är ljust, ser hon när hon håller upp fingrarna, så det är nog ingen fara.

Rumpan hinner domna innan huvudet, men till slut är hon redo att ställa sig upp, så hon drar in fötterna, tar stöd, och känner var det kommer finnas blåmärken imorgon: typ överallt. Lyckas hamna någorlunda upprätt. Ser sig omkring.

Sikten är delvis skymd av tjocka rötter som löper överallt, vilket är lika bra eftersom hon behöver något att stödja sig mot, och lutad mot en rot kollar hon ner på det halvt multnade liket.

Det ligger på mage med ena handen under ansiktet och den andra framför sig, som om det föll framstupa när det kom in genom dörren, och den mörkgröna kappan har en reva i ryggen, omgärdad av en mörk fläck.

Den äldre.

Sorgen väller upp vid minnet av hur tryggt det lilla barnet hade varit hos henne, räddat från tid och rum, men när Fråga gnuggar ögonen för att stoppa nya tårar så upptäcker hon en bana under rötterna – så dammig att de stora marmorplattorna knappt syns – och påminner sig om varför hon är här. Sorgen får vänta.

Vägledd av dagsljuset som skiner ner genom det Fråga-formade hålet följer hon banan, och lämnar den döda främlingen bakom sig.

Hon måste klättra, ducka och krypa förbi alla rötter som är överallt, men biter ihop mot smärtan, och tvingar sig att fortsätta ända tills banan blockeras av en väldigt tjock stam. Från den löper rötterna ut i alla riktningar, och bakom anar hon ett svagt glitter.

Handen smeker det döda trädet medan hon går runt, ögonen vägleds av glittret som knappt växer i styrka, och kroppen stelnar när den möts av mardrömmen på andra sidan.

Barn.

Döda barn.

Skelett i massor. Fler än hon kan räkna. Spädbarn, småbarn och större barn ligger huller om buller och ovanpå varandra.

Längre bort ligger två vuxna som tycks ha omfamnat varandra när de dog. En av dem saknar en hand.

Ett okänt läte kommer ur Frågas mun och förtvivlan vrider om hennes inre när hon får syn på en stengrå särk på en illa tilltygad kropp.

Hon sjunker ner hos systern. Smeker en blodig tova på det fårade huvudet. Ser att ben har brutits i handen som ligger på den blodiga boken. Låter tårarna falla på systern som måste ha lidit oerhört i händerna på monstren däruppe, och vrålar av lättnad när hon öppnar ögonen.

Glömma stönar dämpat när hon känner Frågas fingrar mot sina ärr, och med sin minst skadade hand pekar hon på stammen.

”Jag kommer tillbaka”, lovar Fråga, och tvingar sig sedan att söka bland gamla och nyare lik efter det systern ville visa henne.

En liten, spröd kropp har hamnat med ryggen mot stammen, nästan som om den sitter ner, och det är nära att Fråga får en hjärtattack när den rycker till under hennes beröring.

Den gamla kvinnan är utmärglad och uttorkad och har bara några få strån kvar på huvudet. Fötterna vilar i en sänka vars botten har ett fåtal glittrande droppar kvar, och i sin klena famn håller hon en pojke.

Mannens och Kvinnans pojke. Snart död, han också.

De ser på varandra. Det dröjer innan Fråga förstår vad den gamla kvinnan försöker säga med sina bedjande, gulnade ögon, och hon tar barnet i sina armar. Vet inte vad hon ska göra. Har aldrig sett ett barn så illa däran. Visste inte att de kan bli så här utmärglade. Vaggar honom i famnen och ser dottern ligga vid den gamla kvinnans lår, med sönderslaget ansikte och ett sår tvärsöver halsen. Frågar vad det är som har hänt.

”Vi har försökt”, börjar den gamla kvinnan. ”Men källan torkar. Snart finns det ingenting kvar. Allt bara försvinner.”

”Hur fick du tag i pojken?” frågar hon medan hon söker efter en sittställning som inte gör alltför ont.

”På samma sätt som hans syskon. De begravs – ibland levande, ibland efter att ha hafts ihjäl däruppe. Snart kommer väl nästa, och då kommer jag inte finnas kvar”, reflekterar hon uppgivet.

Fråga ser förskräckt på massdöden runtom sig.

”Du menar väl inte att de har samma föräldrar allihop?”

”Jo.”

”Men…hur är det möjligt?”

”Till en början förstod vi inte varifrån de kom. De bara klev in genom dörren och sa att de letade efter mamma eller pappa, och vi vårdade dem så gott vi kunde. Källan ska egentligen bara livnära trädet, men Urd och jag bestämde oss för att det här var viktigare, och vi trodde att vi kunde hjälpa till, men barnen dog i alla fall, och källan slutade fyllas på.”

Fråga kramar om pojken så hårt hon vågar. Vill inte att han ska känna sig bortglömd så här vid slutet. Trodde att hon hade upplevt allt på sin vandring, men det hat hon nu känner gentemot sig själv har hon aldrig varit med om tidigare. Varför, varför, VARFÖR tog hon inte pojken med sig? Vad för en slags idiot är hon som lämnar ett barn på det viset!?

”Det var först när det tredje barnet kom till oss som vi började ana oråd”, fortsätter den gamla. ”Vi bad det beskriva sina föräldrar, så att vi kunde gå ut och leta efter dem, och beskrivningen var ungefär densamma som de andra två hade gett oss. Kanske ville vi bara inte tro att det var sant. Men till slut gick det inte längre att förneka vad som pågick. Kvinnan och Mannen skaffar barn efter barn, och utnyttjar dem till att snärja människor, och när människorna tröttnar så försvinner barnet så att de ska stanna kvar och leta.”

Fråga blänger bara, och förstår fortfarande inte.

”Hur kan ingen ha märkt av det här?”

”De där borta gjorde det”, säger den gamla och nickar vekt mot paret. ”Och hon i den grå särken var Mannen och Kvinnan på spåren utan att ens veta om det. Hon ville väl bara ta reda på varifrån hennes egen översvämning hade kommit, men Kvinnan kunde inte riskera att hon fick nys om källan, så hon tystade henne för säkerhets skull, och nu tror hon väl att hon är död. Kvinnan kommer sällan ner hit till mig, förstår du. Och nissarna tror jag blev misstänksamma, men likt oss så kan de aldrig ingripa, bara hjälpa, och Mannen och Kvinnan såg till att ingen människa kom oss tillräckligt nära för att bli hjälpt.”

En smärta lägger sig över det uråldriga ansiktet medan hon fortsätter.

”Till en början var barnen bara förvirrade, men allteftersom Kvinnan och Mannen blev mer och mer ondskefulla började de förstå vad som väntade, så de lämnade meddelanden överallt – överallt där de trodde att det skulle synas. Men de vågade inte säga något rakt ut eftersom de var rädda för att bli bestraffade, så meddelandena blev kryptiska, och människorna var antingen för självupptagna eller för brutna för att förstå dem. Kvinnan och

Mannen har ingenting emot att människor kommer nära nog för att avslöja dem”, förklarar hon, ”så länge ingen lyckas. De gillar spänningen.”

Fråga hummar att hon förstår, men kommer sedan ihåg: ”meddelandet som människan på torget såg i sin dröm…?”

”...skrevs av Kvinnan”, fyller den gamla i. ”Det var ett hot. Mannen leder vattnet från Kvinnans källa bort till människorna för att göra deras världar lättare att bo i, och sedan, när de har blivit beroende, så kan han kontrollera dem, på samma sätt som Kvinnan kontrollerar dem genom att lura på dem kläder – det är som en uniform, så att de ska glömma vad de är och tro att de hör ihop med andra människor mer än med sina egna världar.”

Fråga ser ner på kläderna som hon haft på sig sedan hon kom hit. Hade slitit av sig naken i detta nu om hon inte höll i pojken.

”Men den på torget hade fortfarande hopp”, fortsätter den gamla, ”så Kvinnan varnade den för hur illa det skulle bli om den övergav henne.”

Fråga kommer att tänka på människan på kolet. På hur envist den lät sig brännas, ända in till benet. På hur den hellre teg mot henne än talade inför Mannen.

Att dö på egna villkor. Det är något hon förstår. Att välja att dö. Att välja en sista frihet framför att leva vidare som gisslan.

Hon anar att det är ett känsligt ämne, men det måste föras på tal:

”Urd är hon som ligger där borta vid dörren, eller hur?”

”Det är riktigt, ja. Det är min syster.”

Fråga sjunker ner från roten hon suttit på för att syna den gamlas anletsdrag. En gång i tiden liknade de nog ett ansikte hon har sett förut.

Den döda är Urd, så det här måste vara Skuld, och…

Hon höjer blicken mot löven.

…Verdandi.

”Hur kom du och Urd hit?”

”Vi har alltid varit här”, svarar Skuld, och det hörs på rösten att hon inte tänker prata mer om det.

”Jag såg Urd hos min syster”, byter Fråga ämne, ”Heim. Och hon bar på ett barn. Och jag förstod inte varifrån de hade kommit, eller hur de hade tagit sig in i Heims värld.”

Skulds blick ser långt bortom rötterna, och med ett svagt leende berättar hon att, ”vi visste att ett barn var i fara, så en natt smög Urd med sig barnet och flydde, och hon vandrade genom många världar i jakt på ett gömställe – åt barnet, om inte åt sig själv – och fann till slut en människa som hade så pass mycket integritet att Kvinnan och Mannen inte skulle kunna hitta dem hos den. Men något hände hos människans syskon, och det blev som en kedjereaktion som till slut spred sig till människan, och då dök en annan människa upp – en som inte hade rätt att vara där – och den människan såg barnet, och skvallrade.”

Ilskan brinner i ögonen på henne när hon fortsätter:

”Från och med då visste Urd att hon var dödsdömd, men trodde att hon kanske kunde rädda barnet fortfarande, så hon flydde i jakt på en ny fristad, men Kvinnan kom ikapp henne innan hon hittat en.”

Halsen spänns ut under hakan och Skulds röst blir tunn.

”När jag öppnade dörren så föll hon till golvet med ett stort sår i ryggen och berättade vad som hade hänt, och det var sista gången jag talade med henne."

Tårar sipprar fram.

”Och jag vårdade barnet så väl jag kunde. Gav honom till och med ett namn – Angi – för jag ville inte att min syster skulle ha offrat sig förgäves. Men så dog han i alla fall.”

Fråga minns den lilla, döda kroppen i varelsens famn. Tittar på den döda flickan nere på golvet. Kramar om den snart döda pojken lite hårdare.

Skuld måste förnimma vad det är som skär i henne, för stadig på rösten skänker hon en tröst:

”Det var inte Heim som dödade barnet. Den där världen var inte Heims. Inte längre. Den hade förvandlats till ett fängelse. Ett fängelse som människan lurade in henne i, så som Mannen och Kvinnan har gjort mot otaliga andra.”

Men Fråga förstår inte.

”Var det Mannen och Kvinnan som tog Verdandi ifrån mig? Och som skapade översvämningen hos Glömma, och snöfallet hos Heim?”

”Nej. Det där kan ske av vad som helst. Det behöver inte ens vara på grund av människor. Glömma tystades i onödan.”

Någon gång kommer jag låta mig själv bli arg, tänker Fråga. Men inte nu.

”Och hinnan i Verdandis värld…” frågar hon trevande men tystnar inför en vass smärta i de gulnade ögonen, och bestämmer sig för att fråga om skallen istället. Som avkoppling, typ.

”Det ligger en skalle däruppe. Jag gömde den vid granstammen efter att ha hittat den hos en människa.”

Skuld nickar trött.

”Jag vet. Det barnet begravdes här till att börja med, men en dag kom Kvinnan och Mannen hit för att hämta det, för de hade hittat en människa som mådde mycket dåligt, och de ville väl se hur mycket den tålde, antar jag. Kvinnan lurade hit den till höstvärlden genom att lova den vila, och då smög Mannen bort till dess värld och grävde ner kroppen. Planen var att någon skulle hitta barnet, och att människan då skulle misstänkas. Det var därför Kvinnan planterade alla de där fostren – de var inte en del av den ursprungliga planen, men hon kom på att eftersom det finns så få av oss kvar så skulle människans kropp kunna användas som näring till att odla en ny Kvinna efter att den begått självmord, och dessutom skulle de få världen på köpet, så de planterade massor av foster eftersom de inte kunde veta var människan skulle begå sitt självmord, så det foster som fanns närmast där det skedde skulle fått näringen, helt enkelt.”

”Men Mannen…” Fråga förstår fortfarande inte, ”...avslöjade ju det begravda barnet. Han gjorde ju sig själv till en misstänkt.”

”Den Mannen tål inte att bli kritiserad”, suckar Skuld, och år av bitterhet drar över ansiktet. ”Han kunde helt enkelt inte hålla sig efter att människan sa ifrån, så han bestämde sig, där och då, för att det döda barnet behövde dyka upp. Han brydde sig nog inte om hur du eller någon annan skulle tolka det. Han bryr sig inte om särskilt mycket överhuvudtaget, förutom sig själv.”

”Men jag fattar inte”, säger Fråga. ”Jag har sett hur Kvinnan kan vara. Det räcker med att man antyder att något har hänt hennes barn för att hon ska få panik. Hon grät helt hysteriskt när jag sa att hon inte älskade sitt barn tillräckligt mycket för att skydda det, och hon spydde bara hon såg meddelandet i slajmvärlden. Var allt det bara på låtsas? För i så fall är hon en bra skådespelare.”

”Jag vet faktiskt inte”, erkänner Skuld, och skakar på huvudet. ”Ibland tror jag att det är på riktigt, ibland inte. Mest tror jag att det är så hon känner något. Hon lever liksom ut hela sitt jag genom andras hopplöshet – det är bara då hennes riktiga känslor kommer fram. Men om de känslorna är för andras hopplöshet, eller om de beror på något annat, har jag aldrig lyckats lista ut, och hon har blivit så fruktansvärt arg när jag har frågat. Först skäms hon, sedan blir hon arg.”

De blir tysta.

Pojken andas mot Frågas hals, och hon smeker det beniga huvudet. Ger honom en puss på hjässan. Lägger kinden mot den. Undrar vad som kommer hända med människorna. Tänker på det Skuld har sagt – att barnen lämnar meddelanden där de tror att de kommer synas.

Tänker på att hon inte såg några meddelanden i den bleka världen, eller i sammetsvärlden.

Det är försent, inser hon med en hopplöshet som Kvinnan skulle ha älskat. Det är försent, och det är orättvist. Det är inte människornas fel att de inte förstår förrän det är försent.

”Har du något du vill säga till mig?” frågar Skuld när hon ser henne blinka bort tårarna.

”Nej. Inte egentligen.”

Men under tystnaden blir skammen som en vägg mellan dem, och till slut bestämmer sig Fråga för att säga vad hon tänker, så att Skuld ska slippa ovissheten.

”Nej, jag tänkte bara på hur hemskt det är att de människor som skulle ha förstått flickan var för nedbrutna för att kunna hjälpa henne.”

”Nja”, suckar Skuld så att hon nästan fnissar, ”inte alla. Eller vilka tänker du på?”

”Vet inte, men...den på torget, till exempel. Och den med slajmerna. Och den med hinnan.”

Den vassa smärtan är tillbaka, men hon frågade ju, så Fråga fortsätter:

”Och den i sammetsvärlden, och den som…”

Hon vet inte varför hon är så ledsen. Känner sig fånig när ett par tårar smiter iväg, och skyndar sig att torka dem.

”…som knappt har något inre kvar, som ett öppet rum.”

Skuld undviker att se på henne, men har väl för ont i kroppen för att pilla med annat medan hon erkänner:

”De där sista människorna är mitt barn.”

Fråga säger inget.

”Det är det enda som har nått vuxen ålder”, fortsätter den gamla genom skammen, ”och det har det lyckats med för att det aldrig har slutat anpassa sig. Det är därför sammetsvärlden och den andra världen, den med hinnan, sitter ihop nu – de flesta av sina världar har det gjort sig av med, och de

som återstår håller på att upplösas till en enda. Snart kommer barnet vara precis som sina föräldrar. Det där innersta rummet med tapeterna är det sista av människan som inte har anpassat sig, och det är på väg att bli till ingenting…”

Det känns i luften, men hon får tala till punkt.

”…och det hade fortfarande varit något”, stöts orden ur den tunna kroppen, ”om inte Kvinnan och Mannen hade tvingat människan att döda Angi.”

”Och människan i den där märkliga icke-världen…?”

”…är den enda av Männen som har åldrats”, fyller Skuld i. ”Mannen visste att du hade sett honom, och gjorde sig av med honom innan han följde med dig till lövtaket.”

”Hur gör man sig av med sitt eget syskon?” Det har börjat likna förhör nu, men Fråga bry sig inte. Har inte lust med fler tystnader eller tårar. Vill bara att Skuld ska berätta. Allt.

”Den gamla Mannen lyckades rädda tre av barnen – smusslade ut dem, ett efter ett, till sin värld, och lät dem dö där istället, så att de skulle få dö fridfullt. Männen har ihjäl barnen på de mest fasansfulla sätt, förstår du.”

Skuld ser på flickans mosade ansikte, och sedan på pojken.

”Men när den där”, fortsätter hon och orkar inte nicka mot honom, ”blev bortrövad så hade de klurat ut vart barnen tog vägen, och den gamla Mannen hann precis gömma honom hos oss innan de kapade av honom. Så gör de med oss alla, både Mannen och Kvinnan – alla som inte fogar sig gör de sig av med. Det är därför det bara finns ett dussintal kvar av dem. Alla andra har kapats av, eller dödats, som Kvinnan gjorde mot världen utanför vår dörr – hon visste att du skulle komma tillbaka till bostadsområdet för att leta efter flickan, så hon hade inget annat val än att döda den Kvinnan. Och nu är jag den enda kvar som inte är som dem.”

”Var det därför den gråa grejen inte fanns kvar när jag återvände med Mannen?”

Skuld nickar.

”Mannen hade tänkt att bara låta honom fara runt i tomheten i resten av sitt liv, men när Kvinnorna hade sin sammankomst så såg en av dem att taket sviktade och förstod att det var du, och när hon berättade om det för Mannen så bestämde han sig för att göra slut på den gamla, för han kunde inte riskera att den gamla skulle finna på ett sätt att kontakta människor – Kvinnan har valt att behålla mig härnere, men det innebär att en del av mig syns i en del av henne, som när jag försökte kontakta dig borta i tornet – så nu är det bara stålvärlden kvar, för hans del.”

Fråga ser på det försvunna paret, som ligger i en sista omfamning.

”Vad hände egentligen med de från sjukhuset?”

Med viss ansträngning tar Skuld ett djupt andetag innan hon svarar.

”Hon, kvinnan, hade fått veta av en före detta vän till Mannen att han haft en son tidigare, och att sonen också var försvunnen, och då insåg hon att dottern måste ha råkat ut för samma sak, och förebrådde sig själv för att hon inte hade skyddat vår dotter medan tid fanns, men hon vågade inte konfrontera någon av oss, och efter ett tag kunde hon väl inte tänka på annat än att få sona för något som hon trodde var hennes fel. Hennes man lyckades hämta tillbaka henne från Tundran, men Kvinnan och Mannen väntade på dem på sjukhuset, och torterade dem till vanvett, och lämnade dem sedan åt döden. Parets man använde sina sista krafter till att skriva meddelandet på väggen genom att doppa fingrarna i sitt öppna mellangärde.”

Ännu ett djupt andetag, och sedan en tung suck.

”Men hans sinne hade förvrängts, och meddelandet blev därefter. Men så fort det var över så hämtade jag hit dem, utifall att Kvinnan eller Mannen skulle få för sig att återvända och skada dem ännu mer innan de dog.”

Just det, tänker Fråga...

”...det var dig jag såg i maskinen.”

”Mm. Kvinnan visste ju var flickan fanns, men tänkte att hon kunde använda maskinen till att göra sig av med dig. Hon visste att den hjälper en komma nära ens problem, men varken hon eller du visste vad ditt problem var. Du trodde att det fortfarande var dina systrar, och Kvinnan trodde att det var avundsjuka mot henne, men egentligen var det att du hade en mördare vid din sida utan att veta om det, och maskinen försökte hjälpa dig nå mig. Hon hade tänkt dränka dig i den, men när hon insåg att jag var på väg att rädda dig så blev hon så illa tvungen att rädda dig själv.

”Och samma sak i gölen”, konstaterar Fråga, och Skuld grymtar till.

”Kvinnan är velig av sig”, förklarar hon. ”Hon ville inte att du skulle avslöja henne och Mannen, men samtidigt så tyckte hon att det var kul att du var dem på spåren, så hon kunde inte bestämma sig för vad hon skulle göra.”

Ju mer Skuld berättar, desto mer känner Fråga att hon saknar gölen och maskinen. Ja, de var farliga, men det var som att de fick rädslan för det farliga att domna. Intensiteten – det är den hon saknar. Att vara i något utan att tänka på hurdant det är.

Egentligen vill hon inte prata om gölen, men intalar sig att det bara är ännu en blottning, en av många, och att det blir den sista innan hon får gå hem. ”Men vad var det jag såg? Och åskandet jag hörde, som ett skott?”

”Jag och Urd hittade ett barn ute på ett rågfält en sommar. Det hade blivit skjutet i pannan. Men det är länge sedan nu”, säger Skuld avfärdande och tänker uppenbarligen inte prata om det något mer.

De är snart klara, tack och lov. Fråga funderar bara på hur det här ska få ett slut.

”Vilken av Kvinnorna är Verdandi?” frågar hon. ”Om jag har ihjäl henne så kanske de andr–”

”Allihop.”

”Va?”

”Ja, det har de varit länge”, suckar Skuld med blicken långt ute i mörkret, ”så länge jag kan minnas. Det är därför jag och Urd är de enda som har åldrats. De andra växte ett tag, men sedan tog det stopp.”

*

De är på väg upp till höstvärlden.

Fråga bär på barnet. Hon erbjöd sig att bära Skuld också, men den utmärglade kroppen verkar inte känna av sig själv utan klättrar bestämt uppför rötterna, och snart står de bland löven.

Hon ser på nissen där han sitter lutad mot en asp, med luvan på sned och kläderna dränkta i blod, och vet inte vad hon ska göra.

Vad mer kan hon göra?

I väntan på att vänja sig sätter hon ner pojken för att kolla hur Skuld mår, men allt bara växer när hon hör Kvinnan bakom sig:

”Heeej älskling!”

Pojken svarar inte, ser inte ens på henne, ser inte på något alls, och Fråga vill inte lämna honom med Skuld som enda beskyddare men vågar heller inte låta Glömma ligga kvar för länge, så med mörbultade muskler och bankande huvud skyndar hon sig ner till rötterna igen.

Systern stönar när hon lägger henne över sina axlar, och kräks på den svarta kappan medan hon klumpigt bärs uppför rötterna.

Försiktigt lägger Fråga henne på de mjuka löven, och låter henne vila tills det här är klart.

”Vet du”, säger Kvinnan till pojken medan han hålls fast i hennes armar, ”att jag kände inom mig att du inte var död? Jag har haft en kramp i min livmoder sedan du försvann som inte velat ge med sig, och jag visste att den skulle fortsätta så länge du levde.”

Han låtsas inte höra. Eller så hör han faktiskt inte.

”Åh, älskling!” säger hon igen, och ger honom en puss som han klent försöker brotta sig bort från.

”Nej men, lilla gubben”, tröstar hon, ”det är ingen fara.”

Skuld lovar att hon inte behöver hjälp, så Fråga går för att knuffa bort Kvinnan.

”Du är inte frisk...” är det enda hon får ur sig.

”...och inte du heller, fostergnuggare!” lägger hon till när fostergnuggaren dyker upp i egen hög person.

Ingen hinner reagera – plötsligt har Skuld pojken i sin famn.

”Vad som helst är bättre än det här”, mumlar hon, och rusar över kanten.

Fråga springer efter.

Försent.

Kvinnan gråter och säger att hon inte förstår.

Mannen låtsas inte höra skriket efter pappa.

Fråga kryper ihop bland löven och skriker hon också. Skriker och skriker och håller för öronen. För att stänga ute pojkens skrik. För att stänga ute sitt eget.

"Men, lugna ner dig", hör hon Mannen genom händerna.

Munnen är öppen långt efter att strupen har snört ihop sig.

När hon kan andas igen låter hon ränderna vara kvar på kinderna trots Mannens hånfulla ord om att hon gör sig fånig. Vet att hon ser konstig ut, vet att hon ser ut som att hon låtsas, men det hjälps inte, och det spelar ingen roll.

Trumslag ekar mellan världarna.

Det finns rättvisa.

Hon nickar för sig själv, helt slut.

Det finns rättvisa – en som ingen människa rår på, inte ens de här monstren. Varelserna hittar en till slut, och de vet vad som behöver göras.

Hon reser på sig. Tar av sig kläderna. Trycker upp dem i ansiktet på Kvinnan.

Går naken genom höstvärlden, bort till det vuxna barnet. Säger att det inte är någon fara. Att det inte har gjort något fel. Att hon vet. Att det aldrig kommer hända igen. Att det inte är försent. Att det måste lossa förbindelsen för att det inte ska bli försent.

Hör bakom sig hur grenar och vajrar släpper medan hon ropar till människorna att göra som barnet. Ser förvirringen i deras ansikten när de får höra vems barn det är. Ser förvirringen bli till insikt när hon förklarar vart dottern tog vägen. Ser hur bråttom de får att kapa sina förbindelser.

Ser skammen på de många Männens och Kvinnornas ansikten, och önskar dem lycka till med varelserna.

Lägger sedan Glömmas armar om sin hals, lyfter upp henne på ryggen, och går ut i ingenmanslandet.

Känner andras tyngder upplösas som en mardröm när man vaknar.

Glömmer att hon glömde bort sig själv ett tag.

Hör ett ljus som kallar på henne, och börjar vandra.

Mot Grottan.

Avslut

De två systrarna stod uppe på bergslängan och såg ut över den torra planen. Glömma sa inget, hade inte sagt något hela vägen tillbaka. Till slut skildes de åt. Fråga ville till grottan, och Glömma ville vara ensam.

Vad den röda världen mellan henne och Kvinnan egentligen var vet hon inte. Så fort hon landade på egen mark så släppte den taget och for ut i mörkret.

Fråga korsar sin stig och fortsätter bort till den andra bergslängan. Ser klungor av färskare tussilago nära öppningen som hon kröp in i senaste gången hon var här, men följer det ljusa kallet bort till en annan.

Det är lika mörkt och trångt i det här hålet som i det första, men det lutar inte, och en bit innanför öppningen blir det så högt i tak att hon kan stå upprätt.

Hon stönar lågt när tårna slår i något. Står stilla ett tag och andas ut smärtan. Trevar sedan med andra foten över trappsteget, och tar sig uppåt med händerna mot de skrovliga väggarna. Blir förvirrad när trappan tar slut och måste ta stöd för att inte ramla omkull, men får snart tillbaka balansen.

Följer väggarnas krök.

Hamnar framför något grått och går rakt igenom det.

Här finns inget att vara rädd för.

*

Hon kliver ut på sprucken asfalt, lagd i en ny sorts gråhet.

Inte som hos Verdandi. Inte som hos den gamla Mannen.

Här är allt som vanligt, fast grått, bara.

Går uppför den lilla backen till den smala utomhusperrongen, och när hon sätter sig på bänken i kuren så minns hon en förfluten vardag.

Har underarmarna stödda mot låren. Ser på räcket längsmed perrongen på andra sidan spåret. Aktar sig för att sätta fötterna i tuggummi eller spott.

Minns äntligen utan att sakna eller sörja.

Ett tåg rullar in – lika tyst som allt annat, som Fråga själv – och hon kliver på. Möts av tomma säten, två och två på vardera sida om mittgången, och väljer ett. Drar med ett finger över det gråa tyget på ryggstödet framför. Följer sin barndoms mönster.

Hon gungar mjukt med tåget när det lämnar den magra perrongen, och tänker på hur hon inte har något att lägga på hatthyllan ovanför sig. Inget bagage, och inget annat.

Taklamporna fladdrar till när hjulen tar i rälsen lite för hårt, men det gör inget – så brukade de aldrig göra på riktigt.

Hon lutar huvudet mot nackstödet. Kan lika gärna ta det lugnt.

Utanför fönstret far samma tallar och pölar förbi hundra gånger om. Samma röda hus. Samma kor och rådjur som betar där de får och inte får. Samma liv som fanns innan.

Samma stad som växer ju närmare man kommer.

Frågas stad.

*

Tåget stannar, och hon kliver rakt ner på en gågata. Går ut i vintervimlet, och känner att hon inte behöver göra något längre. Känner minnet läka av sig självt. Minnet av allt som var, utöver det som var allt. Alla vardagliga ting som drogs in i omloppsbana runt det som var för tungt. Som tvingades linda sig om henne som otaliga lager hopplöshet, fastän det varken var deras syfte eller önskan.

Människor går i armkrok, bär på kassar, tittar i fönster, drar upp mörkröda halsdukar över sina näsor och ler, skrattar och pratar.

Ljusslingor ser ut att sväva i mörkret där de hängts på trädgrenar. Ett konditori har virat en slinga runt den övre listen på dörrkarmen som leder in till deras lilla gård.

Fråga kikar in från ute på gatan. Ser folk sitta runt små bord därinne i det gula trähuset. Antar att värmen från den öppna spisen måste bränna i ansiktet när man kliver in.

Vänder sig mot gatan igen, och får syn på en människa – en som hon känner igen.

Den ängsliga gångstilen. De nakna händerna i jackfickorna. Den böjda nacken. Den sunkiga tofsen av slitet, glesnat hår. De lika slitna dojorna.

Hon ökar takten. Lägger ursäktande händer på människorna hon passerar. Kommer äntligen ikapp.

Ser på sitt yngre jag.

På människospillran som sågs av alla och ingen.

Lägger en hand på sin axel och möter det barn hon tvingades vara för andra.

År kommer gå.

Fler än du föreställer dig.

Hoppet kommer dö på riktigt. Den smärta du bär på nu är det sista du kommer äga. Aldrig mer kommer du längta efter att det blir bättre – långt efter att du har funnit en väg ut kommer du undra varför du inte har återhämtat dig, ända tills du slutar.

Det du är nu är det sista du kommer vara innan du dör. Inte ens den här undangömda spillran av dig själv kommer du få behålla. Du kommer tömmas på riktigt. Den tomhet som äter upp dig nu äter upp dig för att du fortfarande finns. Din tysta hysteri inför en framtid som du ännu bara tror inte finns inom räckhåll maler ner dig för att du fortfarande föreställer dig en framtid.

Glöm framtiden. Glöm allt som du anar att du kommer gå miste om – det dör med dig, dag för dag under de många tusentals dagar som du fortfarande har framför dig.

Den flykt du tröstar dig med finns inte. Bara långsam förmultning av allt som skulle ha varit du genom livet. Du kommer ruttna bort tills allt som inte är du har fått sitt gömställe inom dig blottat.

Och du kommer behöva rensa bort det också – för andra gången i ditt liv kommer du tvingas tvinga dig själv igenom den här utdragna, blekande dödsprocessen.

Inget av det du har blivit kommer finnas kvar.

Och du kommer börja om från början.

Du kommer finnas.